

Mare Kitsnik

Eesti keele töövihik

vene õppekeelegraafikule



Tallinn 2008

Õppekomplekt on valminud Integratsiooni Sihtasutuse projekti „Eestikeelse õppe ja õppevara arendamine muukeelsetes kutsekoolides” raames (2005–2008). Euroopa Sotsiaalfondist rahastatud projekt kavandati vastavalt Uuringukeskuse Faktum uuringule „Kutsehariduse areng venekeelsetes kutseõppeasutustes” (2004). Projekti eesmärgiks oli luua tingimusi kvaliteetse eesti keele õppe läbiviimiseks ning arendada eestikeelse õppe metoodikat kutseõppeasutuste venekeelsetes rühmades. Projekti käigus koolitati üle 300 õpetaja ning anti välja 23 (e-)õppematerjali ja metoodikaraamatut. Materjalid asuvad veebikeskkonnas *kutsekeel.ee*.



Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond



Eesti tuleviku heaks



Integratsiooni
Sihtasutus

Retsensendid: Hiie Asser, Sille Lillestik ja Raili Pool

Haridus- ja Teadusministeerium kinnitab: töövihik vastab põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale.

Üleriigiline eesti keele ainenõukogu soovitab õppekomplekti kasutada eesti keele õpetamisel vene õppekeelelega kutseõppeasutustes.

Toimetaja: Aime Kons

Harjutuste tõlge vene keelde, sõnastik: Silvi-Aire Villo

Kaas: Tiina Alver

Kaanefoto Euroopa Komisjoni fotopangast

Kujundanud ja küljendanud: Maaja Kukerman

Mare Kitsnik

Eesti keele töövihik vene õppekeelelega koolile

Esmatrükk 2008

Eesti keele töövihik vene õppekeelelega kutsekoolile

☐● Kirjastus Ilo

Madara 14, 10612 Tallinn

Trükikoda Iloprint

Kõik õigused kaitstud. Ilma autoriõiguse omaniku eelneva kirjaliku loata pole lubatud ühtki selle raamatu osa paljundada ei elektroonilisel, mehaanilisel ega muul viisil.

Autoriõigus: Integratsiooni Sihtasutus, 2008

ISBN 978-9985-57-925-1

1. Kuula teksti 1. Tõmba õigele sõnale / väljendile joon alla.

- Noormees: Tere! Kas tohib tulla?
- Ametnik: Tere. Astuge edasi. Kuidas ma saan teid aidata?
- Noormees: Mul on vaja uut **ID-kaarti / passi**.
- Ametnik: Jah. Võtke palun istet. Kas te soovite esmakordset **ID-kaarti / isikutunnistust**?
- Noormees: Ei, tegelikult ta kehtib natuke aega veel, aga sellega juhtus väike õnnetus, koer näris selle katki.
- Ametnik: Aa, tegelikult muidugi tuleks **esmakordset / korduvat** isikutunnistust taotleda interneti teel. Aga kui te juba siia tulite, siis vormistame muidugi kaardi siin ära. Kas teil on vana kaart **kodus / kaasas**?
- Noormees: Jah, palun.
- Ametnik: Nii. Jah, siit pole küll võimalik midagi välja lugeda. See on ikka täiesti **rikutud / rikkis**.
- Noormees: Jah, see koer ...
- Ametnik: Selge, selge. Tuleb kaarti edaspidi paremini hoida. Aga nüüd täidan teie kohta ankeedi. Kuidas on teie nimi?
- Noormees: Taaniel Dorm.
- Ametnik: Nii... Eesnimi nõrga D ja ühe A-ga jah?
- Noormees: Eee... **Tavaliselt / Tegelikult** ikka tugeva T-ga ja kahe A-ga.
- Ametnik: Kuidas palun? Õelge palun tähthaaval.
- Noormees: T-A-A-N-I-E ja L.
- Ametnik: Selge. Nii ja perekonnanimi oli Torn.
- Noormees: Dorm. Nõrk D-O-R ja M nagu muusika.
- Ametnik: Mhmh. Ja **kodakondsus / rahvus** on Eesti jah?
- Noormees: Ei. Läti.
- Ametnik: Ahah. Nii. Ja kus te elate?
- Noormees: Eesti kõige suuremas linnas.
- Ametnik: Nii et siis Tallinn?
- Noormees: Ei, ei mitte Tallinnas.
- Ametnik: Õelge palun oma **kodune / täpne** aadress.
- Noormees: Valga, Hõbeda puiestee 67–90.
- Ametnik: Ja mis ajast siis Valga Eesti kõige suurem linn on?
- Noormees: Valga on ju **selline / ainuke** linn, mis ei mahu Eestisse ära ja pool linna on Lätis.
- Ametnik: Nojah. Ja mõned küsimused veel. Millal te olete sündinud?
- Noormees: Kuidas palun?
- Ametnik: Kui vana te olete? Millal...?
- Noormees: Oot, üks hetk. Kui vana ma siis ikkagi olen? Viimati oli mul viies sünnipäev.
- Ametnik: No kuulge, jätke järele. Te olete praegu **ametiasutuses / kodakondsus- ja migratsiooni-ametis**. Mis aastal te olete sündinud?
- Noormees: Noo. Kaheksakümne kaheksandal.
- Ametnik: Nii, siis saame teie vanuseks ju... Millal on teie sünnipäev?
- Noormees: No vaat, selles asi ongi. Mu sünnipäev on ju 29. veebruaril, ainult iga nelja aasta järel.
- Ametnik: Jajah. Tõesti **huvitav / haruldane** kuupäev. Paneme siis kirja 29. veebruar 1988. Nii, ongi kõik.
- Noormees: Aitäh teile.

- Ametnik: Kirjutage palun siia alla. Kas teil foto ja riigilõivu tasumise **raha / tõend** on kaasas?
 Noormees: Jah, palun.
 Ametnik: Nii, riigilõivuga on kõik korras. Aga foto kahjuks ei sobi, sest on vales mõõdus ja **kole / kortsus**. Peate tegema uue foto mõõdus neli korda viis sentimeetrit.
 Noormees: Kas siis kui foto toon, saan kaardi kohe kätte?
 Ametnik: Ei. Saate kaardi kätte ühe kuu pärast ja võite sellele järele minna teile sobivasse **postkontorisse / pangakontorisse**.
 Noormees: Ahaa. Aga mis kellani te täna töötate?
 Ametnik: Mina töötan kella **kaheni / kaheksani**, aga siis tuleb teine vahetus ja töötab kella seitsmeni öhtul.
 Noormees: Aga kas homme hommikul olete jälle teie töö?
 Ametnik: Jaa-jaa, olen küll.
 Noormees: Kas tohib, et toon siis foto homme?
 Ametnik: **Kuidas soovite. / Kuidas sobib.**
 Noormees: Nägemiseni.
 Ametnik: Nägemiseni.

2. Vali õige tõlge (A või B).

1. Astuge palun edasi.	A. Садитесь, пожалуйста.	B. Проходите вперёд, пожалуйста.
2. Mul on vaja isikutunnistust.	A. Мне нужно удостоверение личности.	B. Мне нужно свидетельство о рождении.
3. Tegelikult ta kehtib veel.	A. Оно ещё действительно.	B. Оно уже недействительно.
4. Mul juhtus väike õnnetus.	A. Мне повезло.	B. Со мной случилось небольшое несчастье.
5. Korduvat isikutunnistust tuleb taotleda interneti teel.	A. Вначале об удостоверении личности надо ходатайствовать по Интернету.	B. Вторично об удостоверении личности надо ходатайствовать по Интернету.
6. Vormistame kaardi ära.	A. Оформляем карточку.	B. Заменяем карточку.
7. Siit pole võimalik midagi välja lugeda.	A. Здесь можно прочесть половину текста.	B. Здесь ничего невозможно прочесть.
8. See on tõesti rikutud.	A. Это действительно прекрасно.	B. Это действительно совсем испорчено.
9. Nüüd täidan teie kohta ankeedi.	A. Теперь заполняю анкету на вас.	B. Теперь садитесь туда и заполняйте анкету.
10. Öelge palun nimi tähthaaval.	A. Скажите, пожалуйста, имя по буквам.	B. Скажите, пожалуйста, первую букву своего имени.
11. Valga on ainuke linn, mis ei mahu Eestisse ära.	A. Валга – это город в Валгаском уезде, в Южной-Эстонии.	B. Валга – единственный город, который расположен за пределами Эстонии.
12. No kuulge, jätke järele.	A. Ну, слушайте, о чем же речь.	B. Ну, слушайте, прекратите.
13. Te olete praegu ametiasutuses.	A. Вы сейчас агрессивны.	B. Вы сейчас находитесь в учреждении.
14. Tõesti haruldane kuupäev.	A. Какая исключительная дата!	B. Совершенно обыкновенная дата.
15. Paneme kirja 29. veebruar.	A. Запишем 29 февраля.	B. Письмо отправляем 29 февраля.

16. Kirjutage palun siia alla.	A. Напишите, пожалуйста, сюда.	B. Распишитесь, пожалуйста, здесь.
17. Foto on vales mõõdus ja kortsus.	A. Размер фотографии не подходит и она помята.	B. Фотографию я выберу сам.
18. Saate kaardi kätte ühe kuu pärast.	A. Карточку получите через девять месяцев.	B. Карточку получите через месяц.
19. Võite sellele järele minna teile sobivasse pangakontorisse.	A. Возьмите это и идите в банковскую контору.	B. Вы получите это в той банковской конторе, которая вас устраивает.

3. Kirjuta vastused ankeeti. Mida kirjutada tühjadesse lahtritesse?

26. 11. 1980 / Eesti / keskeri / Margot / meister / Nisu põik 34, Pärnu / OÜ Nööbike / Soosaar / vallaline / Eesti, Rakvere linn / Tartu kutsehariduskeskus / õmbleja

Eesnimi		Kodakondsus	
Perekonnanimi			
		Lõpetatud õppeasutus	
Sünnikoht		Eriala diplomi järgi	
Perekonnaseis		Töökoht	
Elukoht		Amet	

4. Täida tühjad lahtrid ülesande 3 põhjal. Täida ankeet enda kohta.

Eesnimi		Kodakondsus	
Perekonnanimi			
		Lõpetatud õppeasutus	
Sünnikoht		Eriala diplomi järgi	
Perekonnaseis		Töökoht	
Elukoht		Amet	

5. Ava sulud. Vajaduse korral vaata sõna teist vormi sõnastikust.

1. (Noormees) _____ ID-kaart oli rikutud. 2. Ta läks ametniku juurde ja küsis (tema) _____, kas on võimalik saada uut isikutunnistust. 3. Ametnik seletas (noormees) _____, et tegelikult tuleb korduvat isikutunnistust taotleda interneti teel, aga hakkas siiski (tema) _____ kohta dokumenti täitma. 4. (Noormees) _____ oli hea tuju ja ta soovis (ametnik) _____ pikalt juttu ajada. 5. Ametnik aitas (noormees) _____, aga ei soovinud (tema) _____ pikemalt vestelda. 6. Tegelikult ei olnud (tema) _____ eriti hea tuju. 7. Noormees püüdis (tema) _____ oma naljadega lõbustada, aga see ei õnnestunud. 8. Ametnik ei naernud (noormees) _____ naljade peale. 9. Ta isegi pahandas natuke (noormees) _____ peale, aga jäi siiski rahulikuks ja professionaalseks. 10. Noormees tahtis (ametnik) _____ veel kord kohtuda. 11. Ametnik täitis ankeedi lõpuni ja ei soovinud (noormees) _____ rohkem mõelda.

6. Kirjuta lünka õige vorm. Loe sama tekst ette, kasuta teie-vormi.

sa / sind / sinu / sinuga / sinult / sinust / sinuta / sul / sulle

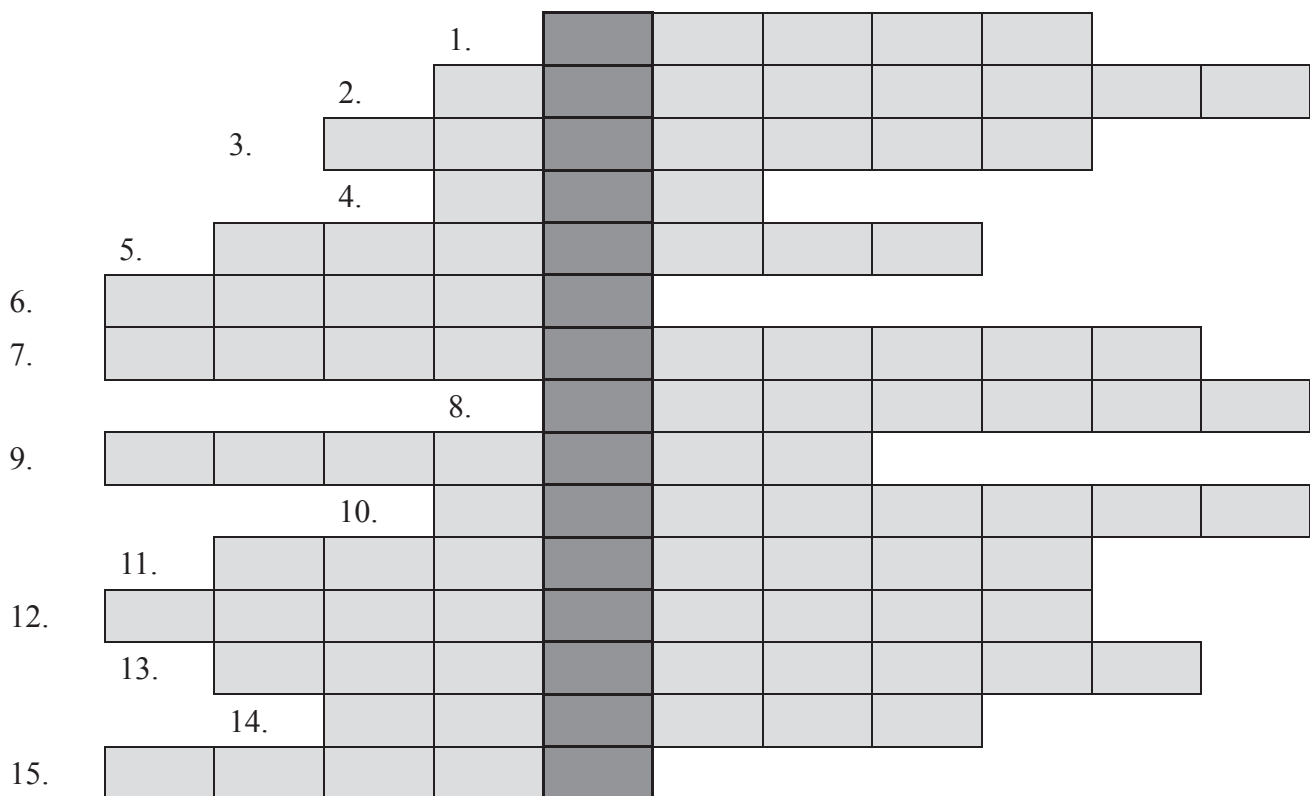
1. Kas _____ meeldib võõraste inimestega suhelda?
2. Kas _____ sõbrad pidutsevad mõnikord ilma _____?
3. Kas inimesed küsivad _____ tihti nõu?
4. Kas _____ on väga palju erinevaid huviseid?
5. Kas _____ on kirjutatud ajalehes?
6. Kas _____ käid tihti trennis?
7. Kas sinu sugulased on _____ rahul?
8. Kas _____ häirivad mingid asjad?

7. Kirjuta lünka sobiv küsimus. Iga küsimust võid kasutada ühe korra.

Mis / Milline / Missugused / Kui suur / Millega / Kes / Millal / Kus / Kas / Kuidas / Kui palju / Mida

1. _____ sa elad?
2. _____ on sinu pere?
3. _____ sa oled oma eluga rahul?
4. _____ sa soovid veel õppida?
5. _____ on sinu eriala?
6. _____ saab sinuga kontakti võtta?
7. _____ sa põhiliselt tegeled?
8. _____ sa sooviksid teeneda?
9. _____ iseloom sul on?
10. _____ sa oled sündinud?
11. _____ on sinu jaoks kõige olulisem inimene?
12. _____ hobid sul on?

8. Lahenda ristisõna. Võtmesõnaks on inimene, kellega sa tihti kohtud.



- | | | |
|----------------|---------------------|-------------------|
| 1. обычай | 6. приятный | 11. спутник |
| 2. родственник | 7. никто | 12. редкостный |
| 3. помятый | 8. встречать | 13. возмущать(ся) |
| 4. сам, сама | 9. последний раз | 14. известный |
| 5. испорченный | 10. ходатайствовать | 15. точный |

9. Leia kõnekeelse väljendi (1–7) kirjakeelne paariline (a–g).

1. No ma arvan, et oma kümme tükki tuleb ikka ära. _____	a. Ta on Eestis elanud peaaegu kolm aastat.
2. Aga rahvusel küll ei ole minu jaoks siiani mingit vahet olnud. _____	b. Ta tuli Eestisse pärast seda, kui oli aasta elanud Leedus.
3. Ta on Eestis nüüd elanud pea kolm aastat saab täis. _____	c. Ta on hella hingega, võib öelda, et tõeline kunstnikuhing.
4. Ta tuli siia Eestisse pärast seda, kui ta oli aasta otsa elanud Leedus. _____	d. Ta on väga sõbralik inimene.
5. Ta on sihuke väga hella hingega, sihuke kunstnikuhing ma ütleks. _____	e. Minu arvates on selliseid inimesi umbes kümme.
6. Ta on niisuke väga-väga sõbralik inimene. _____	f. Vaba aega on lihtne koos veeta, aga tööl tekivad mõnikord probleemid.
7. Vaba aega on nagu lihtne veeta koos, aga just see tööalane nii hästi ei klapi vahel. _____	g. Minu jaoks ei ole rahvus oluline.

10. Vali lünka sobiv sõna.

hooaeg / iseloom / meeskond / saatesse / osalema / osalisi / sarjas / tutvustus / vestlusele / vähemalt

Kandideeri a) _____ **Õnnesatas!**

Algab populaarse saatesarja **Õnnesatas** uus b) _____. Otsime saatesse sobivaid c) _____.

Kui oled d) _____ 16-aastane ja soovid e) _____ osaleda, siis saada meile oma foto ja enda f) _____: kes sa oled, millega tegeled, missugune on sinu g) _____, kus sa õpid või töötad, mida sulle veel meeldib teha, miks sa tahad saates osaleda.

Kõik kandidaadid kutsume h) _____. Vestluse põhjal valime 12 inimest, kes hakkavad sarjas i) _____.

Õnneratta j) _____

11. Vali lausele sama tähendusega paariline (a või b).

1. Ma soovin selles saates kaasa lüüa.	a. Ma soovin selles saates osaleda. b. Ma soovin ka seda saadet vaadata.
2. Seda saadet on tehtud juba mitu hooaega.	a. Seda saadet tehakse esimest korda. b. Seda saadet on tehtud ka varem.
3. Inimesi, kes soovivad oma õnne ekraanil proovida, on tohutult.	a. Inimesi, kes tahavad näha, kas neil veab, on vähe. b. Inimesi, kes tahavad näha, kas neil veab, on väga palju.
4. Kandidaate oli sadu.	a. Kandidaate oli mitusada. b. Kandidaate oli umbes sada.

5. Üks osaleja valib loosi teel endale kaaslane.	a. Üks osaleja valib juhuslikult endale kaaslane. b. Üks osaleja valib kaaslane, kes talle meeldib.
6. Kolmas inimene vaatab kohtamist pealt.	a. Kolmas inimene jälgib kohtamist. b. Kolmas inimene osaleb kohtamisel.
7. Oma soo ainus esindaja valib mängija, kes jääb saatesse.	a. Mängija valib oma sookaaslase, kes saatesse jääb. b. Ainuke noormees või ainuke neiu valib selle, kes saatesse jääb.

12. Ava sulud.

1. Olen 18-(aasta) _____ tallinlane. 2. Olen lõpetanud (kutsekool) _____ ja töötan (juuksur) _____. 3. (Mina) _____ meeldib minu töö. 4. Kavatsen veel edasi (õppima) _____. 5. Järgmisel aastal proovin astuda ülikool disaineri (eriala) _____. 6. Vabal ajal tegelen (sport) _____, mängin (jalgpall) _____ ja käin (jõusaal) _____. 7. Kui võimalik, käin (trenn) _____ vähemalt viis korda (nädal) _____. 8. (Iseloom) _____ olen sõbralik ja aus. 9. Mind huvitab väga ka (kunst) _____. 10. Ma oskan päris hästi (kitarr) _____ mängida. 11. Mulle meeldivad (jutukas) _____ tüdrukud.

13. Tõmba igas reas maha kaks sõna, mis ritta ei sobi.

1. kutsekool, saade, kõrgkool, kursus, meelelahutusüritus
2. rahulik, julge, sõnakas, loos, iseseisev, lõbus, jutukas, sugu, igav
3. kaaslane, pruut, neiu, seiklus, noormees, osaleja, nõrkus
4. ennustaja, ratsutama, jääma, suhtlema, moodustama, osaleja

14. Vali lünka sobiv sõna ja kasuta seda õiges vormis.

iseloomustus / kool / meil / telefon / tunnistus / ühiselamu

1. Ma soovin infot _____ ja _____ kohta. 2. Me anname infot _____ ja _____ teel. 3. Me teeme otsuse _____ ja _____ põhjal.

15. Kirjuta lünka sobiv tegusõna abisõnaga *välja* õpiku ülesandest 6.a (lk 20).

Kris: No mis sa siin nii kurvalt aknast *välja vaatad*?

Liisbet: Ah, tead. Mul on üks mure. Mõtlen, kas tasuks osaleda saates „Õige valik“.

Kris: Mis mure see ka on! Muidugi osale. _____ paber ja pliiaats _____ ja kirjutame avalduse valmis.

Liisbet: Ma ei tea. Ma ei _____ vist ikka nii hea _____, et teleris esineda.

Kris: Jäta jama. Sul on just väga põnev välimus ja üldse sobid minu arust sellesse saatesse ideaalselt.

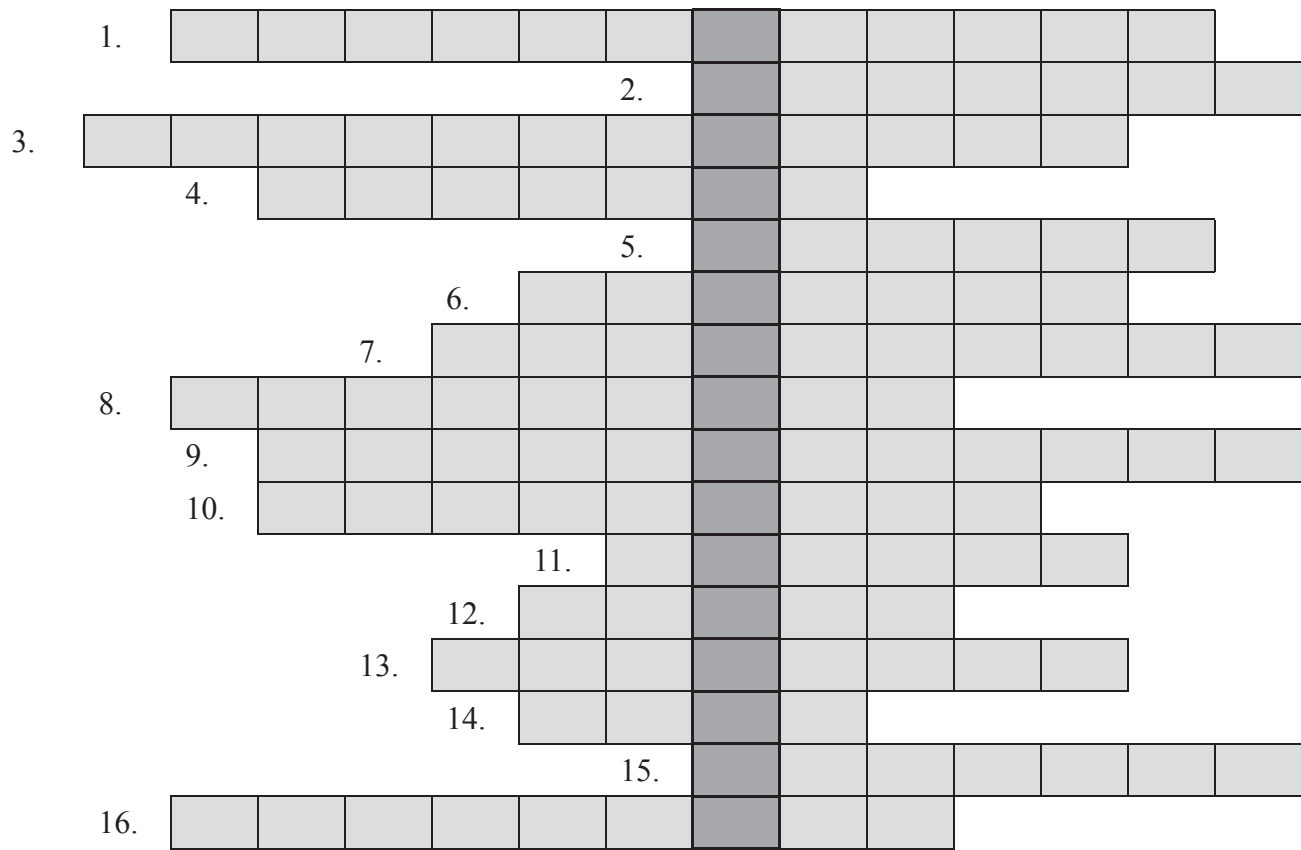
Liisbet: Aga kui ma kohe esimeses saates _____?

Kris: No ja siis? Alati peab ju üks saatest _____. Aga ka ühes saates osalemine on juba suur võit.

Liisbet: No olgu. Kirjutan siis avalduse valmis. Kas sa aitad mind?

Kris: Pole probleemi. Aga kui saatesse saad, siis pead mulle _____.

16. Lahenda rist sõna. Lõpeta lahenduseks olev lause.



1. не могу вспомнить
2. характер
3. выбывать
4. приключение
5. на основании (чего)
6. участвовать

7. организовать
8. страус
9. иностранец
10. водный центр
11. равный
12. подходящий

13. по меньшей мере
14. серия
15. существенный
16. остальные

1. Kirjuta sõnad õigesse kohta.

Esinevad / Karastusjoogid / kohapeal / Liuväli / maailmakuulus / Osavõtutasu / Sissepääs / Sooduspilet / sularahas / Toimuvad

Noosteklubi M ja N

Hea muusika, videod.

a) _____ tasuta.

Jäähall

e) _____ on avatud N–P
13.00–22.00

Tule üksi või sõbraga ja uisuta
hea muusika saatel.

Täispilet 40 krooni.

f) _____ 20 krooni.

Breiktantsuvõistlus

Aeg: 13. november

Osalejad: Kõik soovijad

b) _____ 100 kr

Laupäeval esineb Linnahallis

g) _____

poprockstaar **Pink**.

Piletid müügil kõigis Piletilevi

müügipunktides üle Eesti ja

h) _____ tund enne algust.

Sõu algab kell 19.00.

Kitarrimuusika õhtu

c) _____ Baltikumi pari-
mad kitarristid.

d) _____ õpitoad.

Kohvik Võilill

Jäätis Kokteilid Mahl

i) _____ Näts

Maksmine ainult

j) _____

Lahtiolekuajad E–P 8.00–20.00

2. Kuula teksti 4. Tõmba õigele sõnale / väljendile joon alla.

Heidi: Heidi **kuuleb / kuulab**.

Kristjan: Tere. Siin Kristjan.

Heidi: Tere, Kristjan.

Kristjan: Mis teed ka?

Heidi: Tead, ausalt **rääkides / öeldes** jube kiire on. Ma pean pea ära värvima, mul on värv juba peas, ja koeraga jalutamas **minema / käima** ja homseks on vaja veel bio referaat valmis teha. Ja midagi oli vist veel, ma **unustasin / ei mäletagi**.

Kristjan: Aa, no kahju küll. Mina **tahaksin / tahtsin** sind just välja kutsuda.

Heidi: Ei, ma ei saa tõesti tulla. Ma lähen niigi kohe **hulluks / külla**.

Kristjan: Mhmh. Mis siis ikka teha. Aga kuule, ega sa Kertu numbrit ei tea?

Võib-olla / Äkki temal on aega?

Heidi: Eee... ma ei tea... mul vist ei ole tema numbrit... Aga kuhu sa siis tahtsid mind kutsuda?

Kristjan: Ah, tead, ega ei olegi midagi **erinevat / erilist**. Lihtsalt sain kaks piletit Pinki kontserdile ja mõtlesin siis, et pakun **kõigepealt / kõike** sulle. Aga ära muretse, küll ma leian kellegi teise, kes tahab tulla.

Heidi: Aah... Kuidas sa **sina / sinna** piletid said? Kõik on ju ammu välja müüdnud.

Kristjan: No sain.

Heidi: Kuule, ma muidugi tahan **minna / tulla**. Issand, kui hea meel mul on, et sa mulle helistasid. Mis kell see algab?

Kristjan: Kahe tunni pärast algab. Kuidas sa siis kõik asjad jõuad ära teha?

Heidi: Küll ma jõuan. Pesen pea **varsti / kohe** puhtaks ja koera palun naabrile välja viia ja bio referaat võib oodata ka. Nii et ma tulen kindlasti.

- Kristjan: No olgu, ootan sind siis **veerand / kolmveerand** seitse linnahalli ees. Kuidas ma sind ära tunnen?
Mis värvi juuksed sul siis nüüd on?
- Heidi: Ikka **vana / venna** värvi, ma pesen ju värvi kohe maha, muidu ma ei jõua.

3. Kuula teksti 5. Lõpeta poolikud sõnad.

- Silver: Tšau, Vika, sina või?
- Vika: Mina.
- Silver: Tunned ära, kes **hel**_____?
- Vika: Ei tunne.
- Silver: Ära jama. Olen ju Silver.
- Vika: Aa, nüüd **tun**_____ küll.
- Silver: Tead, meil on selline plaan tänaseks ja tahame sind ka kutsuda.
- Vika: Noo, kuhu siis?
- Silver: Lähme *paintballi* mängima.
- Vika: Paint... mis asi see on?
- Silver: Kas sa **tõe**_____ ei tea? See on äge mäng.
- Vika: Mida seal tehakse?
- Silver: Seal on kaks võistkonda, kes tulistavad teineteist värvikuulidega.
- Vika: Mida? Ma ei usu, et see mulle meeldib.
- Silver: Meeldib **kin**_____. See on väga põnev ja ei ole üldse hirmus. Haiget seal ei saa.
- Vika: See on vist ikka poiste mäng rohkem.
- Silver: Ei ole, seda mängivad kõik.
- Vika: No, hea küll. Aga kus see siis **toi**_____?
- Silver: Täna läheme Loksale.
- Vika: Nii kaugele?
- Silver: Nojah, aga sina ära muretse. Transport on olemas.
- Vika: Olgu, aga kui kaua see **kes**_____?
- Silver: No seal läheb ikka terve päev ära.
- Vika: Ja kas midagi peab kaasa ka võtma? Mis riided peab selga panema?
- Silver: Pane sportlikud riided, et ikka joosta saad. Jalga kindlasti tossud. Kohapeal saab ka kaitsevormi **lae**_____. Süüa võiks ka midagi kaasa võtta.
- Vika: Olgu, teeme nii. Mis kell me läheme siis?
- Silver: Tuleme kell kümme sinu juurest läbi. Tšau.
- Vika: Tšau.

4. Vali õige tõlge (A või B).

1. Ausalt öeldes.	A. Сначала скажу.	B. Честно говоря.
2. Jube kiire on.	A. Мне страшно.	B. Страшно тороплюсь.
3. Mul on värv juba peas.	A. Я уже крашу волосы.	B. Мои волосы уже покрашены.
4. Midagi oli vist veel.	A. Будто что-то было ещё.	B. Больше ничего не было.
5. Ma ei mäletagi.	A. Я не забыл.	B. Я даже не помню.
6. Tahtsin sind välja kutsuda.	A. Тогда я хотел выйти.	B. Я хотел тебя пригласить гулять.
7. Lähen niigi kohe hulluks.	A. Я и так уже сейчас схожу с ума.	B. Скоро пойду в магазин.

8. Issand, kui hea meel mul on.	A. У меня хороший отец.	B. Боже, как я рад.
9. See algab kahe tunni pärast.	A. Начало через два часа.	B. Начало в два часа.
10. Kuidas sa siis kõik asjad ära jõuad teha?	A. Тебе не тяжело взять все вещи с собой?	B. Как ты успеешь сделать все дела?
11. Kuidas ma sind ära tunnen?	A. Как ты уйдёшь?	B. Как я тебя узнаю?
12. Ma pesen värvi kohe maha.	A. Я сейчас же вымою голову.	B. Я сейчас же смою краску.
13. Ära jama.	A. Говори толком.	B. Уходи.
14. See on äge mäng.	A. Это страшная игра.	B. Это прикольная игра.
15. Seal on kaks võistkonda.	A. Там тоже будет соревнование.	B. Там две команды.
16. Nad tulistavad teineteist värvikuulidega.	A. Они стреляют друг в друга шариками с краской.	B. Они стреляют в других шариками с краской.
17. Seal läheb ikka terve päev ära.	A. Там всё-таки уйдёт весь день.	B. Туда могут прийти только здоровые люди.
18. Tuleme kell kümme sinu juurest läbi.	A. Мы пойдём через город в десять часов.	B. Зайдём к тебе в десять часов.

5. Kirjuta lünka sobiv küsimus.

Kas / Kuhu / Kui kaua / Kui palju / Kus / Kust

a. _____ te kavatsete nädalavahetusel minna?	f. _____ sa sellest üritusest kuulsid?	k. _____ see klubi asub?
b. _____ me seal oleme?	g. _____ sa tead, mis seal täpselt toimub?	l. _____ pilet maksab?
c. _____ keegi tuleb veel?	h. _____ teised lähevad?	m. _____ sa raha saad?
d. _____ kuskil mujal ei ole midagi?	i. _____ inimesi veel tuleb?	n. _____ me sinna sõidame?
e. _____ sa eelmine kord käisid?	j. _____ toimuvad kõige lähedamad peod?	o. _____ võiks minna koos külalistega?

6. Kirjuta sõnad õigesse tabelisse õiges vormis.

džässikohvik / kunstinäitus / rokk-kontsert / spordihall / suvepidu / toidupood / vabaõhuetendus / veekeskus

Kuhu?	Kus?	Kust?
-le	-l	-lt
<i>jalgpallivõistlusele</i>	<i>jalgpallivõistlusel</i>	<i>jalgpallivõistluselt</i>

Kuhu?	Kus?	Kust?
-sse	-s	-st

Kuhu?	Kus?	Kust?
∅	-s	-st

7. Ava sulud.

1. Homme ma lähen (veekeskus) _____. 2. (Veekeskus) _____ ma olen umbes pool päeva. 3. Tulen (veekeskus) _____ ära umbes kell kolm. 4. Siis ma lähen (kaubanduskeskus) _____. 5. (Kaubanduskeskus) _____ ma viibin pool tundi. 6. (Kaubanduskeskus) _____ ma ostan midagi head süüa ja juua. 7. Edasi lähen (linnahall) _____, seal on lahe noortemuusikal. 8. (Linnahall) _____ kuulan muusikali kella poole seitsmeni. 9. Pärast seda lahkun (linnahall) _____ ja kiirustan sõbra juurde (sünnipäevapidu) _____. 10. Sellel (sünnipäevapidu) _____ on kindlasti ülilõbus. 11. Ma tõesti ei tea, mis kell ma (sünnipäevapidu) _____ ära tulen ja koju jõuan.

8. Tõmba joon alla sõnadele, kus kasutame *i*-minevikku.

algama / esinema / helistama / hilinema / jagama / jooma / jutustama / järgnema / jääma / kiitma / kuulama / laenutama / loosima / lugema / magama / maitsema / maksuma / mäletama / nägema / olema / osalema / ostma / panema / pidama / saama / tegema / tekkima / toimuma / tooma / tulema / vaatama / vedama / veetma / viima / võistlema / õppima

Näide: jooma

9. Ava sulud. Kasuta lihtminevikku.

1. Eile hommikul ei (kuulma) *kuulnud* ma äratuskella ja (ärkama) _____ liiga hilja. 2. Sellepärast ei (jõudma) _____ ma süüa hommikust, vaid (jooksma) _____ kohe kooli. 3. Kui ma (minema) _____ mööda tänavat bussipeatuse poole, (nägema) _____ järsku suurt rahvahulka. 4. Kõik (seisma) _____ ja (vaatama) _____ midagi. 5. Ma ei (suutma) _____ ka lihtsalt mööda minna, (tahtma) _____ ka näha, mis seal toimub. 6. Kui lähemal (olema) _____, (märkama) _____, et maas lamab karu. 7. Ta ei (olema) _____ väga suur, aga oli ilus ja armas. 8. (Küsima) _____ inimestelt, mis on juhtunud. 9. Üks naine (rääkima) _____ mulle, et see noor karu (tulema) _____ linna ja ei (oskama) _____ enam metsa tagasi minna. 10. Loomaarst (tegema) _____ talle uinutava süsti ja nüüd viiakse ta metsa tagasi. 11. Mul (olema) _____ hea meel, et karuga kõik korras on, ja ma (kiirustama) _____ kooli. 12. Muidugi (jääma) _____ ma hiljaks, aga kui (jutustama) _____, mida teel (nägema) _____, (saama) _____ õpetaja aru, et tegemist (olema) _____ erandliku olukorraga ja (andestama) _____ mulle hilinemise.

- | | | |
|--------------------------|-------------------------|--------------|
| 1. любовный фильм | 6. сериал | 10. режиссёр |
| 2. фильм ужасов | 7. документальный фильм | 11. актёр |
| 3. боевик | 8. семейный фильм | 12. триллер |
| 4. художественный фильм | 9. мультфильм | 13. комедия |
| 5. приключенческий фильм | | |

13. Koosta ühe temaatilise peo kuulutus.

.....

Millal? _____

Mis kell? _____

Kus? _____

Kes? _____

Riietus? _____

Hind? _____

Mis toimub? _____

_____!

14. Kasuta lüngas sõna *lugu* õiges vormis (ainsuses või mitmuses).

- | | |
|---|---|
| 1. Minuga juhtus üks huvitav _____. | 2. Minuga juhtuvad alati huvitavad _____. |
| 3. Selle _____ peategelane on üks tuntud inimene. | 4. Nende _____ peategelased on erinevad inimesed. |
| 5. Mõnikord meenutan seda _____. | 6. Mõnikord meenutan neid _____. |
| 7. Selles _____ on veel mitu tegelast. | 8. Nendes _____ on veel palju tegelasi. |
| 9. Ilma selle _____ oleks minu elu palju igavam. | 10. Ilma nende _____ oleks minu elu palju kurvem. |

1. Kuula teksti 8. Tõmba õigele sõnale / väljendile joon alla.

Reisija: Tere! Palun üks pilet.

Bussijuht: Oodake, üks hetk. Ma vaatan, kas vaba kohta veel on. ... **Õnneks / Kahjuks** on kõik kohad juba täis. Ostke kassast pilet järgmisele bussile.

Reisija: Ei, see ei ole võimalik. Ma pean **kindlasti / kiiresti** selle bussiga sõitma. Ehk te müüksite mulle seisupileti?

Bussijuht: Ei, ei. Seisukohti meil ei ole. Järgmine buss väljub **poole / pooleteist** tunni pärast.

Reisija: Aga siin teie kõrval on ju ka üks koht.

Bussijuht: Oodake natuke veel. Vaatan, kas kõik reisijad on oma kohtadel. ... Jah, tundub, et kõik on **bussis / korras**. Olgu, müün siis teile ka pileti. Sada krooni palun.

Reisija: Nii palju?

Bussijuht: Jah, pilet Tallinna maksab sada krooni.

Reisija: No aga ma paluksin pileti **Kiviõlisse / Kuusallu**.

Bussijuht: Kuusallu? See ei ole küll võimalik. See on ekspressbuss ja mingeid vahepeatusi pole ette nähtud.

Reisija: No aga see on ju tee **peal / lähedal**. Te lihtsalt peatuksite seal hetkeks ja kõik.

Bussijuht: No, ma võin seal ju peatuda ja siis **tehke, mis tahate / minge maha, kui soovite**, aga pilet ostke Tallinnasse. Mul pole õigust muid pileteid müüa.

Reisija: Jah-jah, ostan, ostan. Palun, võtke sada krooni.

Bussijuht: Palun, teie pilet. Kas te tuleksite nüüd **sisse / bussi** ja ma hakkankohe sõitma.

Reisija: Jah, üks hetk. Vaadake, mul on seal veel **suured / mõned** asjad. Ehk aitaksite need ka bussi tõsta?

Bussijuht: Kus? Mis asjad?

Reisija: No need mõned kotid ja kohvrid, need seal **pingi kõrval / pisut eemal**. Ärge koera kartke, ma toon ta kohe bussi.

2. Kuula teksti 9. Kirjuta poolikud sõnad lõpuni.

Mees: Täna on nii ilus ilm üle hulga aja.

Naine: Jah, tõesti. Päike **pai** _____, nii soe on, nagu polekski sügis.

Mees: Jah, siin vagunis on isegi natuke liiga **pal** _____.

Naine: On tõesti. Äkki olete nii kena ja teeksite akna lahti?

Mees: Hea meelega. Kas nüüd on **par** _____?

Naine: Palju parem. Suur tänu. Aga nüüd natuke tuul tõmbab.

Mees: Kas panen akna kinni?

Naine: Ei tea. Kui te olete nõus lihtsalt minuga koha ära **vah** _____, siis pole vaja akent kinni panna.

Mees: Hea küll. Istuge siia. Mul on **üks** _____. Ma ei karda kerget tuult.

Naine: Oh kui kena teist.

Mees: Kas te sõidate tihti selle rongiga?

Naine: Mitte väga tihti. Nii paar korda kuus.

Mees: Aa... No see on ikka üsna tihti. Ma sõidan ausalt **öel** _____ esimest korda. Auto läks rikki ja saan ta alles ülehommeremondist kätte.

Naine: Jajah. Aga **teg** _____ on see rong ka täiesti mugav ja kiiresti sõidab ka.

- Mees: Pole viga jah. Parem kui ma arvasin. Ega te ei tea, kas siin **kus** _____ on mingi söömiskoht ka?
- Naine: Jah, seal esimeses vagunis on baar ja muuseas seal on väga **mai** _____ toit.
- Mees: Kas ma tohiksin teile baaris ühe kohvi välja teha?
- Naine: Noo, ma ei tea... Me peame enne piletid ostma, näete piletimüüja juba tuleb.
- Mees: Jah muidugi. **Muu** _____, kas te teate, kui palju maksab pilet Tartusse?
- Naine: Tartusse? Ei, tõesti ei tea, see rong sõidab Narva.

3. Vali õige tõlge (A või B).

1. Oodake, üks hetk.	A. Подождите у двери.	B. Подождите минутку.
2. Kõik kohad on täis.	A. Все места заняты.	B. Все задние места свободны.
3. See ei ole võimalik.	A. Это возможно.	B. Это невозможно.
4. Vahepeatusi pole ette nähtud.	A. Промежуточные остановки не предусмотрены.	B. Иногда останавливаемся и на полпути.
5. See on ju tee peal.	A. Вы должны там остановиться.	B. Это же по пути.
6. Te lihtsalt peatuksite seal hetkeks ja kõik.	A. Вы просто остановитесь там на секунду, и всё.	B. Вы просто должны остановиться там и всё.
7. Mul pole õigust muid pileteid müüa.	A. Я продам вам билет за полцены.	B. Я не имею права продавать другие билеты.
8. Täna on nii ilus ilm üle hulga aja.	A. Сегодня за долгое время такая прекрасная погода.	B. Сегодня такая прекрасная погода везде в стране.
9. Nii soe, nagu polekski sügis.	A. Так тепло, ведь ещё не осень.	B. Так тепло, как будто не осень.
10. Hea meelelega.	A. Я рад.	B. С радостью.
11. Aga nüüd natuke tuul tõmbab.	A. А теперь идёт мелкий дождь.	B. А теперь немного сквозит.
12. Kui te olete nõus minuga koha ära vahetama.	A. Если вы согласны поменяться со мной местами.	B. Вы пойдёте со мной обедать?
13. Mul on ükskõik.	A. Мне всё равно.	B. У меня одна проблема.
14. Auto läks rikki.	A. Машина сломалась.	B. Я поехал на машине.
15. Pole viga jah.	A. Есть маленькая неисправность.	B. Да ничего.
16. Muuseas, seal on väga maitsev toit.	A. В том числе и десерт.	B. Впрочем, там очень вкусные блюда.
17. Kas ma tohiksin teile baaris ühe kohvi välja teha?	A. Кофе можно пить и на свежем воздухе.	B. Разрешите пригласить вас в бар на чашку кофе.

4. Kirjuta lause ümber a) tingiva kõneviisi *sina*-vormis ja b) tingiva kõneviisi *teie*-vormis.

NB! Kursiivkirjas sõnade kääne muutub (ainsuse nimetava asemel kasuta ainsuse omastavat).

1. Too mulle tass kohvi! *Kas sa tooksid mulle tassi kohvi? Kas te tooksite mulle tassi kohvi?*
2. Luba mul ka natuke roolis istuda!

3. Aita mul *uks* lukust lahti keerata!
4. Müü mulle *seisupilet!*
5. Osta mulle ka *pilet!*
6. Anna mulle *nõu!*
7. Ütle mulle, kus on kohvik!
8. Seleta mulle, kuidas see raadio töötab!

5. Kirjuta lause ümber a) käskiva kõneviisi *sina*-vormis ja b) käskiva kõneviisi *teie*-vormis.

NB! Kursiivkirjas sõnade kääne muutub (ainsuse omastava asemel kasuta ainsuse nimetavat).

1. Kas sa paneksid *tule* põlema? *Pane tuli põlema! Pange tuli põlema!*
2. Kas sa paneksid *teleri* mängima?
3. Kas sa annaksid mulle *telefoni*?
4. Kas sa sõidaksid natuke aeglasemalt?
5. Kas sa laenaksid mulle sada krooni?
6. Kas sa helistaksid infopunkti?

6. Vali kaks automudelit ja võrdle neid. Kasuta seejuures järgmisi omadussõnu mitmuse vormis.

kiire / mugav / turvaline / võimas / ilus / uus / moodne / mahukas / kallim

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Kasuta joonel järgmiste omadussõnade võrdlusastmete ülivõrret. Lõpeta lause.

kiire / mugav / turvaline / võimas / ilus / uus / moodne / mahukas / kallis

1. *Kõige kiirem* auto on _____
2. _____ auto on _____
3. _____ auto on _____
4. _____ auto on _____
5. _____ auto on _____
6. _____ auto on _____

7. _____ auto on _____
 8. _____ auto on _____
 9. _____ auto on _____

8. Otsusta, kas väide on õige või vale. Paranda valed väited.

1. Tallinnast Helsingisse saab sõita rongiga.

2. Tartust Tallinnasse saab sõita lennukiga.

3. Hiiumaale saab sõita praamiga.

4. Pensionärid ja lapsed tohivad ühistranspordis sõita ilma piletita.

5. Rongis tohib vedada jalgrattaid.

6. Lennukis tohib mobiiltelefoniga rääkida.

7. Eesti maanteedel võib sõita kiirusega kuni 130 km tunnis.

8. Tallinnast Narva võib sõita kahe tunniga.

9. Kirjuta lause ümber. Asenda paksus kirjas sõnad järgmiste sõnadega.

saab / ei saa / suudaks / ei suuda / ei tohi / võib / võivad

1. Tallinnast Helsingisse **on võimalik** sõita laevaga. *Tallinnast Helsingisse saab sõita laevaga.*
2. Autos **on keelatud** sõita lahtise turvavööga. Autos
3. Inimestele, **kel ei ole jõudu** bussis seista, peab istet pakkuma. Inimestele, kes
4. Jalgrattaga **on** tipptunnil **tõenäoline** liikuda kiiremini kui autoga. Jalgrattaga
5. Eestis **ei ole võimalik** sõita metrooga. Eestis
6. Pensionäridel **on lubatud** ühistranspordis tasuta sõita. Pensionärid
7. Kas sul **oleks jõudu** elada ilma autota? Kas sa

10. Tõlgi eesti keelde.

1. Ты не забыл, что завтра мы поедем в Тарту?
2. По-моему, можно поехать поездом в три часа.
3. Там можно пользоваться Интернетом?
4. Так можно было бы поехать поездом, но это слишком долго.
5. Поедем лучше на машине.
6. Давай! Заедем по пути к тебе.

14. Vali lünka sobiv sõna.

Praktika näitab, et ühtedel juhtidel juhtub korduvalt äpardusi ja a) _____, teistel aga üldse mitte. Mille poolest viimased erinevad esimestest? Kas nad on mingid üliinimesed? Sugugi mitte: igal inimesel on oma tugevad ja nõrgad b) _____, ideaalinimesi pole olemas. Üldiselt arvatakse, et heal autojuhil peab kindlasti olema tugev füüsiline ja psüühiline tervis. Kuid ka üsna tõsiste c) _____ inimesed võivad olla väga head autojuhid. Kas mingi haigus võib olla autojuhtimisel d) _____, seda tuleb otsustada iga kord eraldi. Kindlasti on autojuhile e) _____ ka hea nägemine. Kuid kui võrrelda juhte, kes teevad palju avarii- sids nendega, kellel avariisid pole, selgub, et nende nägemine on peaaegu ühesugune. Paika ei pea ka f) _____, et autojuhil peab olema kiire reaktsioon. g) _____ näitavad, et ka reaktsiooniajas pole õnnetusi tegevatel ja mitte tegevatel juhtidel erinevusi. Hoopis tähtsam kui kiire reaktsioon, on oskus ette näha võimalikke h) _____ ja neid vältida. Ka pensioniealiste hulgas on väga häid autojuhte, see näitab, et suured i) _____ kompenseerivad nooruse eelised. Peaaegu kõike, mida pole või on vähe, saab kompenseerida muuga. Inimese organism on selline, et kui üks organ on nõrgem, on teine see-eest tugevam. Pimedatel on näiteks väga hea kuulmine ja j) _____. Muidugi ei suuda pimedad siiski autot juhtida. Küll aga suudavad seda teha värvipimedad, nemad k) _____ fooritulesid asukoha järgi: kui põleb ülemine tuli, on see punane jne. On aga siiski omadusi, mida ei saa teistega l) _____, näiteks rahulikkus ja vastutustunne. Kui autojuht on ebastabiilne ja närviline, siis kipub ta kihutama ja käitub tihti m) _____. Kõige tähtsam on aga see, et autojuht peab olema vastutustundeline: käituma nii, et ei tee halba teistele inimestele. Et liiklus sujuks, ei saa alati käituda nii, nagu sulle kõige mugavam on, vaid tuleb n) _____ ka teistega. Nii et kui autojuht pole vastustundeline, on ainult aja küsimus, millal ta avarii põhjustab. Vastutustunne tähendab ka seda, et juht ei istu rooli o) _____ ega väsinuna. Tundub võib-olla uskumatu, aga 17 tundi järjest üleval olnud mees on maanteel sõites sama ohtlik kui 0,5promillise joobega juht. Väsimus mõjub nii, et juht hakkab kiiremini sõitma. Eriti ohtlik aeg rooli istumiseks on kesköö paiku ja varahommik kella 4 ja 7 vahel, kui organism on puhkeseisundis. On vale arvata, et noored ei väsi. p) _____ on näidanud, et noorte hulgas esineb roolis magama jäämist palju rohkem kui vanemate juhtide seas. r) _____ võib olla ka selles, et noored kipuvad oma võimeid üle hindama.

a)	uuringuid	õnnetusi	kogemusi	teid
b)	kasud	ohud	küljed	põhjused
c)	küsitlustega	tervisehäiretega	väidetega	õnnetustega
d)	ebakaine	kogemus	ohtlik	oht
e)	kasuks	küljeks	põhjuseks	haistmiseks
f)	kasu	väide	õnnetus	haistmine
g)	Küljed	Kogemused	Uuringud	Ohud
h)	kogemusi	kasusid	küsitlusi	ohte
i)	küsitlused	väited	õnnetused	kogemused
j)	tervisehäire	haistmine	küsitlus	külg
k)	küsitlevad	eristavad	asendavad	arvestavad
l)	asendada	küsitleda	eristada	arvestada
m)	kasulikult	ebakainelt	ootamatult	kogenult
n)	asendada	eristada	arvestada	küsitleda
o)	ootamatult	kogemus	ohtlikult	ebakainena
p)	Põhjused	Küsitlused	Tervisehäired	Ohud
r)	Küsitlus	Põhjus	Väide	Haistmine

1. Kuula teksti 11. Kirjuta poolikud sõnad lõpuni.

Administraator: Spordiklubi kuuleb.

Neiu: Tere! Õelge palun, mis ajal teie trennid **toi** _____?

Administraator: Meie treeningud on iga päev välja arvatud nädalavahetused. Ja algus on kell kümme hommikul ja kell kolmveerand kuus õhtul.

Neiu: Väga hea. See **öh** _____ aeg mulle sobib. Ja õelge veel palun, kui pikk üks trenn on?

Administraator: Poolteist kuni kaks tundi, aga...

Neiu: Oodake. Üks küsimus veel. Miks teil nädalavahetusel trenne pole?

Administraator: Siis me käime **tav** _____ võistlustel.

Neiu: Ahah. See sobib ka. Ma tahaksin nimelt iga päev spordiga tegeleda.

Administraator: Iga päev? Kas te olete siis **tipp** _____?

Neiu: Ei, muidugi mitte. Ma pole varem kunagi trennis käinud, aga mul on praegu eluküsimus kiiresti heasse vormi saada.

Administraator: Mhmh. Kas te teate ikka, mis klubisse te helistasite?

Neiu: Täpselt ei tea, aga mul on ükskõik. Peasi, et oleks suur **koo** _____.

Administraator: Meil on ultrajooksuklubi. Kas te teate, mida see sõna tähendab?

Neiu: No eks see mingi jooks on. Mulle sobib jooks hästi. Otsin just eile uued **lii** _____ püksid ja imearmsad roosad botased ka.

Administraator: Ultrajooks on teiste sõnadega ülipikamaajooks. Me treenime selleks, et **osa** _____ jooksudel pikkusega nelikümmend kuni sada kilomeetrit.

Neiu: No eks ma harjutan ja...

Administraator: Lihtsalt tahan teid **hoi** _____, et kui te ei ole varem jooksmisega tegelenud, siis on meie klubi treeningud kindlasti teie jaoks liiga rasked ja võivad olla isegi tervisele **kah** _____.

Neiu: No aga mis ma siis teen? Mulle nii hästi sobiksid teie ajad ja...

Administraator: Soovitan teil alustada mõnest teisest klubist, kus tegelevad **alg** _____ ja kunagi hiljem, kui olete juba rohkem treeninud, ootame teid hea meelega ka meie trenni.

Neiu: Aitäh, eks ma siis otsin veel.

2. Vali õige tõlge (A või B).

1. Meie treeningud on iga päev, välja arvatud nädalavahetused.	A. У нас тренировки каждый день, кроме выходных.	B. У нас тренировки каждый день, включая выходные.
2. Kui pikk üks trenn on?	A. Тренировка длится один час?	B. Сколько времени длится одна тренировка?
3. Kas te olete siis tipp sportlane?	A. Вы хотите стать рекордсменкой?	B. Вы, значит, рекордсменка?
4. Ma pole varem kunagi trennis käinud.	A. Я когда-то раньше ходила на тренировки.	B. Я никогда раньше не ходила на тренировки.
5. Mul on praegu eluküsimus kiiresti heasse vormi saada.	A. Сейчас для меня вопрос жизни – быстро достичь хорошей формы.	B. Я хочу спросить, как быстро достичь хорошей формы.

6. Mul on ükskõik.	A. У меня одна просьба.	B. Мне всё равно.
7. Peaasi, et oleks suur koormus.	A. Главное, чтобы нагрузка была большая.	B. Главное, чтобы нагрузка не была большая.
8. No eks ma harjutan.	A. Ну, я же привыкну.	B. Ну, я же буду тренироваться.
9. Tahan teid hoiatada.	A. Хочу вас подбодрить.	B. Хочу вас предупредить.
10. Treeningud võivad olla tervisele kahjulikud.	A. Тренировки, несомненно, полезны для здоровья.	B. Тренировки могут быть вредны для здоровья.
11. Soovitan alustada mõnes teises klubis.	A. Хочу начать (тренировки) в двух клубах.	B. Рекомендую начать (тренировки) в каком-нибудь другом клубе.

3. Moodusta küsimused, kasutades järgmisi sõnu. Vasta küsimustele.

hüppama langevarjuga / ööbima talvel telgis / sõitma kaameliga / sõitma lennukiga / käima mõnel Eesti saarel / vaatama eesti filmi / sööma eesti rahvustoitu / nägema madu

1. Kas sa oled kunagi *hüpanud langevarjuga*? *Jah, olen küll.*

Millal sa viimati *hüppasid langevarjuga*? *Viis aastat tagasi.*

2. Kas sa oled kunagi _____ ? _____

Millal sa viimati _____ ? _____

3. Kas sa oled kunagi _____ ? _____

Millal sa viimati _____ ? _____

4. Kas sa oled kunagi _____ ? _____

Millal sa viimati _____ ? _____

5. Kas sa oled kunagi _____ ? _____

Millal sa viimati _____ ? _____

6. Kas sa oled kunagi _____ ? _____

Millal sa viimati _____ ? _____

7. Kas sa oled kunagi _____ ? _____

Millal sa viimati _____ ? _____

8. Kas sa oled kunagi _____ ? _____

Millal sa viimati _____ ? _____

4. Kasuta lüngas õiget sõna lihtminevikus või täisminevikus. NB! Sõnad on antud õiges järjekorras.

tegelema / minema / võtma / meeldima / käima / lõpetama / osalema / võitma / olema

1. *Olen tegelema* orienteerumisega juba alates lapsepõlvest.

2. Esimene kord _____ kaardi ja kompassiga metsa kaheksa-aastaselt.

3. Siis _____ vanemad mind kaasa.

4. Sellest ajast saadik _____ see ala mulle _____.

5. _____ ka trennis umbes viis aastat.

6. Kümnendas klassis _____ aga trennis käimise ajapuudusel.

7. Võistlustel _____ aga siimaani.

8. _____ ka mitmeid auhindu, aga need pole kõige olulisemad.

9. Kõige tähtsam _____ minu jaoks kogu aeg _____

hasartne punktide otsimine, looduses viibimine ja mõnus seltskond.

5. Kirjuta lünka sobiv tegusõna täismineviku vormis. Kirjuta õpiku ülesande 3.b (lk 51) põhjal iga väite juurde, kas see kehtib Bianca või Martini kohta.

avama / olema / proovima / tegelema / tulema

1. Ta selle alaga alates lapsepõlvest. _____
2. Ta mitut ekstreemspordiala. _____
3. Ta mitu korda Eesti meistriks. _____
4. Ta omanimelise kooli. _____
5. Tal palju vigastusi. _____

6. Tõlgi väljendid. Märki õpiku ülesande 1 (lk 53) põhjal ära väljendid, mida kasutab haige sõber.

1. Дело в том, что я не могу двигаться.
2. Жаль, что с тобой это случилось.
3. Напишу тебе пару строчек.
4. Если обстановка завтра будет такой же.
5. Если хочешь, я могу принести тебе что-нибудь из магазина.
6. Если не лень, приходи в гости.
7. Никакой боли нет.
8. По-моему ты должен лежать в постели.
9. Ты мог бы вызвать врача на дом.
10. В общем чувствую себя нормально.
11. У меня совершенно пропал голос.
12. Будь молодцом и выздоравливайся поскорее.
13. Получила твоё письмо и немедленно отвечаю.
14. По-другому я сейчас общаться не могу.
15. Ты мог бы ещё попробовать наложить холодный компресс.
16. Может быть можешь посоветовать, что мне делать.

7. Leia tõlge.

1. Ilmselt	a. всё равно
2. Põhiliselt	b. видимо
3. Tõenäoliselt	c. непременно
4. Näiteks	d. вероятно
5. Ükskõik	e. естественно
6. Kindlasti	f. в основном
7. Loomulikult	g. например

8. Kirjuta joonele sobiv sõna ülesandest 7. Vajaduse korral võid lisada ka mõne muu sõna (nt seda, sellised). Lõpeta lause oma sõnadega.

1. Hea füüsiline vorm tähendab *näiteks seda*, et
2. Hea füüsilise vormi saavutamiseks on _____ vaja
3. Noortele inimestele on kasulikud _____ trennid, kus

4. Poistele ja tüdrukutele sobivad
5. Mina olen tegelenud järgmiste spordialadega:
6. Veel tahaksin proovida
7. Mulle ei meeldi sellised spordialad
8. Hea vaimne vorm tähendab, et inimene
9. Head vaimset vormi saab saavutada nii, et
10. Ergutitesse suhtun ma

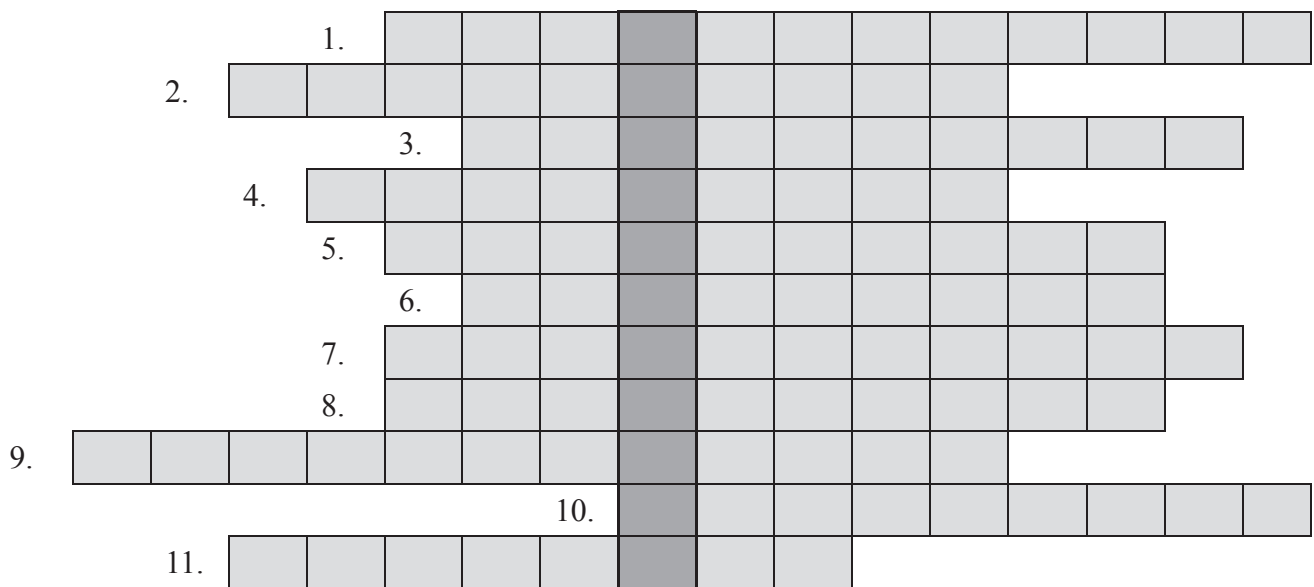
9. Leia õige tõlge.

1. Doping eksamipalaviku korral.	A. Стоишь на голове или на лопатках.
2. Tal läheb kohvist süda pahaks.	B. Энергетический напиток с кофе сильно действует.
3. Laske teel natuke tõmmata.	C. Допинг в случае экзаменационной лихорадки.
4. Siis tulevad ergutavad ained välja.	D. Это эффективно действовало как в качестве возбудителя так и успокоительного средства.
5. Sa nagu laenaksid endalt energiat tohutu intressiga.	E. Он был настолько возбуждён, что целый день бегал туда-сюда.
6. Õpilased kardavad, et rahustid võtavad viimase mõistuse peast ära.	F. Ты как будто занимаешь у себя энергию, заплатив огромные проценты.
7. Ta jooksis klassist välja, värises ja võttis tableti sisse.	G. Кровообращение улучшается и разум проясняется.
8. See toimis tõhusalt nii erguti kui rahustina.	H. Пусть чай немного заварится.
9. Peab hoolikalt silmas pidama, et liiga palju ei saaks.	I. Пара банок энергетического напитка обеспечивает бойкий и уверенный ответ на экзамене.
10. See on hea nipp une vastu võitlemiseks.	J. Учащиеся пьют кофе литрами.
11. Seisad pea peal või teed turiseisu.	K. Ученики боятся, что под влиянием успокоительных их покинет последний разум.
12. Veri jookseb ülakehasse ja vaim muutub reipaks.	L. Это маленькая хитрость в борьбе против сна.
13. Paar purki energijooki tagab särtsaka ja enese-kindla esituse eksamil.	M. Тогда (чай) возбуждает.
14. Ta oli nii elevil, et jooksis päev läbi ringi.	N. Он выбежал из класса, дрожал и принял дозу.
15. Õppijad joovad kohvi liitrite kaupa.	O. Надо тщательно следить за тем, чтобы принимать в меру.
16. Koos energijoojiga on kohv karm. vahend.	P. От кофе его тошнит.

10. Ava sulud.

1. Meie koolis (kaklema) *kakeldakse* harva. 2. Inimestele ei meeldi (kaklema) _____.
3. On aga üks inimene, kes hakkab kergesti (kaklema) _____. 4. Ta (kaklema) _____ peaaegu iga päev. 5. Eile ta (kaklema) _____ jälle. 6. Täna hommikul ta õnneks ei (kaklema) _____.
7. Koolis peab alati palju (suhtlema) _____. 8. (Suhtlema) _____ nii tundides kui vahetundides. 9. Mõnele inimesele ei meeldi nii palju (suhtlema) _____. 10. Ma tunnen tihti, et (suhtlema) _____ liiga palju.
11. Eile ma ei (suhtlema) _____ aga peaaegu üldse. 12. Eile ma (ütleva) _____ ühe rumala asja. 13. Ma ei (mõtleva) _____ enne ütlemist korralikult järele, mida tahan (ütleva) _____. 14. Ma püüan teine korda enam mitte selliseid rumalusi (ütleva) _____.

11. Lahenda ristsõna.



- | | | |
|------------------|--------------------------|-----------------------|
| 1. trenirovatsja | 5. gotovitj | 9. zanimatsja sportom |
| 2. prospatj | 6. snimaju, ubavlju | 10. otstavatj |
| 3. meshatj | 7. trevožitj, bespokoitj | 11. prodaju |
| 4. brosatj | 8. proigrivaaju | |

12. Ava sulud. Lisa kaks lauset samal teemal, kasuta saavat käännet.

1. Energiajoojad teevad sind (aktiivne) *aktiivseks* ja (enesekindel) _____.
2. Kui jood energiajooke liiga palju, võivad need sind ka (haige) _____ teha.
3. Kohv teeb pea (selge) _____, aga suure koguses võib muutuda ka (kahjulik) _____.
4. Vein teeb inimese (ergas) _____ ja (rahulik) _____ samal ajal.
5. Kui jood palju veini, teeb see su (unine) _____.
6. Roheline tee teeb sind (ergas) _____, aga ei ole kahjulik.
7. Kui seisad natuke aega pea peal, muutud (energiline) _____.
8. Šokolaad muudab sind (rahulik) _____ ja annab ajule toitu.

13. Tõmba joon alla sõnadele, millega koos ei ole sihitis tavaliselt nimetavas ega omastavas käändes. Moodusta nende sõnadega lauseid.

andma / eelistama / jutustama / kartma / kasutama / parandama / saama / suurendama / tegema / võtma / vähendama

Näide: eelistama

Ma eelistan juua teed.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Kuula teksti 13. Kirjuta poolikud sõnad lõpuni.

Sekretär: Keelefirma „Ilus elu“ kuuleb.

Klient: Tere! Ma **soo** _____ infot keelekursuste kohta.

Sekretär: Jah, palun. Mis keel teid huvitab?

Klient: Kas teie **juu** _____ itaalia keelt saab õppida?

Sekretär: Jah, meil on itaalia keele kursused. Kas te olete algaja või olete varem itaalia keelt õppinud?

Klient: Ei... Olen jah **täi** _____ algaja. Ja sooviksin võimalikult kiiresti keele **sel** _____ saada.

Sekretär: Siis peaks meie firma küll teile sobima. Meil on väga kogenud ja tore itaalia keele õpetaja, kes on ise **ita** _____.

Klient: Väga tore. Aga mind huvitab veel, kui tihti tunnid **toi** _____ ja mida seal täpselt tehakse? Sest vaadake, mul ei ole aega teha **kod** _____ ja tahaksin ainult tunnis õppida.

Sekretär: Jah, meie õpetamegi peamiselt suhtluskeelt, igas tunnis räägitakse palju, mängitakse rollimänge ja tehakse **rüh** _____.

Klient: Mhmh. Aga kuidas grammatikat õpitakse?

Sekretär: Grammatikat alguses **era** _____ ei õpita. Alguses õpitakse rohkem väljendeid ja fraase. **Hil** _____ tegeldakse muidugi grammatikaga ka, harjutamise jaoks on meil olemas ka spetsiaalsed arvutiprogrammid.

Klient: Noo, tundub päris sobiv kursus. Aga mitu korda nädalas on teil tunnid ja kui kaua üks tund **kes** _____?

Sekretär: Teil on **või** _____ valida kahe rühma vahel. Üks töötab kolm korda nädalas: esmaspäeviti, kolmapäeviti ja reedeti kella neljast kuni kella kuueni õhul. Ja teine rühm töötab ainult **näd** _____: laupäeviti kella kaheteistkümnest neljani.

Klient: Mulle sobib muidugi see laupäevane rühm **par** _____, aga kas üks kord nädalas ei ole mitte liiga vähe?

Sekretär: Muidugi on **kas** _____ õppida sagedamini, aga see laupäevane kursus on tegelikult väga efektiivne, seal on eriprogramm.

Klient: Mida see tähendab?

Sekretär: No seal alati pool aega õpitakse tavaliselt, aga teiseks pooleks on õpetajal iga kord mingi **üll** _____ varuks.

Klient: Üllatus? Mida see **täh** _____?

Sekretär: Jah, no näiteks mõnikord õpitakse itaalia toitu tegema: pitsat või tiramisut; teine kord jälle kohtutakse itaallastega ja **pee** _____ koos pidu.

Klient: See on muidugi huvitav, aga kuidas nii keelt saab õppida?

Sekretär: See tegelikult on kõige parem keeleõppeviis – õppimine keelekeskkonnas.

Klient: Mhmh.

Sekretär: Jaa. Kas panen teie nime kirja?

Klient: Ma ei ole **teg** _____ veel päris kindel. Kas võib nii, et ma tulen üks kord kohale ja vaatan, mida seal tehakse?

Sekretär: Jah, muidugi. Tulge ja vaadake. Olen **kin** _____, et teile hakkab seal väga meeldima.

Klient: Nägemist.

Sekretär: Kohtumiseni laupäeval.

2. Vali õige tõlge (A või B).

1. Ma soovin infot keelekursuste kohta.	A. Где состоятся курсы языков?	B. Я хотел бы получить информацию о курсах языков.
2. Kas te olete algaja?	A. Вы начинающий?	B. Вы уже начали?
3. Olen täiesti algaja.	A. Начнём, как только группа будет укомплектована.	B. Я совсем начинающий.
4. Sooviksin võimalikult kiiresti keele selgeks saada.	A. Можно ли язык выучить быстро?	B. Я хотел бы выучить язык как можно быстрее.
5. Meil on kogunud õpetaja.	A. У нас есть репетитор.	B. У нас опытный преподаватель.
6. Kui tihti tunnid toimuvad?	A. Как часто проводятся занятия?	B. Занятия проводятся часто?
7. Meie õpetamegi peamiselt suhtluskeelt.	A. Мы должны много учиться и общаться.	B. Мы в основном обучаем разговорному языку.
8. Igas tunnis tehakse rühmatöid.	A. Каждая группа работает в течение часа.	B. На каждом занятии работают в группах.
9. Tundub päris sobiv kursus.	A. Кажется, курсы подходят.	B. Он хочет пойти на курсы.
10. Teine rühm töötab ainult nädalavahetusel.	A. Вторая группа работает только неделю.	B. Вторая группа работает только в выходные.
11. Kasulik on õppida sagedamini.	A. Полезнее заниматься часто.	B. Часто заниматься вредно.
12. Õpetajal on iga kord mingi üllatus varuks.	A. Каждый раз преподаватель сообщает что-то новое.	B. Каждый раз у преподавателя в запасе какой-то сюрприз.
13. Teine kord peetakse koos pidu.	A. Иногда надо веселиться вместе.	B. Иногда веселятся вместе.
14. Kõige parem keeleõppeviis.	A. Самый хороший учащийся получает пятерку.	B. Лучший способ изучения языка.
15. Õppimine keelekeskkonnas.	A. Обучение в языковой среде.	B. Изучение языка в средней школе.
16. Kas panen teie nime kirja?	A. Можно вам отправить письмо?	B. Записать ваше имя?
17. Ma ei ole päris kindel.	A. Я не совсем уверен.	B. Я не занят.

3. Vali sobiv vastus.

- Kas teie juures eesti keelt saab õppida?
 - Jah, meil on eesti keele kursused.
 - Jah, meie juurde saab bussiga.
- Kas te olete algaja või olete varem eesti keelt õppinud?
 - Soovin alustada võimalikult kiiresti.
 - Olen täiesti algaja.
- Kes on õpetaja?
 - Meil on väga tore ja kogunud õpetaja.
 - Siis peaks meie õpetaja teile küll sobima.
- Kui tihti tunnid toimuvad?
 - Muidugi on kasulik õppida sagedamini.
 - See sõltub rühmast.
- Mida tundides täpselt tehakse?
 - See tundub päris sobiv kursus.
 - Õpitakse suhtluskeelt ja grammatikat.

6. Kuidas grammatikat õpitakse?
a. Grammatikaga tegeldakse põhjalikumalt kursuse teises pooles. b. See on parim keeleõppeviis.
7. Mitu erinevat rühma teil on?
a. Teil on võimalus valida kahe rühma vahel b. Õpetajal on iga kord mingi üllatus varuks.
8. Kui kaua üks tund kestab?
a. Ainult nädalavahetusel. b. Poolteist tundi.
9. Kas panen teie nime kirja?
a. Ma ei ole veel päris kindel. b. Kohtumiseni laupäeval.

4. Rühmita sõnad näite järgi. Moodusta ainsuse ja mitmuse osastava vorm.

aed / arvuti / auto / ehe / eksam / foto / kampaania / kampsun / keel / klient / konkurss / kontsert / korter / laev / leping / lips / luuletus / lõpetaja / oskus / park / pilt / pliats / programm / puu / raamat / ratas / reklaam / seade / tants / tekst / tellimus / tort / töötü / uuring / võistlus / väärtus

ainsuse osastav -t mitmuse osastav ains om + -id	ainsuse osastav -t mitmuse osastav ains om (-i>-e) +-id	ainsuse osastav -d mitmuse osastav -id	ainsuse osastav -t mitmuse osastav -i
masinat, masinaid	lennukit, lennukeid	tööd, töid	ennustust, ennustusi
riiet, riideid			inimest, inimesi
			suurt, suuri

ainsuse osastav -t mitmuse osastav -sid	ainsuse osastav -i mitmuse osastav -e	ainsuse osastav -u mitmuse osastav -e	ainsuse osastav -a mitmuse osastav -u
firmat, firmasid	süsteemi, süsteeme	laulu, laule	kaupa, kaup

5. Lisa sõnu osastavas käändes.

Mulle meeldib	Mulle ei meeldi
juhtida <i>autot</i>	juhtida <i>kampaaniat</i>
korraldada	korraldada
õpetada	õpetada
lugeda	lugeda
disainida	disainida
parandada	parandada
valmistada	valmistada
kirjutada	kirjutada
esitada	esitada

6. Tõmba vale sõnavorm maha. Vasta küsimustele.

1. Kas teie koolis **õpetavad** / **õpetatakse** üldaineid?
2. Kas teie kooli õpilased **loevad** / **loetakse** palju raamatuid?
3. Kas teie koolis **tegelevad** / **tegeletakse** palju erialaainetega?
4. Kas sina **teed** / **tehakse** koolis palju tööd?
5. Kas teie erialatundides **parandavad** / **parandatakse** midagi?
6. Kas sina **kirjutad** / **kirjutatakse** erialatunnis programme?
7. Kas sa **valmistad** / **valmistatakse** erialatunnis midagi?

7. Vasta küsimustele.

Minu lemmiktund

1. Mida selles tunnis tavaliselt tehakse?
2. Mida teeb õpetaja ja mida teevad õpilased?
3. Mida teed sina?
4. Mida selles tunnis ei tehta?
5. Miks see tund sulle meeldib?

Tund, mis mulle eriti ei meeldi

1. Mida selles tunnis tavaliselt tehakse?
2. Mida teeb õpetaja ja mida teevad õpilased?
3. Mida teed sina?

4. Mida selles tunnis ei tehta?
-
5. Miks see tund sulle ei meeldi?
-

8. Täida kirja tühjad kohad oma sõnadega, nii et tekiks vahetusõpilase kiri sinu kooli kohta.

Tere!

Olen nüüd juba _____ kuud õppinud _____ koolis
_____ erialal. Jagan nüüd teiega oma muljeid.

Kool, kus ma käin, on _____ ja asub _____.
Siin saab õppida _____,
_____ jpm.

Meie rühmas on _____ inimest, peamiselt _____.
Üldiselt on õpilased _____ ja _____, mõned on ka _____.

Meie erialal õpitakse paljusid _____ aineid: _____,
_____, _____ jt.

Minu lemmiktunnid on _____, sest _____ ja
_____, sest _____.

Vähem meeldivad mulle _____ ja _____,
sellepärast et _____.

Meie õppejõud on _____.
Nad _____.

Õppematerjalidena kasutame _____.
Mulle meeldivad _____ õpik ja _____ õpik,
need on _____.
_____ aine õppematerjal pole nii hea, _____.

Peale õppetöö saab meie koolis veel _____.
Samuti on siin hea _____ ja tore _____.

Kokkuvõttes võin öelda, et _____
ja _____.

Palju terviseid kõigile!

9. Pane kirja üks kuni kolm kooli ja õppimisega seotud probleemi. Seejärel anna vihik pinginaabrile, kes kirjutab sulle soovitusi probleemide lahendamiseks.

Probleemid

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Soovitused

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Koosta ja kujunda oma kooli reklaamplakat, kus on kolm hüüdlause, mis teie kooli kiidavad.



1. Kuula teksti 15. Kirjuta poolikud sõnad lõpuni.

Reisikonsultant: Reisifirma Lahe kuuleb.

Klient: Tere. Ma sooviksin infot Eesti reise **koh**_____.

Reisikonsultant: Jah, palun. Mis kant teid täpselt huvitab, kas Lõuna-Eesti, saared, Ida-Eesti või midagi muud?
Kor_____ reise igale poole.

Klient: Eee... ega ma tegelikult täpselt ei teagi. Asi on nimelt selles, et mulle tulevad külalised
väl_____ ja tahan neile pisut Eestit näidata.

Reisikonsultant: Jaa, palun. Me pakume mitmeid erinevaid reisipakette.

Klient: Aga mida te ise soovitaksite?

Reisikonsultant: No võib-olla näiteks kahepäevane reis Aegna saarele ja Haapsallu. **Kõi**_____ sõidame laevaga Aegnale, kus veedame terve päeva. Giid tutvustab
vaa_____: ohvitseride kasiinot, kindral Laidoneri suvemaja, nõiakivi jäänuseid. Saate ka niisama ringi kõndida, mereõhku hingata ja loodust
nau_____. Lõunasöögiks grillime liha.

Klient: Mhmh. Päris tore. Ja kus me ööbime?

Reisikonsultant: Ööbima sõidame Haapsalu **läh**_____, kus magame mere ääres telklaagris. Öhtul teeme lõket ja peame piknikku.

Klient: Ja teisel päeval ollakse siis Haapsalus?

Reisikonsultant: Jah, siis **kül**_____ piiskopilinnust ja raudteemuuseumi, sööme lõunat restoranis ja supleme Paralepa rannas.

Klient: Ja kui palju see reis maksab?

Reisikonsultant: **Täi**_____ 750 krooni ja lastele 450 krooni.

Klient: Ja toit on ka hinna sees?

Reisikonsultant: Jah.

Klient: Aitäh teile info eest. Ma mõtlen veel veidi ja helistan siis uuesti.

Reisikonsultant: Palun.

2. Kuula teksti 16. Tõmba valed sõnad maha. Kirjuta joonele õiged sõnad.

A: Reisifirma ~~Tere~~ kuuleb. *Tore.*

B: Tere. Ma sooviksin infot Eesti matkade kohta. _____

A: Kas teid huvitavad üheksapäevased või pikemad reiseid? _____

B: Noo, mitte pikemad kui kaheksapäevased. _____

A: Meil ongi tegelikult kohe sellel nädalavahetusel pakkuda üks väga huvitav kahepäevane reis siia Eestisse. _____

B: Jaa? Kus siis täpsemalt ujutakse? _____

A: Esimesel päeval sõidetakse Peipsi äärde, külastatakse Raja küla, mis on kaheksa kilomeetrit pikk, ujutakse Mustvees. Pärast sõidetakse Pühtitsa mungakloostri, seejärel käiakse veel Kohtla kaevanduspark-muuseumis. Öhtuks jõutakse Narva, kus külastatakse Hermanni kindlust. Ööbitakse Narva-Jõesuus motellis. _____

B: Jah, kõlab päris huvitavalt. Aga teine päev? _____

A: Teise päeva hommikul sõidame Toila-Oru parki, kus istutame põlispuid, kauneid lillepeenraid ja skulptuure. Naudime imelikku merevaadet Ontikas ja omapärasest Valaste juga. Näeme kuulsaid suusamägesid ja külastame jaanalinnutalu. Lõunat sööme Imaveres kõrtsis. Tagasi jõuame hilisõhtul.

B: Jah, see on küll väga tore programm. Aga kui palju see siis maksab?

A: Hind on 580 krooni.

B: Mhmh. Aga kas mingeid soodustusi on ka?

A: Jah, see hind on juba isegi nii soodne, et siit kahjuks enam teile allahindlust me teha ei saa.

B: Selge. Üldiselt tundub väga põhjalik. Aga te ütlesite, et see toimub juba sellel nädalavahetusel. Kas siis vabu kohti on veel? _____

A: Nii... kohe vaatan. Praegu on veel seitseteist vaba kohta. Aga soovitan kiiresti osta, sest arvan, et täna õhtuks on kõik kohad täis. _____

B: Selge-selge. Arutan veel teiega pisut ja siis helistan tagasi. _____

A: Jah, palun. Jään teie kõnet ootama.

3. Vali õige tõlge (A või B).

1. Ma sooviksin infot Eesti reise kohta.	A. Я хотел бы узнать, в каких местах Эстонии можно побывать.	B. Мне нужна информация о туристических маршрутах по Эстонии.
2. Mis kant teid täpselt huvitab?	A. Какой маршрут вас точнее интересует?	B. Какой регион вас точнее интересует?
3. Korraldame reise igale poole.	A. Организуем поездки в разные места.	B. Организованные поездки наполовину дешевле.
4. Ega ma täpselt ei teagi.	A. Я же знаю точно.	B. Я даже точно не знаю.
5. Aga mida te ise soovitaksite?	A. А что бы вы сами хотели?	B. А что бы вы сами рекомендовали?
6. Kõigepealt sõidame laevaga Aegnale.	A. Все поедут на судне на Аэгна.	B. Сначала поедем на судне на Аэгна.
7. Giid tutvustab vaatamisväärsusi.	A. Гид ознакомит с достопримечательностями.	B. Познакомимся с гидом и осмотримся.
8. Vaatame nõiakivi jäänuseid.	A. Останемся смотреть колдовской камень.	B. Посмотрим остатки колдовского камня.
9. Õhtul peame piknikku.	A. Вечером устроим пикник.	B. Вечер должен быть длинным.
10. Haapsalus külastame piiskopilinnust.	A. В Хаапсалу посетим епископское городище.	B. В Хаапсалу посетим епископа.
11. Käiakse nunnakloostri, kaevanduspargis ja Hermanni kindluses.	A. Посещают мужской монастырь, шахтёрский парк и торговый центр Германа.	B. Посещают женский монастырь, шахтёрский парк и крепость Германа.
12. Imetleme põlispuid ja lillepeenraid.	A. Восхищаемся вековыми деревьями и клумбами.	B. Там странные вековые деревья и клумбы.
13. Naudime imeilusat merevaadet ja omapärasest juga.	A. Наслаждаемся чудесным видом на море и своеобразной рекой.	B. Наслаждаемся чудесным видом на море и своеобразным водопадом.
14. Külastame kuulsaid tuhamägesid.	A. Побываем на известных лыжных горах.	B. Побываем у известных терриконов.
15. See on väga tihe programm.	A. Это очень напряжённая программа.	B. Это прекрасная программа.

4. Leia lausele sobiv lõpp.

1. Ma sooviksin infot	a. kuidas teie juurde saab sõita?
2. Mida huvitavat	b. on võimalik osaleda?
3. Mis üritustel	c. toitlustus ja ööbimine?
4. Kui palju maksab	d. mingeid soodustusi?
5. Kas te pakute	e. Eesti reise kohta.
6. Kas teil on ka	f. koha broneerima?
7. Kas peab enne	g. veel midagi?
8. Kus te täpselt asute ja	h. saab teie juures näha?

5. Tõlgi eesti keelde.

1. Летом я часто хожу купаться в море. Сегодня я тоже пойду купаться.

.....

2. Осенью я часто хожу гулять в парк. Завтра мы опять пойдём гулять в парк.

.....

3. Зимой я иногда хожу кататься на лыжах. Завтра я не пойду кататься на лыжах.

.....

4. Весной я часто хожу на танцы. Пойдём танцевать!

.....

5. Мне нравится ходить с друзьями проводить время в торговом центре.

.....

6. Пойдём в какое-нибудь интересное место пообедать.

.....

6. Paranda vead. Tõmba vale vorm maha. Kirjuta joonele õige vorm.

A: Ma armastan väga **reisima**. reisida

B: Ma olen valmis ükskõik kuhu **reisida**. _____

A: Ma soovitan sul **sõita** mõnele saarele. _____

B: Ma kavatsesingi **minna** Aegna saarele. _____

A: Ma olen nõus sinuga kaasa **tulla**. _____

B: Oh kui tore! Mulle meeldib koos sinuga aega **veeta**. _____

A: Kas sa saad sellel nädalavahetusel **tulema**? _____

B: Ma igatahes püüan kõik muud asjad enne ära **teha** ja siis tulen küll. _____

A: Kas sa oled nõus saarel jalgsi **matkata**? _____

B: Jalgsi **käima** on ju väga kasulik! _____

A: Mõned inimesed lihtsalt arvavad, et jalgsi **käia** on liiga raske. _____

B: Mina nii ei arva. Minu meelest on jalgsi **käima** väga tore. _____

A: Ja ööbime telgis. Kas sa oled nõus telgis **magada**? _____

B: Ma olen küll harjunud voodis **magama**, aga arvan, et saan hakkama. _____

A: Oleme siis rääkinud. Kohtumiseni laupäeval!

B: Kohtumiseni!

7. Ava sulud. Kasuta õigesti omadussõna või mäarsõna.

1. Käisime möödunud nädalal reisil Lõuna-Eestis. Reis möödus väga (tore) toredasti.
2. Meil oli väga (uhke) _____ buss ja väga (rõõmus) _____ giid.
3. Sõitsime (kiire) _____ ja meil jäi aega pikkadeks peatusteks.
4. Imetlesime loodust ja nägime palju vaatamisväärsusi. Kõik oli (suurepärase) _____.
5. Ka toit oli tõeliselt (maitsev) _____ ja öömaja (korralik) _____.
6. Õhtul käisime diskol, mis oli aga pisut (imelik) _____ – muusika mängis väga (aeglane) _____ ja diskori jutt oli ka üsna (omapärane) _____.
7. Sellele vaatamata oli meil (lõbus) _____ ja tantsisime (aktiivne) _____.
8. Magama läksime umbes kell kaks. Olin nii väsinud, et magasin väga (sügav) _____ ja puhkasin end järgmiseks päevaks (hea) _____ välja.

8. Kirjuta, mida on Eestis palju ja mida on Eestis vähe. Kasuta omadussõna + nimisõna.

Eestis on palju väikseid järvi,

.....

.....

.....

.....

Eestis on vähe

.....

.....

.....

.....

9. Vali õige tõlge (A või B).

1. Terve päeva olin väga ärevil.	A. Я был вполне здоров.	B. Целый день я был очень возбуждён.
2. Hakkasime varakult liikuma.	A. Мы рано отправились в путь.	B. Мы хотели рано отправиться в путь.
3. Rahvahulk oli meeletu.	A. Народ вёл себя странно.	B. Была уйма народу.
4. Igal pool olid järjekorrad.	A. Везде были очереди.	B. Кое-где были очереди.
5. Trehvasime mitmete sõpradega.	A. Мы встретились со многими друзьями.	B. Мы развлекались вместе с несколькими друзьями.
6. Nautisin iga hetke – raudselt!	A. Наслаждался каждой минутой – железно!	B. Непременно хочу ещё пойти на такой концерт.
7. See laul on ilus nii viisi kui sõnade poolest.	A. Мне понравились пять песен с красивыми словами.	B. И мелодия и слова этой песни красивые.
8. Nahast maani seelik tundus meeletult raske.	A. Кожаная макси-юбка казалась мне безумно тяжёлой.	B. Мне понравилась чёрная кожаная юбка.
9. Mõnus mälestus kontserdist jäi südamesse.	A. Концерт запомнится нам надолго.	B. В сердце осталось приятное воспоминание о концерте.

12. Kirjuta joonele sõna *kott* õiges vormis.

1. Mul on suur _____, mis sobib reisile võtmiseks.	2. Mul on suured _____, mis sobivad reisile võtmiseks.
3. Selle _____ sees on mitu taskut.	4. Nende _____ sees on mitu taskut.
5. Mul on ka mitu väiksemat _____.	6. Mul on ka palju väiksemaid _____.
7. Ilma sellise _____ ma reisida ei saaks.	8. Ilma selliste _____ ma reisida ei saaks.
9. Käin kõikidel reisidel selle _____.	10. Käin kõikidel reisidel nende _____.

13. Kirjuta joonele sõna *filmivõte* õiges vormis.

1. Eile toimus meie linnas _____.	2. Eile toimusid meie linnas _____.
3. Sellel _____ osales palju meie linna elanikke.	4. Nendel _____ osales palju meie linna elanikke.
5. Sellest _____ kirjutati ka ajalehes.	6. Nendest _____ kirjutati ka ajalehes.
7. Ootame juba järgmist _____.	8. Ootame juba järgmisi _____.

1. Kuula teksti 18. Kirjuta lünka puuduv sõna.

Müüja: Tere. kuidas saan teid aidata?

Ostja: Tere! Ma sooviksin midagi juua. Aga teil on ju rattapood, siin vist midagi sellist ei ole.

Müüja: On ikka. Meil on mineraalvett, a) _____ ja mahla.

Ostja: Oo, tore. Siis palun üks pudel mineraalvett.

Müüja: Jah, kohe... Ehk ootaksite paar minutit, lähen toon b) _____. Vaadake niikaua niisama ringi.

Ostja: Aitäh, aga midagi c) _____ ma ei soovi.

PAUS

Müüja: Nii, siin on teie vesi. Palun 22 krooni. Võib-olla veel midagi?

Ostja: Ei, aitäh, see on kõik. Nägemist.

Müüja: Oot. Üks d) _____. Seiske veel korraks nende roheliste särkide kõrvale. e) _____, see värv sobib nii hästi teie juuksevärviga kokku.

Ostja: Mmm. See on tõesti päris ilus särk.

Müüja: Kuulge, f) _____ seda selga. See on nagu teie jaoks loodud.

Ostja: Ma ei tea.

Müüja: Võtke, võtke see särk. Kabiin on siin, palun.

PAUS

Müüja: Noh, kuidas on? Kas on g) _____? Kuulge, see sobib ju teile suurepäraselt. Kas tohib, ma teen teist meie kaupluse reklaami jaoks ühe foto?

Ostja: Ee... ma ei tea, ma... No olgu siis.

Müüja: Nii, seiske sinna selle ratta juurde, h) _____ palun ühe käega rattale. Nii. Valmis. Aitäh.

Ostja: Palun. Mulle hakkas see särk nüüd tõesti meeldima. Ma vist ostan selle ära. Kui palju see maksab?

Müüja: Oot-oot, kohe vaatan. Ainult 750 krooni.

Ostja: Aa. See on ikka natukene i) _____ palju.

Müüja: Ega sellise kvaliteediga särki te kuskilt odavamalt küll ei saa.

Ostja: Oh. Mis siis teha. Ma ikka ostan selle ära.

PAUS

Müüja: Nii, kohe pakin särki sisse. Aga kas teil ikka rattapüksid, kindad ja j) _____ on olemas?

Ostja: Eee..., mul pole tegelikult isegi ratast.

Müüja: Noh, kuidas nii? See viga on küll vaja kohe parandada. Praegu on rattasõit väga populaarne, linnas on palju uusi rattateid ja... Vaatame näiteks sedasama ratast siin, see on naiste mudel, väga mugav ja vastupidav...

Ostja: Mhmh, aga kas teil teist värvi ei ole?

Müüja: Ikka on, on ka punased ja k) _____. Tulge siia poole.

Ostja: See hõbedane on küll väga ilus.

Müüja: Istuge peale ja proovige sõita. Noh, kuidas on?

PAUS

Ostja: Väga hea, aga see on ikka väga kallis ka. Kas teil odavamad ei ole?

Müüja: Odavamad on ka, aga need ei ole muidugi nii head kui see. Tegelikult l) _____ just seda mudelit. See ei vaja palju hooldust ega lähe kunagi katki. Saate ratta osta ka m) _____.

Ostja: Ahah, noo järelmaksuga oleks küll hea osta.

Müüja: Jah, ärge laske nii soodsat n) _____ käest. Siin on blankett, täitke see palun ära. Teenindan niikaua seda teist klienti.

Ostja: Palun üks pudel mineraalvett.

Müüja: Jah, kohe toon laost. Vaadake niikaua niisama ringi.

2. Vali kuulamisteksti 18 põhjal variant a või b, mis väljendab lause mõtet täpsemalt.

1. Ehk ootaksite paar minutit, lähen toon laost.	a. Te peate natuke ootama. b. Te peate kaua ootama.
2. Vaadake niikaua niisama ringi.	a. Vaadake neid palle. b. Vaadake, mida meie poes müüakse.
3. Seiske veel korra nende särkide kõrvale.	a. Seiske korralikult särkide juurde. b. Seiske üks hetk särkide juures.
4. Imeilus, see värv sobib nii hästi teie juuksevärviga kokku.	a. See värv sobib teile väga hästi. b. See värv on natuke imelik.
5. See on nagu teie jaoks loodud.	a. Te peate selle ära ostma. b. See on teie seljas väga loomulik.
6. Ega sellise kvaliteediga särki te kuskilt odavamalt küll ei saa.	a. Võib-olla saate teisest poest odavama särki. b. Te ei saa teisest poest odavamad särki.
7. Soovitan teile seda ratast, see ei vaja palju hooldust ega lähe kunagi katki.	a. Ma tahan seda ratast osta. b. Minu arvates peate selle ratta ostma.
8. Saate ratta osta ka järelmaksuga.	a. Võite ratta osta krediidiga. b. Võite maksta ka pangakaardiga.
9. Ärge laske nii soodsat juhust käest.	a. Ärge ostke lasteratast. b. See on väga hea hinnaga ratas.
10. Siin on blankett, täitke see palun ära.	a. Ärge minge ära. b. Täitke palun see blankett.

3. Lõpeta laused nii, et tekiks dialoog.

Ostja: Kas teil on _____?

Müüja: Jah, meil on suur valik _____.

Ostja: Kui palju _____ maksab?

Müüja: _____.

Ostja: Näidake palun _____.

Müüja: Palun vaadake.

Ostja: Aitäh, aga kas teil on _____?

Müüja: Kahjuks ei ole.

Ostja: Olgu, ma siis võtan _____.

4. Asenda paksus kirjas omadussõna võrdlusastmega.

1. Kas teil on **pikka** mantlit? Kas teil on *pikemat* mantlit?
2. Kas teil on **suuri** kingi? Kas teil on _____ kingi?
3. Kas teil on **väikest** kotti? Kas teil on _____ kotti?
4. Kas teil on **lühikest** seelikut? Kas teil on _____ seelikut?
5. Kas teil on **pikki** pükse? Kas teil on _____ pükse?
6. Kas teil on **kallist** lõhnaõli? Kas teil on _____ lõhnaõli?
7. Kas teil on **odavaid** plaate? Kas teil on _____ plaate?
8. Kas teil on **heledat** pluusi? Kas teil on _____ pluusi?
9. Kas teil on **tumedaid** teksaseid? Kas teil on _____ teksaseid?
10. Kas teil on **lihtsat** mängu? Kas teil on _____ mängu?
11. Kas teil on **õhukest** jopet? Kas teil on _____ jopet?
12. Kas teil on **pakse** kindaid? Kas teil on _____ kindaid?

5. Leia õige tõlge.

1. pestud aknad	A. неприкреплённые к потолку лампы
2. hiljuti leiutatud klaasisort	B. вымытые окна
3. bussi armatuurlaual paigaldatud kaamera	C. достигнутый результат
4. teele joonistatud valged triibud	D. вшитое в рукав куртки устройство
5. rooliseadmesse paigaldatud aparaat	E. невиданная ранее куртка
6. varem nägemata jope	F. нарисованные на дороге белые полосы
7. jope varrukasse ömmeldud seade	G. недавно разработанный сорт стекла
8. spetsiaalsesse taskusse pandud iPod	H. изготовленные французской фирмой лампы
9. kapuutsi paigaldatud mikrofon ja kõlarid	I. встроенный в рулевое управление аппарат
10. lakke paigaldamata lambid	J. установленная на приборной панели камера
11. Prantsuse firmas tehtud lambid	K. положенный в специальный карман iPod
12. saavutatud tulemus	L. установленные в капюшон микрофон и усилители

6. Kirjuta lünka sobiv sõna.

kandmata / kasutatud / korras / lähemalt / odavalt / vahetada / ühendust

Müüa täiesti uued, kordagi a) _____ tossud number 41. Hind 1200.–
Küsi b) _____ pilleriin@mail.ee

Müüa väga heas d) _____ suusad. Müün e) _____ ära,
sest ostsin ise uued. Küsi infot tel 888 8888. Taavi

Müüa vähe f) _____ maastikuratas. Võta g) _____ meili
 teel! karlkask@gmail.com

Uued teksased!

Müüa naiste teksased nr 38. Võimalik ka h) _____ nr 36 vastu.

Siki

Tel 787878

7. Vali variant a või b, mis väljendab fraasi mõtet täpsemalt.

1. käib hästi riides	a. riietub ilusasti b. käib tihti uusi riideid ostmas
2. paistab teiste hulgast silma	a. teda märkad kohe b. tal on ilusad silmad
3. ilmub rahva sekka	a. tuleb inimeste hulka b. on inimeste hulgas
4. see on välistatud	a. see on tavaline b. seda ei juhtu kunagi
5. hoian need esemed alles	a. ma ei viska neid esemeid ära b. ma müün need esemed ära
6. seda peetakse kõige moodsamaks	a. inimesed arvavad, et see on moes b. inimesed peavad kandma moodsaid riideid
7. kuidas kunagi	a. kuidas soovite b. mõnikord nii, mõnikord teisiti
8. ma ei armasta ühetaolisust	a. mulle ei meeldi sarnased asjad b. ma ei armasta üksi olla
9. läheb kalliks maksuma	a. selle peale kulub palju raha b. ma olen nõus palju maksuma
10. kuulun nende inimeste hulka	a. olen samasugune nagu need inimesed b. kuulen, mida need inimesed räägivad
11. lükkan kõik teised asjad edasi	a. teen kõik asjad ruttu ära b. teen teised asjad hiljem ära
12. see ei lähe mulle korda	a. see ei huvita mind b. ma ei ole korralik
13. mul pole midagi ilusate riiete vastu	a. mulle meeldivad ilusad riided b. mul ei ole ilusaid riideid
14. ma ei viitsi riideid mööda poode taga ajada	a. mind ei huvita riidepoodides käimine b. mul ei ole aega riidepoodides käia

8. Lõpeta laused sõnaühenditega omadussõna + nimisõna.

1. Kodus ma kannan *pikki pükse*

.....

2. Koolis ma kannan

.....

3. Tänaval ma kannan
-
4. Peol ma kannan
-

9. Ava sulud. Vasta küsimustele.

1. Kas (viissada krooni) *viiesajast kroonist* jätkub uute kingade ostmiseks? Kui ei, siis kui (suur summa) _____ jätkub? _____
2. Kas sa oled (mood) _____ väga huvitatud? (Mis) _____ sa veel huvitatud oled? _____
3. Kas sa unistad tihti (uued riided) _____? (Mis) _____ sa veel tihti unistad? _____
4. Mis (kauplused) _____ sa tihti möödud? Kui tihti sa nendesse sisse astud? _____
5. Kas sinu riiete valik sõltub (ilm) _____? (Mis) _____ sinu riiete valik veel sõltub? _____
6. Kas sa oskad (vanad riided) _____ uusi teha? Kui jah, siis millest sa mida oled teinud? _____
7. Kas sa mõnikord loobud riiete või jalanõude (ostmine) _____, et kulutada raha millelegi muule? Kui jah, siis millele? _____
8. Kas sa hoolid riiete valikul vanemate (arvamus) _____? Kelle (arvamus) _____ sa hoolid? _____

10. Tõmba valed variandid maha. Põhjenda valikut. Kirjuta igasse rühma üks lisalause.

1. Me soovime **jõulukingitusi**. Mul on vaja **uus mantel / uue mantli / uut mantlit**. Kas tohib **see kangas / selle kanga / seda kangast** katsuda?
Ma eelistan heledaid riideid.
2. Kahjuks meil ei ole **tumedad teksased / tumedate teksaste / tumedaid teksaseid**. Hetkel meil ei ole **kallid ehted / kallite ehete / kalleid ehteid**. Ma ei ostnud endale **uued kingad / uute kingade / uusi kingi**.
.....
3. Õmbleja õmbleb mulle praegu **pikk seelik / pika seeliku / pikka seelikut**. Me käisime eile poes ja valisime kolm tundi **uus vaip / uue vaiba / uut vaipa**.
.....
4. Meil on suur valik **erinevad kingitused / erinevate kingituste / erinevaid kingitusi**. Kas teil on **valged pluusid / valgete pluuside / valgeid pluuse**? Ostsime eile natuke **ilusad õunad / ilusate õunte / ilusaid õunu**. Ostke natuke **ilusad õunad / ilusate õunte / ilusaid õunu**.
.....
5. Ostke **need püksid / nende pükste / neid pükse**. Saatke meile palun **see nimekirja / selle nimekirja / seda nimekirja**.
.....

6. Saatsime teile **uus nimekiri / uue nimekirja / uut nimekirja**. Ostsime **see kingitus / selle kingituse / seda kingitust**. Valisime **see ehe / selle ehte / seda ehet** välja.

.....

7. Saatsime teile **uued nimekirjad / uute nimekirjade / uusi nimekirju**. Ostsime **need kingitused / nende kingituste / neid kingitusi** ära. Valisime **need ehted / nende ehete / neid ehteid** välja.

.....

8. Teile saadeti **uued nimekirjad / uute nimekirjade / uusi nimekirju**. **Need kingitused / nende kingituste / neid kingitusi** osteti ära. **Need ehted / nende ehete / neid ehteid** valiti välja.

.....

11. Tõmba valed variandid maha. Põhjenda valikut.

Kaubanduskeskus Kuuseke

Järelepärimine

Lugupeetud kaubanduskeskuse juhataja!

Soovime **täpsem info/ täpsemat infot** teie kaubanduskeskuses pakutavate kaupade kohta. Meid huvitavad peamiselt toidunõud. Kas teie keskuses on **suured kohvikruusid ja nugade-kahvlite komplektid / suuri kohvikruuse ja nugade-kahvlite komplekte**?

Palun saatke meile nende kaupade **nimekiri / nimekirja** koos lühikirjelduse ja hinnaga. Samuti oleme huvitatud, kas teie firmas on müügil kaupade pakkimiseks **sobivad karbid / sobivate karpide / sobivaid karpe** ja **pakkepaber / pakkepaberi / pakkepaberit**. Kui pakute ka kinkide pakkimise **teenus / teenuse / teenust**, teatage meile palun ka selle **hind / hinna / hinda**.

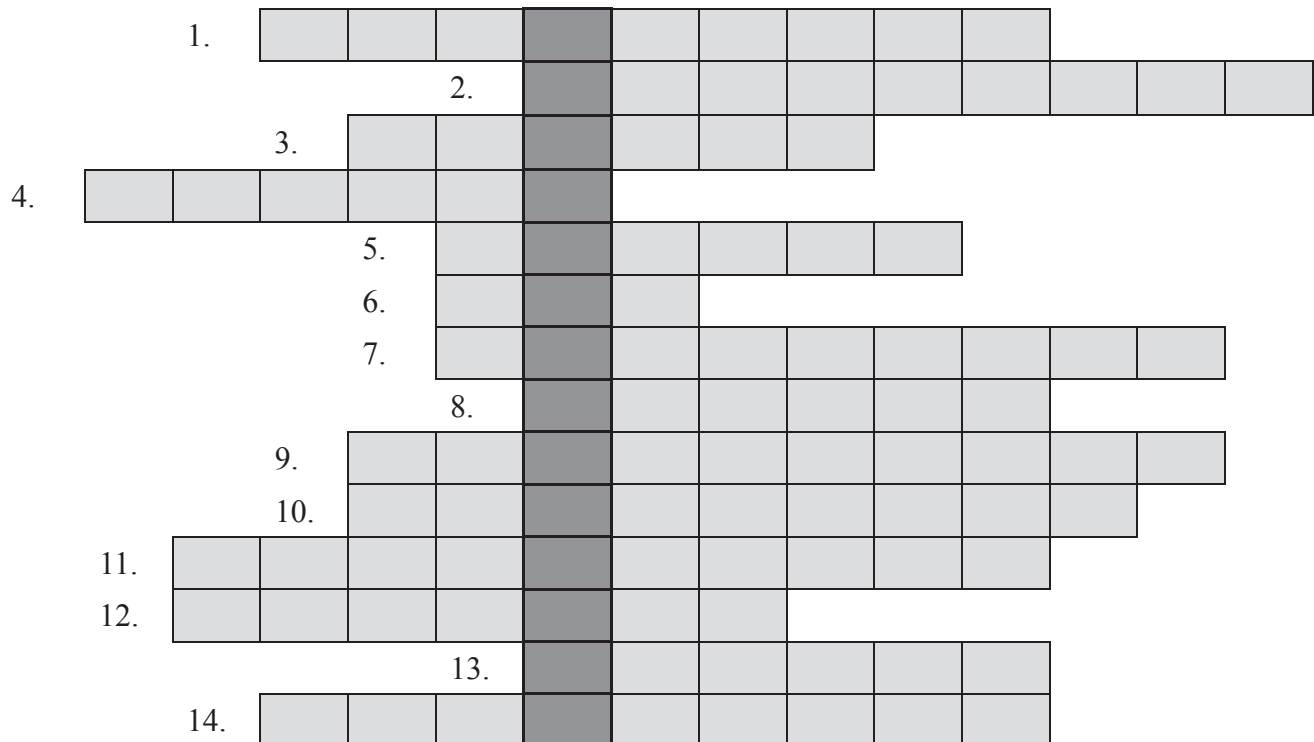
Ette tänades,

Karin Lillepea 15.01.2009

KKK-grupi juhataja

Tel. 888 888

1. Lahenda ristsõna. Võtmesõnaks on oluline asi õnnetuse korral.



- | | | |
|----------------|--------------------|-------------------------|
| 1. взрыв | 6. помощь | 11. загрязнение воздуха |
| 2. заблудиться | 7. повреждённый | 12. телефон |
| 3. потеряться | 8. признак | 13. опасный |
| 4. тонуть | 9. загрязнение вод | 14. пострадавший |
| 5. обрушение | 10. пожар | |

2. Kuula teksti 20. Tõmba valed sõnad maha. Kirjuta joonele õiged sõnad.

Helistaja: Tulge kohe siia. Siin põleb. _____

Dispetšer: Rahu. Kust te helistate? _____

Helistaja: Olen kohvikus Maritsa, istun teisel korrusel aknaaluses lauas, ~~vasakut~~ kätt. Issand, appi, põleb!
paremat

Dispetšer: Kus asub kohvik Maritsa? _____

Helistaja: See on Eestis, Tallinnas, Kakumäel, Ööbiku tee 23. Indeksit ei tea, aga küsin kohe. _____

Dispetšer: Oodake. Kõik on selge. Aga mis juhtus? Kas seal on tulekahju? _____

Helistaja: Jah-jaa, minu ajakiri põleb. Ahh, ahh, ohh. _____

Dispetšer: Kas põleb ainult ajaleht? _____

Helistaja: Jah, jah. Mis te tahate, et veel midagi põleks või? _____

Dispetšer: Kas te ise ei saa ajalehte ära visata? _____

Helistaja: No ma püüan ju. No, vist on nüüd kustunud. _____

Dispetšer: Kas kõik on nüüd korras? _____

Helistaja: Jah, enam ma ei hakka kunagi kohvikulauas ajakirja lugema, kui küünal laual põleb. _____

PIIP-PIIP

3. Kuula teksti 21 ja kirjuta joonele puuduvad sõnad.

Helistaja: Tere.

Dispetšer: Mis juhtus?

Helistaja: Meil on siin probleem.

Dispetšer: Mis probleem?

Helistaja: No me a) _____ teda aidata, aga ta ei reageeri.

Dispetšer: Öelge palun b) _____, mis juhtus ja kellega.

Helistaja: Ma ei tea, mis temaga juhtus, ja ma ei tunne teda ka eriti hästi.

Dispetšer: Mis inimesega juhtus?

Helistaja: Ta c) _____ teadvuse.

Dispetšer: Kui kaua ta juba teadvuseta on?

Helistaja: Ma ei tea, natuke aega.

Dispetšer: Sõidame kohe välja. d) _____ palun aadress.

Helistaja: Tulge siia raudtee ülesõidu juurde ja seal lähedal on üks suur punastest e) _____ maja.

Dispetšer: Öelge palun täpne aadress.

Helistaja: Ma ei tea aadressi.

Dispetšer: Kas seal ei ole f) _____, kes teaks?

PAUS

Helistaja: Jah, nüüd tean. Silla 23–45.

Dispetšer: Hästi. Kohe sõidetakse välja. Tulge palun maja g) _____ juurde vastu.

4. Tõmba valed variandid maha.

1. Kas sa panid telefoni padja **alla** / **all** / **alt**? 2. Kas telefon on akna **juurde** / **juures** / **juurest**? 3. Võib-olla tasub otsida telefoni riuli **peale** / **peal** / **pealt**? 4. Kindlasti ei pannud ma telefoni ukse **ette** / **ees** / **eest**. 5. Ma ei usu ka, et mu telefon võiks olla teleri **taha** / **taga** / **tagant**. 6. Muidugi võiks veel otsida paberite **vahale** / **vahel** / **vahelt**. 7. Kas sa vaatasid koti **sisse** / **sees** / **seest**? 8. Ehk on telefon tooli **kõrvale** / **kõrval** / **kõrvalt**? 9. Lõpuks leidsin ma telefoni karika **sisse** / **sees** / **seest**.

5. Jätka näidise järgi. Lõpeta laused.

1. Ühest korterist varastati eile õmblusmasin.

Eile varastasid vargad ühest korterist õmblusmasina.

2. Vargad saadi kiiresti kätte.

Politseinikud

3. Täna hommikul murdi sisse maiustuste poodi.

Vargad

4. Poes söödi ära kolm kilo komme.

Vargad

5. Vargad leiti üles kommipaberite järgi.

Politseinikud

6. Eelmisel nädalal helistati meie kooli kolm korda ja iga kord tehti pommiähvardus.

Üks inimene

7. Ähvardaja tabati ja teda karistati.

Politseinikud

6. Jätka näidise järgi. Lõpeta laused.

- Keegi tundmatu helistas mulle ja kutsus mind kaubanduskeskusesse, kus pidi toimuma huvitav üritus.
Mulle helistati ja mind kutsuti kaubanduskeskusesse, kus pidi toimuma huvitav üritus.
- Kaubanduskeskuses tulid minu juurde reporter ja fotograaf ning intervjueerisid ja pildistasid mind.
Kaubanduskeskuses
- Minu küsimuste peale ei vastanud nad alguses midagi.
Minu küsimuste peale
- Lõpuks selgus, et olin võitnud ühe ammu ära saadetud loositalongiga raadiomängu peaauhinna ja nüüd andsid mängu korraldajad selle mulle üle.
Lõpuks selgus, et olin võitnud ühe ammu ära saadetud loositalongiga raadiomängu peaauhinna ja nüüd
- Auhinnaks oli reis soojale maale ja korraldajad pakkusid mulle võimalust täpne riik ise valida.
Auhinnaks oli reis soojale maale ja mulle
- Valisin India reisi ja korraldajad broneerisid mulle kohe pileti.
Valisin India reisi ja mulle

7. Vali lünka sobiv sõna. Kuula teksti 22 ja 23 ning kontrolli.

kahekorruseline / keegi / käis lukku / ohtlik / toimub / toodi / trepist / tähendab / täielikult
varga / võtmeid / õnnestus / üsna

See lugu juhtus juba natuke aega tagasi. Õppisin tol ajal veel kutsekoolis ja elasin oma onu juures Tallinnas. Onul oli suur maja – a) _____ ja tol ajal elasime seal ainult mina ja onu kahekesi. Minul oli teisel korrusel oma tuba ja onul oli ka oma tuba, kus ta magas ja selle toa uks b) _____, siis kui onu kodus ei olnud. Ja kui ta oli kodus, siis olid ukse võtmed alati ukse väljaspool ees. Räägin seda sellepärast, et minu onu töötas bussijuhina ja mõni päev läks ta tööle juba hommikul kell neli ja teine kord tuli koju õhtul kell kaks, see c) _____ öösel kell kaks. Ja siis ma olin alati harjunud vaatama, kas võtmed on onu toa ukse ees või ei ole, et siis ma tean, kas ta on kodus või ei ole.

Aga ükskord laupäeval sõitsin ma koos sõpradega Pärnusse ja tulin tagasi Tallinnasse umbes kell neli või viis öösel. Mind d) _____ autoga onu maja ette, auto sõitis ära ja ma läksin koju. Ma olin juba üsna väsinud ja unine, läksin trepist üles teisele korrusele ja harjumusest vaatasin kohe, et onu toa ukse taga e) _____ ei paista, järelikult on ta juba tööle läinud. Siis keerasin oma toa ukse lukust lahti ja astusin sisse. Ja kuigi ma olin üsna unine ja väsinud, ehmatasin ma kohe ennast ärkvele. Sellepärast, et minu tuba oli f) _____ segi pööratud. Kõik asjad olid kappidest välja tõmmatud ja vedeleid põrandal. Ma sain kohe aru, et midagi kahtlast on toimunud, et need on nüüd olnud vist vargad. Aga ma ei jõudnud seda mõtet veel lõpuni mõeldagi, kui kuulsin ukse taga samme. Ja sammud tulid onu toast välja ja läksid trepist alla. Ma mõtlesin, et see on nüüd varas, kes praegu lahkub. Ja ilmselt sellepärast et ma olin väsinud ja unine, ma isegi ei hakanud väga kartma, vaid läksin ka toast välja ja mõtlesin, et lähen vargale järele ja kui ta väljub välisuksest, siis vaatan ja püüan meelde jätta, milline ta välja näeb. Aga kui mina hakkasin g) _____ alla minema, siis samal ajal hakkasid alt sammud üles tulema.

Ja nüüd ma juba ehmusin tõsiselt, sest arvasin, et varas tuleb tagasi. Aga sammud tulid lähemale ja siis ma nägin, et see on minu onu, kes oli samamoodi ehmunud, nähes mind.

Ja mis siis oli juhtunud? Selgus, et onu oli tegelikult olnud kodus ja oma toas maganud. Läbi une ta isegi kuulis, et keegi tuli trepist üles, aga ta arvas, et see olen mina, kes tuleb öösel koju, ja magas edasi. Aga varas nägi ka võtmeid ja sai aru, et seal toas on h) _____ sees. Ta keeras ukse lukku, et see inimene ei pääseks välja, ja toimetab siis rahulikult teistes tubades. Ja pani endale meeldivad asjad kotti. Aga kotid olid siis pärast i) _____ suured ja rasked ja kui ta hakkas ära minema, ei jõudnud ta neid kanda, vaid vedas enda järel. Ja selle vedamise hääle peale ärkas onu üles ja mõtles, et see olen mina, kes toimetab. Ja nüüd ta tahtis tulla oma toast välja vaatama, mis lõppude lõpuks lahti on, mis keset ööd j) _____. Aga ta ei saanud uksest välja, sest uks oli ju lukus. Nüüd sai ta aru, et see ei ole mina ja et toimumas on midagi hoopis hullemat. Esimene mõte oli tal olnud hüpata teiselt korruselt alla, mida ta õnneks ei teinud, vaid proovis siiski ust lahti murda ja natukese aja pärast see tal ka k) _____. Aga varas oli selleks ajaks juba lahkunud maja tagaukse kaudu. Onu läks oma tuppaga tagasi ja mõtles, mis edasi teha. Ja siis aga kuulis ta, et keegi tuleb tagasi, tuleb trepist üles, ja mõtles, et see on nüüd varas, kes tuleb veel midagi varastama. Ja ta otsustas l) _____ kinni püüda. Aga siis selgus, et see olen tegelikult hoopis mina. Nii et siis onu pidas mind vargaks. Ja mina pidasin onu vargaks. Aga tegelik varas oli juba lahkunud. Ja nii see lugu sellel hetkel lõppes. Hommikul teatasime asjast politseisse. Ja arutasime omavahel, et tegelikult oli ilmselt väga hea, et me vargaga ei kohtunud, sest see oleks võinud olla üsna m) _____.

Ja õnneks umbes paari kuu pärast politseil õnnestus see varas isegi tabada.

8. Vali lünka sobiv sõna teksti alt.

Toimus tuletõrjevõistlus, kus a) _____ tavalised inimesed. Võistlejad said järgmise legendi: „Bensiinijaamas on toimunud b) _____, puhkenud on tulekahju, on kannatanuid. Võistkond peab kustutama tule, päästma c) _____, andma esmaabi. Sündmuskohal on mõned d) _____ (pulberkustutid, tulekindlast materjalist kustutustekk), mida võib kasutada. Lisaks seisab sein ääres veetünn. Aega ülesande sooritamiseks on kolm minutit.”

Mida peaksid võistlejad tegema?

Sellises e) _____ ei ole vaja hakata kõigepealt tuld kustutama, vaid tuleks kannatanu tulest eemale tõmmata. Pärast kannatanu eemaldamist vahetust ohukohast on vaja kustutada tema põlevad riided, f) _____ põlenud kohta veega, kontrollida teadvust-hingamist-pulssi ning keerata ta püsivasse küliliasendisse kiirabi ootama. Ja alles seejärel peaks hakkama likvideerima bensiinipõlengut.

Tulemõllus satuvad väljaõppimata inimesed sageli paanikasse ja g) _____ siis mõtlematult. Näiteks püütakse kannatanu riideid kustutada teda pekstes, selle asemel oleks targem inimest kas või maas h) _____, kui tulekustutusvahendeid pole käepärast.

Tihti arvatakse ka, et kannatanule ei tohi vett peale i) _____. Tegelikult on kindlasti vajalik põlenud kohti veega jahutada. Seejärel on vaja kiiresti kontrollida, kas kannatanu on teadvusel, kuidas ta j) _____ ja milline on tema pulss.

Mõnikord arvavad inimesed, et kannatanut ei tohi k) _____, sest nii võivad tekkida näiteks selgroovigastused. Kuigi see l) _____ on tõesti olemas, ei tohiks seda ka üle hinnata. Kannatanu, kes on sisse hinganud m) _____ gaase, võib selili olles oksendada ja lämbuda. Nii et kindlasti on vaja ta kuni kiirabi tulekuni külili panna.

Kui kannatanu abistamiseks on tehtud kõik n) _____, tuleb kustutada tuli. Muidugi ei saa bensiini kustutada veega, vaid selleks tuleks kasutada spetsiaalseid tulekustutusvahendeid.

a)	osalesid	liigutasid	jahutasid	veeretamid
b)	oht	plahvatus	kannatanu	olukord
c)	mürgised	kannatanud	tulekustutusvahendid	ohud
d)	tulekustutusvahendid	võistlejad	vigastused	kannatanud

e)	võistlusel	sündmuskohal	võistkonnas	olukorras
f)	liigutada	osaleda	jahutada	veeretada
g)	osalevad	käituvad	valavad	liigutavad
h)	veeretada	käituda	jahutada	osaleda
i)	abistada	kasutada	valada	osaleda
j)	abistab	hingab	jahutab	osaleb
k)	valada	liigutada	jahutada	osaleda
l)	võistleja	oht	kannatanu	olukord
m)	mürgiseid	plahvatusi	ohte	sündmuskohti
n)	selili	kiirabi	külili	võimalik

9. Kirjuta lausesse sobiv sõna enneminvikus või lihtminevikus.

Sõnad	Laused
1. minema / ära õppima	1. Kui ma <i>olin kõik ära õppinud, läksin</i> magama.
2. helisema / magama	2. Kui ma _____ kuus tundi _____, _____ äratuskell.
3. meenuma / üles tõusma	3. Kui ma _____, _____ mulle, et matemaatika ülesanded on tegemata.
4. hakkama	4. Ma _____ kohe neid lahendama.
5. lahendama / valmis saama	5. Kui ma _____ poolteist tundi ülesandeid _____, _____ kõik _____.
6. rõõmus olema / tahtma	6. _____ väga _____ ja _____ hakata kooli minema.
7. aru saama / lõppema / vaatama	7. Siis aga _____ kella ja _____, et matemaatika tund _____ juba _____.

10. Lõpeta laused oma sõnadega.

1. Kui ma oleks eile hiljem ärganud, siis _____
2. Kui mul oleks olnud eile rohkem tunde, siis _____
3. Kui ma oleksin kohanud eile oma vana sõpra, siis _____
4. Kui eile oleks olnud parem ilm, siis _____
5. Kui eile _____, siis _____
6. Kui eile _____, siis _____

11. Tõlgi eesti keelde.

1. Я должен много учиться.
2. Вчера я должен был написать эссе и сделать реферат.
.....

3. Обычно я отмечаю свой день рождения вместе с друзьями.
.....
4. Последний раз я праздновал свой день рождения на природе.
.....
5. Друзья считают меня весёлым и компанейским человеком.
.....
6. Раньше все считали меня замкнутым и серьёзным человеком.
.....
7. Я знаю, что друзей надо всегда помнить.
.....

12. Kirjuta joonele sobiv sõna õiges vormis.

kinni panema / kirja panema / proovile panema / põlema panema / selga panema /
tähele panema

Hoolitsege ka ise oma turvalisuse eest!

1. Kui lahkute kodust, siis _____ alati ukсед-aknad korralikult _____.
2. Ärge _____ oma PIN-koodi _____ pangakaardi peale.
3. Kontrollige elektriseadmeid, rikkis seadmed võivad teie kodu _____.
4. Ärge _____ ülikalleid riideid.
5. Ärge _____ ennast _____ ohtlike harrastustega.
6. _____ alati _____, mis teie ümber toimub.

1. Kuula tekste 24–28 ja paranda vead. Tõmba vale(d) sõna(d) või number maha ja kirjuta joonele õige(d).

TEKST 24

Eile kella 16 paiku jõudis Eestisse tagasi saatjaga varustatud valge-toonekurg Jaak. Jaak oli oma kodupaigast Tartumaal Laeva metskonnast eemal olnud üle kahe kuu. Toonekurg talvitus Lõuna-Etioopias, kust ta hakkas tagasi lendama 14. märtsil ja kodutee võttis aega ligi kuu. Talvitusosalalt Laeva metskonda on otse tulles 5800 kilomeetrit, Jaagu tegelik lend oli aga palju pikem. Jaak osales Eesti projektis, mille eesmärk on välja selgitada erinevates maailma osades pesitsevate must-toonekurgede rändeteed ja talvitusalad.

15

TEKST 25

Laupäeval nägid Eero ja Klea Varbola linnuse lähedal marjul käies umbes 2 meetri kaugusel üleni halli umbes 25 meetri pikkust olendit. Olend seisis küljega nende poole, terava tipuga kapuuts peas. Kui inimesed olendit nägid ja Klea hirmust karjatas, kadus kuju kiiresti linnuse taha. Kui Klea teda seejärel otsima läks, puss käes, ei olnud olendist enam jälgegi. Praegu ei tunne Eero mingit hirmu, Klea aga on ikka veel endast väljas. Üleloomulikke asju uurinud psühholoog ütleb, et selliseid kogusid ei ole metsas varem nähtud. Tema arvates oli tegemist haldja, trolli või päkapikuga.

TEKST 26

Tartu liikumispuudega inimeste klubi Händikäp 22 liiget külastas nädalavahetusel Tallinna vahipataljoni. Kõigepealt tutvustati külalistele, kuidas neljateist minutiga sõdurivoodit tehakse. Seejärel pakuti tartlastele korralikku kolmekäigulist sõdurilõunat: borši, praetud kala ja karamellkisselli. Edasi liiguti pataljoni territooriumil ringi, kuulati ajateenijate rivilaulu, vaadati arestimaja, lillepeenraid, tutvuti relvade ja vormiriietega, kuulati loengut. Kaitseväelased arvasid, et ka liikumispuudega inimesed saavad vajaduse korral kaitseväge abistada: näiteks kannatanule arstiabi või juua anda ning infot edastada.

TEKST 27

Kuninganna saabus Tallinna Vilniusest. Peale tervitustseremooniat kohtus kuninganna president Ilvesega Raekoja platsil, kus vahetati ka kingitusi ja aumärke. Veel külastas Elizabeth II ajaloomuuseumi, viibis vastuvõtul Briti saatkonnas ning riiklikul õhtusöögil Mustpeade majas. Järgmisel päeval kohtus kuninganna rahvaga Raekoja platsis, kus toimus etendus „Eesti laulab”. Kuninganna lahkus Tallinnast öhtul. Suurbritannia riigipea külastas Eestit teist korda ning visiit rõhutas kahe riigi vahelisi pikaajalisi ja tihedaid sidemeid.

TEKST 28

President Toomas Hendrik Ilves viibis eile töövisiidil Lääne-Virumaal. Ta esines loenguga Narva Humanitaargümnaasiumi geograafiatunnis. President sõnas, et Lääne-Virumaa on Eesti üks harituim ja kiiremini arenev maakond. Samuti rõhutas president, et kohalikud mitte-eestlased ei pea tundma end Eestis võõrana. Ta ütles, et kuigi Lääne-Virumaal on eestlasi ainult 40 protsenti, on 73 protsendil kuni 15aastastest noortest Eesti kodakondsus ja Eesti pass. President rõhutas ka hea hariduse ja keeleoskuse tähtsust ning kutsus õpilasi olema poliitiliselt aktiivsed, kandideerima valimistel ja ise ka kindlasti valima minema. Loengu lõpus vastas president noorte mõnedele küsimustele.

2. Leia iga väite kohta, millise teksti / milliste tekstide kohta ülesandest 1 see käib.

1. Uudise peategelasi on mitu. _____
2. Esineja kiitis kohalikke. _____
3. Tegevus toimus ainult Eestis. _____
4. Uudis on mõistatuslik. _____
5. Uudise peategelane ei ole inimene. _____
6. Uudise peategelane külastas paljusid kohti. _____
7. Uudise peategelane on üks inimene. _____
8. Esineja suhtles kuulajatega. _____
9. Uudise peategelane osaleb teaduslikus projektis. _____
10. Uudise peategelane saabus Eestisse välismaalt. _____
11. Uudises räägitakse toidust. _____
12. Üks uudise peategelane on salapärane. _____

3. Lahenda ristisõna. Lahenduseks on küsimus.

1.										
	2.									
3.										
	4.									
5.										
	6.									
	7.									
	8.									
	9.									
	10.									
	11.									

- | | | |
|-------------|------------------------------------|-----------------------|
| 1. цель | 5. военнoслужащий (срoчнoй службы) | 9. вахтенный батальон |
| 2. городище | 6. фигура | 10. участвовать |
| 3. посещать | 7. королева | 11. знакомить |
| 4. аист | 8. гражданство | |

4. Koosta ise loetud uudiste sõnastik.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Ava sulud. Kasuta mäarsõna võrdlusastmeid.

1. Jaak lendas Eestisse (kiiresti) *kiiremini* _____ kui teised toonekured.
2. Klea karjatas salapärast olendit nähes palju (kõvasti) _____ kui Eero.
3. Liikumispuudega inimesed ei saa oma eluga (halvasti) _____ hakkama kui teised inimesed.
4. Inglismaa kuninganna riietub (originaalselt) _____ kui meie president.
5. Meie president räägib (selgelt) _____ kui mitmed teised inimesed.
6. Jaagu elu jälgimine aitab meil (hästi) _____ toonekurgede elust aru saada.
7. Salapärane olend liikus (vaikselt) _____ kui inimesed.
8. Ratastoolis inimesed ei liigu (aeglaselt) _____ kui teised inimesed.
9. Kuninganna suhtles inimestega (vabalt) _____ kui inimesed temaga.

6. Vali õige tõlge (A või B).

1. e-posti kaudu saadetavad kirjad	A. отправляемые по э-почте письма	B. отправленные по э-почте письма
2. postkasti saabuv rämpspost	A. поступившие в почтовый ящик спамы	B. поступаемые в почтовый ящик спамы
3. rämpsikirjale lisatud manus	A. прикрепляемое к спаму приложение	B. прикрепленное к спаму приложение
4. maskeerunud viirused	A. маскируемый вирус	B. замаскированные вирусы
5. installitavad viirused	A. установленный вирус	B. устанавливаемые вирусы
6. e-postiga saadetud viirused	A. вирус, отправляемый по э-почте	B. вирусы, отправленные по э-почте

7. paroole küsivad kirjad	A. письма, требующие пароли	B. письма, требовавшие пароли
8. internetist alla laetud programm	A. скачиваемая из Интернета программа	B. скаченная из Интернета программа
9. arvutisse salvestatav info	A. записываемая в компьютере информация	B. записанная в компьютере информация
10. kasulikku infot sisaldanud kiri	A. письмо, содержащее полезную информацию	B. письмо, содержащее полезную информацию

7. Kirjuta lünka sobiv sõna.

ametlikule / emotikone / jooksul / kontrolli / kustuta / lühendite / manuses / pealkirjas / slängi / suurte tähtedega / tühik / viisakusväljendi

1. Kirjuta meil võimalikult lühike, pikem info lisa _____.
2. Ära kirjuta meili _____, see tähendab karjumist.
3. Ole _____ kasutamisega ettevaatlik, teised võivad neist mitte aru saada.
4. Ole ettevaatlik _____ kasutamisega.
5. Pane kirjavahemärgi järele alati _____.
6. Kui kirjutad sõbrale, võid kasutada _____.
7. Meili _____ kirjelda lühidalt teemat.
8. _____ kirjale lisa alati kontaktandmed.
9. Lõpeta meil mõne _____ ja oma nimega.
10. Püüa meilile vastata ööpäeva _____.
11. Kui vastad, ära _____ eelmist kirja ära.
12. Kui sa oma meilile vastust ei saa, _____, kas sinu kiri on ikka kohale jõudnud.

8. Joonista vastav emotikon.

1. Olen väga kurb. _____
2. Olen kurb. _____
3. Olen imestunud. _____
4. Naeratan. _____
5. Naeran. _____
6. Teen nalja. _____

9. Vali lünka sobiv sõna.

a) _____ moodustab kõigist elektronposti kaudu saadetud kirjadest suure enamus. Postkasti saabunud rämpspost ise ei b) _____ arvutit. Rämpskirjale lisatud c) _____ ei tohi aga avada, sest nii võib arvutisse pääseda viirus. Installitud viirus d) _____ programme ja faile ning hävitab infot. E-posti kaudu saabunud viirus võib enda ka ise aadressiraamatus olevate inimestele e) _____. Kirja teel koodide või paroolide saatmisega tuleb olla väga ettevaatlik, sest selliselt saadud info abil võivad f) _____ pääseda teie arvutisüsteemi. Kui teil tekivad g) _____, siis helistage alati kirja saatjale ja kontrollige kõik üle. Arvuti h) _____ on vaja veel kontrollida, et teie viiruse-tõrjeprogramm ei oleks vananenud. Samuti ärge kunagi i) _____ tundmatu päritoluga programme. Mõttekas on veel teha olulistest andmetest j) _____.

a)	manus	rämpspost	kahtlus	petis
b)	kahjusta	saada edasi	kahtlusta	kontrolli
c)	petist	arvutit	manust	inimest
d)	helistab	saabub	saadab	nakatab
e)	teha	edasi saata	kahtlustada	kontrollida
f)	petised	manused	arvutid	andmed
g)	manused	petised	kahtlused	programmid
h)	pääsemiseks	vananemiseks	alla laadimiseks	kaitsmiseks
i)	kahjustage	kontrollige	kahtlustage	laadige alla
j)	manused	varukoopiaid	petised	arvutid

10. Lahenda rist sõna. Ülevalt alla saad lause.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

15. _____

16. _____

17. _____

18. _____

19. _____

1. портить
2. заражать
3. информацию получаем по Интернету (interneti ...)
4. услуга
5. спама
6. вероятный
7. замешательство
8. буква с точками
9. записывать
10. нажимать
11. компьютер
12. вторая буква алфавита
13. исказить
14. объём
15. адрес
16. вводить в компьютер
17. рассматривать
18. память
19. посещать

SISUKORD

1. Käänded
2. Mitmuse nimetava ja omastava käände vormide moodustamine
3. *i*-mitmus
4. Käändsõnade tüüpe
5. Omastav kääne
6. Osastav kääne
7. Rektsioonid
8. Sihitise käänded
9. Tegusõnu, mis nõuavad sihitist osastavas käändes
10. Kohakäänded
11. Tagasõnad
12. Isikuliste asesõnade käänamine
13. Sõnade *keegi* ja *miski* käänamine
14. Põhiarvsõnade käänamine
15. Järgarvsõnade käänamine
16. Omadussõnade keskvoorre ja ülivõrre
17. Määrsõnad ja määrsõnade võrdlusastmed
18. Tegusõnade tüüpe
19. *ma-* ja *da-*infinitiiv
20. Lihtminevik
21. Täisminevik
22. Enneminevik
23. Käskiv kõneviis
24. Tingiva kõneviisi olevik
25. Tingiva kõneviisi minevik
26. *v-*vorm ja *nud-*vorm
27. *tav-*vorm ja *tud-*vorm
28. *tud-*vormi moodustamine
29. Umbisikuline tegumood
30. *mine-*vorm
31. Modaalverbid *saama*, *võima*, *tohtima*, *suutma*
32. Tegevuse põhjustamist näitavad tegusõnad
33. Liikumisverbid
34. *mas-*vorm, *mast-*vorm, *mata-*vorm
35. *des-*vorm
36. Võõrnimede kirjutamine
37. Sidendid

GRAMMATIKALISA 1

KÄÄNDED

Kääne ja küsimus	Käändevorm ainsuses	Käändevorm mitmuses
Nimetav <i>kes? mis?</i>	see hea kaaslane	need head kaaslased
Omastav <i>kelle? mille?</i>	selle hea kaaslase	nen/ de hea/ de kaaslas/ te
Osastav <i>keda? mida?</i>	seda head kaasl ast	ne id hä id kaasla si
Sisseütlev <i>kellesse? millesse?</i>	selles se heas se kaasla(se) sse	nen/de/ sse hea/de/ sse kaaslas/te/ sse
Seesütlev <i>kelles? milles?</i>	selles hea s kaasla s	nen/de/ s hea/de/ s kaaslas/te/ s
Seestütlev <i>kellest? millest?</i>	selle st hea st kaasla sest	nen/de/ st hea/de/ st kaaslas/te/ st
Alaleütlev <i>kellele? millele?</i>	selle le hea le kaasla sele	nen/de/ le hea/de/ le kaaslas/te/ le
Alalütlev <i>kellel? millel?</i>	selle l hea l kaasla sel	nen/de/ l hea/de/ l kaaslas/te/ l
Alaltütlev <i>kellelt? millelt?</i>	selle lt hea lt kaasla selt	nen/de/ lt hea/de/ lt kaaslas/te/ lt
Saav <i>kelleks? milleks?</i>	selle ks hea ks kaasla seks	nen/de/ ks hea/de/ ks kaaslas/te/ ks
Rajav <i>kelleni? milleni?</i>	selle_ hea_ kaasla ni	nen/de_ hea/de_ kaaslas/te/ ni
Olev <i>kellena? millena?</i>	selle_ hea_ kaasla na	nen/de_ hea/de_ kaaslas/te/ na
Ilmaütlev <i>kelleta? milleta?</i>	selle_ hea_ kaasla ta	nen/de_ hea/de_ kaaslas/te/ ta
Kaasaütlev <i>kellega? millega?</i>	selle_ hea_ kaasla ega	nen/de_ hea/de_ kaaslas/te/ ga

Kõik käänded alates sisseütlevast moodustatakse järgmiselt: omastav kääne + vastav käändelõpp.

Nimisõnal (nt *kaaslane*), omadussõnal (nt *hea*) ja asesõnal (nt *see*) on üldjuhul samad lõpud. Nelja viimase käände puhul on käändelõpp ainult nimisõnal, nimisõna ees olev omadussõna ja asesõna on omastava käände vormis.

GRAMMATIKALISA 2

MITMUSE NIMETAVA JA OMASTAVA KÄÄNDE VORMIDE MOODUSTAMINE

Mitmuse nimetava käände vorm moodustatakse ainsuse omastavast käändest, millele lisatakse **-d**.

Mitmuse omastav kääne moodustatakse ainsuse osastavast käändest.

Kui ainsuse osastava käände lõpus on **täishäälik** või **-d**, siis on mitmuse omastava käände lõpus **-de**, nt *sõpra* → *sõprade*; *head* → *heade*.

Kui ainsuse osastava käände lõpus on **-t**, siis on mitmuse omastava käände lõpus üldjuhul **-te**, nt *inimest* → *inimeste*.

Ainsus		Mitus	
Nimetav	sõber	Nimetav	sõbr d
Omastav	sõbra	Omastav	sõpr ade
Osastav	sõpra		

Ainsus		Mitus	
Nimetav	hea	Nimetav	head
Omastav	hea	Omastav	head e
Osastav	head		

Ainsus		Mitus	
Nimetav	inimene	Nimetav	inimes d
Omastav	inimese	Omastav	inimest e
Osastav	inimest		

NB! Erandlikult on mõnedel sõnadel, mille ainsuse osastava lõpus on **-t**, mitmuse omastava lõpus **-de**.

Ainsus		Mitus	
Nimetav	auto	Nimetav	aut d
Omastav	auto	Omastav	aut ode
Osastav	autot		

Samamoodi käänduvad veel sõnad *foto*, *disko*, *jope*, *kõne*, *firma*, *roosa*, *lilla*, *tubli*, *sõbranna*, *tütar*, *küünal*, *aken* jt.

NB! Sõnade puhul, mille ainsuse omastava lõpus on **-me**, moodustatakse mitmuse omastav erandlikult ainsuse omastavast, nt *võtme* → *võtmete*.

Ainsus		Mitus	
Nimetav	võti	Nimetav	võt med
Omastav	võt me	Omastav	võt mete
Osastav	võt it		

GRAMMATIKALISA 3

I-MITMUS

Lisaks *de/te*-tunnusega mitmusele (vt grammatikalisa 1 ja 2) on paljude sõnade puhul võimalik paralleelselt kasutada ka *i*-mitmust.

i-mitmust saab moodustada sõnadest, mille mitmuse osastava lõpp on *-id*. Käändelõpp liidetakse mitmuse osastava tüvele, nt *uisutaja/id* → *uisutaja/i/le*.

GRAMMATIKALISA

i-mitmust ei kasutata nelja viimase käände puhul.

i-mitmust kasutatakse rohkem kirjalikes tekstides.

Kääne ja küsimus	Käändevorm
Osastav <i>keda? mida?</i>	uisutajaid
Sisseütlev <i>kellesse? millesse?</i>	uisutajaisse
Seesütlev <i>kelles? milles?</i>	uisutajais
Seestütlev <i>kellest? millest?</i>	uisutajaist
Alaleütlev <i>kellele? millele?</i>	uisutajaile
Alalütlev <i>kellel? millel?</i>	uisutajail
Alaltütlev <i>kellelt? millelt?</i>	uisutajailt
Saav <i>kelleks? milleks?</i>	uisutajaiks

GRAMMATIKALISA 4

KÄÄNDSÕNADE TÜÜPE

Eesti keelele on iseloomulik, et sõna eri vormides võivad toimuda häälikumuutused.

Kõige sagedamini muutuvad häälikud *k, p, t* ja *g, b, d*.

Kui häälikumuutused toimuvad käändsõnades, siis on muutuv häälik ühesugune tavaliselt nimetavas ja osastavas käändes, omastav aga erineb neist.

Sõnatüüpe, milles toimuvad häälikumuutused

Nimetav	Omastav	Osastav
1.		
rokk	roki	rokki
tipp	tipu	tippu
kott	koti	kotti
2.		
breik	breigi	breiki
kaup	kauba	kaupa
tort	tordi	torti
3.		
viga	vea	viga
luba	loa	luba
tõde	tõe	tõde
4.		
leib	leiva	leiba

5.		
selg	selja	selga
6.		
kask	kase	kaske
koht	koha	kohta
7.		
vend	venna	venda
kuld	kulla	kulda
kord	korra	korda
8. NB!		
rahulik	rahuliku	rahulikku
ajakirjanik	ajakirjaniku	ajakirjanikku
9. NB!		
sõber	sõbra	sõpra
puder	puдру	putru

Nimetav	Omastav	Osastav
10.		
lõke	lõkke	lõket
kokkulepe	kokkuleppe	kokkulepet
mõte	mõtte	mõtet
11.		
tõlge	tõlke	tõlget
saabas	saapa	saabast
saade	saate	saadet

12.		
varas	varga	varast
riie	riide	riiet
ehe	ehte	ehet
13.		
varvas	varba	varvast
14.		
kinnas	kinda	kinnast
kallas	kalda	kallast
varras	varda	varrast

Veel mõned sõnatüübid

Nimetav	Omastav	Osastav
15.		
naaber	naabri	naabrit
reegel	reegli	reeglit
16.		
inimene	inimese	inimest
roheline	rohelise	rohelist
17.		
lusikas	lusika	lusikat
vaimukas	vaimuka	vaimukat
18.		
nimi	nime	nime

19.		
meri	mere	merd
tuli	tule	tuld
20.		
hele	hele da	hele dat
tume	tume da	tume dat
jahe	jahe da	jahe dat
21.		
võti	võt me	võt it
tase	tas eme	tas et
ese	es eme	es et

GRAMMATIKALISA 5

OMASTAV KÄÄNE

Ainsuse omastav käänne on käändsõna teine põhivorm, mis on sõnastikes esitatud sõna järel teisel kohal.

Ainsuse omastava käänne lõpus on alati täishäälik.

Mitmuse omastava käänne lõpus on *-te* või *-de* (vt grammatikalisa 2).

Omastav käänne:

- Näitab kuuluvust, nt **sõbra** auto, **kaaslase** nimi; **sõprade** autod, **kaaslaste** nimed.
- Esineb liitsõna osana, nt **sõbrapäev**, **lasteaed**.
- On aluseks teiste käännete moodustamisel, nt **sõbral**, **sõbrale**, **sõbraga**; **sõpradel**, **sõpradel**, **sõpradega**.
- Esineb koos kaassõnadega, nt **sõbra juures**, **sõbra jaoks**; **sõprade juures**, **sõprade jaoks**.
- Näitab tegevuse tulemust (**NB!** ainult ainsuse omastav), nt *leidsin endale sõbra*, *sõin koogi ära* (vt grammatikalisa 8).

GRAMMATIKALISA 6

OSASTAV KÄÄNE

Ainsuse osastav käänne on käändsõna kolmas põhivorm, mis on sõnastikes esitatud sõna järel kolmandal kohal.

Mõnikord on sõnastikes antud ka mitmuse osastava vorm (sõna järel neljandal kohal).

Tavaliselt on ainsuse osastava käänne lõpus

-t (tavaliselt pikemate sõnade puhul),

-d (ühesilbiliste sõnade puhul, mis lõpevad kahe täishäälikuga),

täishäälik (*-i*, *-e*, *-a*, *-u*) (lühemate sõnade puhul).

Mitmuse osastava käänne lõpus võib olla

-id (tavaliselt siis, kui ainsuse osastava lõpus on *-t*),

-sid, täishäälik (*-e*, *-i*, *-u*)

Ainsuse osastava lõpus → Mitmuse osastava lõpus

-i → *-e*

-e → *-i*

Ainsuse osastava lõpus → Mitmuse osastava lõpus

-u → *-e*

-a → *-e*, *-i*, *-u*

Ainsuse nimetav, ainsuse omastav (kes? mis? kelle? mille? missugune?)	Ainsuse osastav (keda? mida? missuguseid?)	Mitmuse osastav (keda? mida? missuguseid?)
---	--	--

1.		
kodumasin, -a	kodumasin at	kodumasin aid
leping, -u	leping ut	leping uid
kampsun, -i	kampsun it	NB! kampsun eid
lennuk, -i	lennuk it	NB! lennuk eid

2.		
töö, -	töö d	töö d
puu, -	puu d	puu d
hea, -	hea d	NB! hä id
3.		
meditsiinili/ne, -se	meditsiinil ist	meditsiinil isi
tehniline/ne, -se	tehnil ist	tehnil isi
luuletus, -e	luulet ust	luulet usi
tellimus, -e	tellim ust	tellim usi
keel, -e	keel t	keel i

GRAMMATIKALISA

Ainsuse nimetav, ainsuse omastav (kes? mis? kelle? mille? missugune?)	Ainsuse osastav (keda? mida? missugust?)	Mitmuse osastav (keda? mida? missuguseid?)
4.		
auto, -	autot	autosid
foto, -	fotot	fotosid
5.		
pidu, peo	pidu	pidusid
lugu, loo	lugu	lugusid
6.		
ema, -	ema	emasid
isa, -	isa	isasid
tädi, -	tädi	tädisid
onu, -	onu	onusid

7.		
pill, -i	pilli	pille
klient, kliendi	klienti	kliente
8.		
tants, -u	tantsu	tantse
9.		
lehe/külge, -külje	lehekülge	lehekülgi
10.		
pikk, pika	pikka	pikki
kaup, kauba	kaupa	kaupu
aed, aia	aeda	aedu
muna, muna	muna	mune

Osastav kääne esineb:

- Koos eitusega, nt *mul ei ole head sõpra, mul ei ole häid sõpru; ma ei leidnud seda raamatut, ma ei leidnud neid raamatuid, ma ei söö seda kooki ära, ma ei söö neid kooke ära.*
- Koos arvsõnadega (v.a üks) (**NB!** ainsuse osastav), nt *mul on kaks head sõpra, mul on kakskümmend head sõpra.*
- Koos sõnadega, mis väljendavad mõotu või kogust, nt *pudel mahla, karp komme.*
- Ebamäärase hulga väljendajana koos sõnadega *vähe, natuke, palju* ja tegusõnaga *olema*, nt *mul on natuke aega, mul on palju sõpru, kas sul on paberit? kas teil on siniseid pluuse? meil on rohelisi pluuse.*
- Kestva tegevuse näitajana, nt *ma loen raamatut, ma loen raamatuid, ma söön kooki, ma söön kooke*, sh alati koos teatud tegusõnadega (vt grammatikalisid 8 ja 9).

GRAMMATIKALISA 7

REKTSIOONID

Tihti määrab tegusõna, millises käändes on teised temaga koos esinevad sõnad. Seda nähtust nimetatakse reksiooniks.

Järgnevas tabelis on esitatud mõned tegusõnad koos küsimustega, millele peavad vastama nendega koos esinevad sõnad.

Kui sõna juures on **!**, tähendab see, et sõna nõuab eesti keeles teist küsimust kui vene keeles.

Küsimused	Tegusõnad
keda? mida?	aitama (!), uskuma (!), usaldama (!), imetlema (!), eelistama, hoiatama, kahtlustama, kaitsma, kartma, kiitma, kuulama, kohtama, märkama, nägema, solvama, armastama, kallistama, suudlema, usaldama (!)
kellele? millele?	saatma, laenama, helistama, kinkima, rääkima, ütlema
kellel? millel?	on, külas käima (!), aitama mida teha (!)
kellelt? millelt?	saama, laenama (!), küsima (!), kuulma (!), ostma (!)
kellesse? millesse?	armuma, uskuma, suhtuma (!)
kelles? milles?	kindel olema
kellest? millest?	mõtlemine, kirjutama, lugema, unistama, rääkima, erinema (!), sõltuma (!), olenema (!), hoolima, huvitatud olema, loobuma (!), unistama, jätkuma (!), mööduma (!), aru saama (!)
kelleks? milleks?	saama, pidama, õppima (!)
kellena? millena?	töötama
kellega? millega?	tutvuma, koos minema, rääkima, sarnanema (!), kohtuma, läbi saama, rahule jääma
kelleta? milleta?	elama, olema
kuhu?	jääma (!), jätma (!), minema, unustama (!)
kus? kelle juures?	elama, olema, käima (!)
kust?	leidma (!), otsima (!)

GRAMMATIKALISA 8

SIHITISE KÄÄNDED

Sihitis on asi või mõiste, millele tegevus on suunatud, nt *Ma loen raamatut. Ma õpin eesti keele selgeks.*

Sihitis võib olla kas nimetavas, omastavas või osastavas käändes.

1. Sihitis osastavas

Osastav on kõige tavalisem sihitise kääne. Sihitis on osastavas:

- koos tegusõnadega, mis nõuavad osastavat, nt *Ma armastan seda inimest, ma soovin seda kooki, ma soovin neid kooke* (vt grammatikalisa 9);
- kestva tegevuse kirjeldamisel, nt *Ma kirjutan praegu kirjandit;*
- koos eitusega, nt *Ma ei lugenud seda raamatut läbi;*
- ebamäärase koguse korral, nt *Anna mulle paberit.*

2. Sihitis nimetavas

Kui 1. osa tingimused ei kehti, on sihitis nimetavas, kui

- on käskiv kõneviis, nt *Anna mulle see raamat. Anna mulle need raamatud;*
- räägitakse tegevuse tulemusest ja sihitis on mitmuses, nt *Sõber kinkis mulle huvitavad raamatud;*
- räägitakse tegevuse tulemusest ja kasutatakse umbisikulist tegumoodi, nt *Mulle kingiti huvitav raamat. Mulle kingiti huvitavad raamatud;*
- räägitakse tegevuse tulemusest ja kasutatakse konstruktsioone *on vaja + da-infinitiiv, tuleb + da-infinitiiv*, nt *On vaja osta see raamat. Tuleb osta need raamatud;*
- NB!** Kui sihitiseks on arvsõna (v.a üks) koos teiste sõnadega ja räägitakse tegevuse tulemusest, siis on arvsõna nimetavas käändes, aga teised sõnad ainsuse osastavas käändes, nt *Ma ostsin kaks raamatut.*

3. Sihitis omastavas

Kui 1. ja 2. osa tingimused ei kehti, on sihitis omastavas, nt *Sõber kinkis mulle raamatu* (räägitakse tegevuse tulemusest, sihitis on tervikobjekt ning ainsuses ja tegusõna isikulise tegumoe kindlas või tingivas kõneviisis).

GRAMMATIKALISA 9

TEGUSÕNU, MIS NÕUAVAD SIHITIST OSASTAVAS KÄÄNDES

Eesti keeles on palju tegusõnu, millega koos on sihitis alati osastavas käändes.

Nende sõnade juures on sõnastikus tavaliselt küsimused *keda? mida?*

Järgnevalt on esitatud mõned sellised sõnad koos näidetega.

Tegusõna	Näitelause
aitama	Ma aitan alati oma sõpra , kui ta palub.
alustama	Õpetaja alustas tundi .
arendama	Iga inimene peaks oma võimeid arendama.
austama	Ma austan neid inimesi , kes ei soovi teistele halba.
eelistama	Minu sõbranna eelistab ülimoodsaid riideid .
ergutama	Ergutasime võistlusel klassikaaslasi .
harjutama	Tantsukursusel harjutatakse uusi tantse .
harrastama	Paljud noored harrastavad ekstreemsporti .
hoiatama	Treener hoiatas võistlejat , et võistlus tuleb raske.
imetlema	Turistid imetlesid kaunist loodust .
iseloomustama	Õpetaja iseloomustas oma õpilasi .
jälgima	Politseinik jälgib liiklust .
jälitama	Politseinik jälitab kurjategijat .
jätkama	Me jätkame tööd homme.
kadestama	Ta kadestab oma kaaslast .
kahjustama	Suitsetamine kahjustab tervist .
kartma	Ma kardan koeri .
kasutama	Tänapäeval kasutavad väga paljud inimesed arvutit .

GRAMMATIKALISA

katsuma	Kas tohib seda materjali katsuda?
keelama	Ema keelab last .
kiitma	Õpetaja kiidab õpilast .
külastama	Ma külastasin oma sugulasi .
meenutama	Me meenutasime toredat reisi .
märkama	Ma märkasin teisel pool tänavat huvitavat inimest .
nautima	Ma naudin seda muusikat tõeliselt.
pealt nägema	Ma nägin seda sündmust ise pealt.
pruukima	Kas ta pruugib energiajooke ?
rõhutama	Ülemus rõhutas töö tähtsust .
ründama	Keegi ründas teda .
solvama	Sinu sõnad solvasid tüdrukut .
sundima	Ma sunnin oma sõpra hommikuti jooksuma.
taotlema	Nad taotlevad kodakondsust .
teavitama	Me teavitame oma partnerit .
toetama	Sõber toetas töökaaslast hädas.
usaldama	Ma usaldan seda ajalehte .
uskuma	Ta usub seda juttu .

GRAMMATIKALISA 10

KOHAKÄÄNDED

Kohakäänded on käänded, mis vastavad küsimustele *kuhu?*, *kus?* ja *kust?*

Kohakäänete kasutamise tava järgi võib sõnad jagada kahte rühma.

Esimene rühm

Tavajuhul kasutatakse esimese rühma sõnade kohakäänetena väliskohakäändeid.

Mis?	Mille?	Kuhu?	Kus?	Kust?
		-le	-l	-lt
näitus	näituse	näituse le	näitusel	näitusel t
võistlus	võistluse	võistluse le	võistlusel	võistlusel t
kontsert	kontserdi	kontserdi le	kontserdil	kontserdil t
etendus	etenduse	etenduse le	etendusel	etendusel t
pidu	peo	peo le	peol	peol t

Teine rühm

Tavajuhul kasutatakse teise rühma sõnade kohakäänetena sisekohakäändeid.

Väga paljude selle rühma sõnade puhul kasutatakse küsimusele *kuhu?* vastamisel lühivormi, st vormi ilma lõputa *-sse*.

Lühivorm on väga tihti samasugune nagu vastava sõna osastava käände vorm (peamiselt ühesilbiliste sõnade puhul, nt nimetav kääne: *kapp*, osastav: *kappi*, sisseütlev: *kappi*).

Mis?	Mille?	Kuhu?	Kus?	Kust?
		-sse	-s	-st
kohvik	kohviku	kohvikus se	kohvikus	kohvikus t
keskus	keskuse	kesku(se) sse	keskuses	keskuses t
kauplus	kaupluse	kauplu(se) sse	kaupluses	kaupluses t

Mõnede sõnade puhul on lühivorm täiesti erilaadne vorm.

Mis?	Mille?	Kuhu?	Kus?	Kust?
		Lühivorm (nagu osastav)	-s	-st
muuseum	muuseumi	muuseumi	muuseumis	muuseumist
baar	baari	baari	baaris	baarist
linn	linna	linna	linnas	linnast
kool	kooli	kooli	koolis	koolist
		Lühivorm (g>kk, b>pp, d>tt)		
raamatukogu	raamatukogu	raamatukokku	raamatukogus	raamatukogust
tuba	toa	tuppa	toas	toast
ladu	lao	lattu	laos	laost
		Lühivorm (n>nn, l>ll, m>mm, r>rr, j>jj)		
kino	kino	kinno	kinos	kinost
küla	küla	külla	külas	külast
lumi	lume	lumme	lumes	lumest
meri	mere	merre	meres	merest
maja	maja	majja	majas	majast
		Lühivorm (erandid)		
suur	suure	suurde	suures	suurest
uus	uue	uude	uues	uuest
keel	keele	keelde	keeles	keelest
vesi	vee	vette	vees	veest
käsi	käe	kätte	käes	käest
maa	maa	maha	maas	maast
pea	pea	pähe	peas	peast
kodu	kodu	koju	kodus	kodust

Kohanime kohakäänevormid

Kohanime puhul esinevad tavaliselt samad käänamise tüübid, mis eespool toodud. Tavaliselt kasutatakse kohanime puhul lõppe *-sse* (või lühivormi), *-s* ja *-st*.

Mis?	Mille?	Kuhu?	Kus?	Kust?
Tartu	Tartu	Tartusse	Tartus	Tartust
Pärnu	Pärnu	Pärnusse	Pärnus	Pärnust
Viljandi	Viljandi	Viljandisse	Viljandis	Viljandist
USA	USA	USA-sse	USA-s	USA-st
Itaalia	Itaalia	Itaaliasse	Itaalias	Itaaliast
Soome	Soome	Soome või Soomesse	Soomes	Soomest
Rootsi	Rootsi	Rootsi või Rootsisse	Rootsis	Rootsist
Läti	Läti	Lätti või Lätisse	Lätis	Lätist
Leedu	Leedu	Leetu või Leedusse	Leedus	Leedust
Haapsalu	Haapsalu	Haapsallu või Haapsalusse	Haapsalus	Haapsalust
Võru	Võru	Võrru või Võrusse	Võrus	Võrust

Mõnedesõnade puhul (kindlasti siis, kui sõnalõpus on *-maa*, *-mäe*, *-järve*, aga ka teiste puhul sõltuvalt kasutustraditsioonist),

GRAMMATIKALISA

kasutatakse lõppe *-le, -l, -lt*.

Mis?	Mille?	Kuhu?	Kus?	Kust?
Mustamäe	Mustamäe	Mustamäele	Mustamäel	Mustamäelt
Lasnamäe	Lasnamäe	Lasnamäele	Lasnamäel	Lasnamäelt
Sillamäe	Sillamäe	Sillamäele	Sillamäel	Sillamäelt
Inglismaa	Inglismaa	Inglismaale	Inglismaal	Inglismaalt
Venemaa	Venemaa	Venemaale	Venemaal	Venemaalt
Saaremaa	Saaremaa	Saaremaale	Saaremaal	Saaremaalt
Kohtla-Järve	Kohtla-Järve	Kohtla-Järvele	Kohtla-Järvel	Kohtla-Järvelt
Pirita	Pirita	Piritale	Pirital	Piritalt

Kohatagasonade vormid

Ka nn kohatagasonadel on kolm vormi.

Kuhu?	Kus?	Kust?			
ette	ees	eest	kõrvale	kõrval	kõrvalt
taha	taga	tagant	vahele	vahel	vahelt
alla	all	alt	kohale	kohal	kohalt
peale	peal	pealt	külge	küljes	küljest
juurde	juures	juurest	otsa	otsas	otsast
äärde	ääres	äärest	sekka	seas	seast
			hulka	hulgas	hulgast

Kohatagasonade kasutusnäiteid:

Kuhu?	Kus?	Kust?
Auto sõidab maja ette .	Auto on maja ees .	Auto sõidab maja eest ära.
Läksin õhtul sõbra juurde .	Olin sõbra juures kolm tundi.	Tulin sõbra juurest ära kell kümme.
Sõitsime hommikul mere äärde .	Olime terve päeva mere ääres .	Tulime mere äärest koju kell kuus.
Pane pilt teleri kohale .	Pilt ripub teleri kohal .	Võta pilt teleri kohalt ära.
Panin mängukaru telefoni külge .	Minu telefoni küljes on mängukaru.	Võtsin mängukaru telefoni küljest ära.
Kass ronis puu otsa .	Kass istub puu otsas .	Kass tuleb puu otsast alla.
Tule ka meie sekka .	Meie seas on palju toredaid inimesi.	Ta lahkus meie seast .
Pane õunad teiste puuviljade hulka .	Õunad on teiste puuviljade hulgas .	Võta õunad teiste puuviljade hulgast ära.

GRAMMATIKALISA 11

TAGASÕNAD

Eesti keeles on väga vähe eessõnu ja palju tagasõnu. Tagasõnad asuvad põhisõna järel ja põhisõna on omastavas käändes.

Tagasõna	Näitelause
abil	Tõlkige tekst sõnastiku abil .
ajal	Ära helista mulle töö ajal .
asemel	Eesti keele asemel on täna kehalise kasvatus tund.
eest	Maksin auto eest üsna palju.
jaoks	Mul on vaja raha sünnipäevakingituse jaoks .
jooksul	Tänase päeva jooksul olen jõudnud väga palju teha.
järgi	Tehke harjutus näidise järgi .
kaudu	Sõidame Riiga Tartu kaudu .
kaupa	Tulge eksamiruumi kolme kaupa .
kohta	Ma sooviksin infot selle konkursi kohta .

korral	Probleemide korral helistage kohe mulle.
paiku	Ootan sind kella kümne paiku .
poolest	Ta on kuulus oma lauluhääle poolest . Eesti on tuntud ilusa looduse poolest . Nad sarnanevad välimuse poolest . Nad erinevad iseloomu poolest .
puhul	Õnnitleme eksami sooritamise puhul .
põhjal	CV põhjal jääb temast hea mulje.
pärast	Tund lõpeb viie minuti pärast . Jõudsin koju pärast kümnet. Homse kontrolltöö pärast ei ole mul aega midagi muud teha.
saadik	Olen sind juba hommikust saadik oodanud.
teel	Anname infot ainult telefoni teel .
tõttu	Ma puudun koolist haiguse tõttu .
võrra	Minu palk tõusis kümne protsendi võrra .

GRAMMATIKALISA 12

ISIKULISTE ASESÕNADE KÄÄNAMINE

Isikulistel asesõnad on paljudes käänetes nii lühike kui pikk vorm. Tavaliselt kasutatakse lühikest vormi, nt **Mul** on palju sõpru (mitte **Minul** on palju sõpru). Kui soovime asesõna rõhutada, võib kasutada pikemat vormi, nt **Minul** ei ole aega, aga võib-olla **temal** on.

Kes?	Kelle?	Keda?	Kelle/le?	Kelle/l?	Kelle/lt?	Kelle/st?	Kelle/ta?	Kelle/ga?
mina (ma)	minu (mu)	mind	minule (mulle)	minul (mul)	minult (mult)	minust	minuta	minuga
sina (sa)	sinu (su)	sind	sinule (sulle)	sinul (sul)	sinult (sult)	sinust	sinuta	sinuga
tema (ta)	tema	teda	temale (talle)	temal (tal)	temalt (talt)	temast	temata	temaga
meie (me)	meie	meid	meile	meil	meilt	meist	meieta	meiega
teie (te)	teie	teid	teile	teil	teilt	teist	teieta	teiega
nemad (nad)	nende	neid	neile	neil	neilt	neist	nendeta	nendega
ise	enda	ennast (end)	endale	endal	endalt	endast	endata	endaga

GRAMMATIKALISA 13

SÕNADE KEEGI JA MISKI KÄÄNAMINE

Kääne ja küsimus	Sõna keegi käänevormid	Sõna miski käänevormid
Nimetav kes? mis?	kee/gi	mis/ki
Omastav kelle? mille?	kelle/gi	mille/gi
Osastav keda? mida?	keda/gi	mida/gi
Sisseütlev kellesse? millesse?	kellesse/gi	millesse/gi
Seesütlev kelles? milles?	kelles/ki	milles/ki
Seestütlev kellest? millest?	kellest/ki	millest/ki
Alaleütlev kellele? millele?	kellele/gi	millele/gi
Alalütlev kellel? millel?	kellel/gi	millel/gi
Alaltütlev kellelt? millelt?	kellelt/ki	millelt/ki
Saav kelleks? milleks?	kelleks/ki	milleks/ki
Rajav kelleni? milleni?	kelleni/gi	milleni/gi
Olev kellena? millena?	kellena/gi	millena/gi
Ilmaütlev kelleta? milleta?	kelleta/gi	milleta/gi
Kaasaütlev kellega? millega?	kellega/gi	millega/gi

NB! Liidet *-ki* ja *-gi* lisatakse käände lõpu järele. Liidet *-ki* kasutatakse *s* ja *t* kõrval, liidet *-gi* kasutatakse täishäälikute ja *l* kõrval.

GRAMMATIKALISA 14

PÕHIARVSÕNADE

KÄÄNAMINE

Nimetav <i>mitu?</i>	Omastav <i>mitme?</i>	Osastav <i>mitut?</i>	Alalütlev <i>mitmel?</i>
1 üks	ühe	üht(e)	ühel
2 kaks	kahe	kaht(e)	kahel
3 kolm	kolme	kolme	kolmel
4 neli	nelja	nelja	neljal
5 viis	viie	viit	viiel
6 kuus	kuue	kuut	kuuel
7 seitse	seitsme	seitset	seitsmel
8 kaheksa	kaheksa	kaheksat	kaheksal
9 üheksa	üheksa	üheksat	üheksal
10 kümme	kümne	kümmet	kümnel
11 üksteist	üheteistkümne	ühtteist	üheteistkümmel
12 kaksteist	kaheteistkümne	kahtteist	kaheteistkümmel
13 kolmeteist	kolmeteistkümne	kolmeteist	kolmeteistkümmel
14 neliteist	neljateistkümne	neljateist	neljateistkümmel
15 viieteist	viieteistkümne	viitteist	viieteistkümmel
16 kuusteist	kuueteistkümne	kuutteist	kuueteistkümmel
17 seitseteist	seitsmeteistkümne	seitsetteist	seitsmeteistkümmel
18 kaheksateist	kaheksateistkümne	kaheksatteist	kaheksateistkümmel
19 üheksateist	üheksateistkümne	üheksatteist	üheksateistkümmel
20 kakskümmend	kahekümne	kahtkümmend	kahekümnel
21 kakskümmend üks	kahekümne ühe	kahtkümmend üht(e)	kahekümne ühel
32 kolmkümmend kaks	kolmekümne kahe	kolmekümmend kaht(e)	kolmekümne kahel
43 nelikümmend kolm	neljakümne kolme	neljakümmend kolme	neljakümne kolmel
54 viiskümmend neli	viiekümne nelja	viitkümmend nelja	viiekümne neljal
65 kuuskümmend viis	kuuekümne viie	kuutkümmend viit	kuuekümne viiel
76 seitsekümmend kuus	seitsmekümne kuue	seitsetkümmend kuut	seitsmekümne kuuel
87 kaheksakümmend seitse	kaheksakümne seitsme	kaheksatkümmend seitset	kaheksakümne seitsmel
98 üheksakümmend kaheksa	üheksakümne kaheksa	üheksatkümmend kaheksat	üheksakümne kaheksal
100 sada	saja	sadat	sajal
222 kakssada kaks- kümmend kaks	kahesaja kahekümne kahe	kaht(e)sadat kaht(e)küm- mend kaht(e)	kahesaja kahekümne kahel

GRAMMATIKALISA 15

JÄRGARVSÕNADE

KÄÄNAMINE

Mitmes?	Mitmenda?	Mitmendat?	Mitmendal?
1. esimene	esimese	esimes/t	esimese/l
2. teine	teise	teis/t	teise/l
3. kolmas	kolmanda	kolmanda/t	kolmanda/l
4. neljas	neljanda	neljanda/t	neljanda/l
5. viies	viienda	viienda/t	viienda/l

6.	kuues	kuuenda	kuuenda/t	kuuenda/l
7.	seitsmes	seitsmenda	seitsmenda/t	seitsmenda/l
8.	kaheksas	kaheksanda	kaheksanda/t	kaheksanda/l
9.	üheksas	üheksanda	üheksanda/t	üheksanda/l
10.	kümnnes	kümnenda	kümnenda/t	kümnenda/l
11.	üheteistkümnnes	üheteistkümnenda	üheteistkümnenda/t	üheteistkümnenda/l
12.	kaheteistkümnnes	kaheteistkümnenda	kaheteistkümnenda/t	kaheteistkümnenda/l
13.	kolmeteistkümnnes	kolmeteistkümnenda	kolmeteistkümnenda/t	ko/lmeteistkümnenda/l
14.	neljateistkümnnes	neljateistkümnenda	neljateistkümnenda/t	ne/ljateistkümnenda/l
15.	viieteistkümnnes	viieteistkümnenda	viieteistkümnenda/t	viieteistkümnenda/l
16.	kuueteistkümnnes	kuueteistkümnenda	kuueteistkümnenda/t	kuueteistkümnenda/l
17.	seitsmeteistkümnnes	seitsmeteistkümnenda	seitsmeteistkümnenda/t	seitsmeteistkümnenda/l
18.	kaheksateistkümnnes	kaheksateistkümnenda	kaheksateistkümnenda/t	kaheksateistkümnenda/l
19.	üheksateistkümnnes	üheksateistkümnenda	üheksateistkümnenda/t	üheksateistkümnenda/l
20.	kahekümnnes	kahekümnenda	kahekümnenda/t	kahekümnenda/l
21.	kahekümne esimene	kahekümne esimese	kahekümne esimes/t	kahekümne esimese/l
22.	kahekümne teine	kahekümne teise	kahekümne teis/t	kahekümne teise/l
23.	kahekümne kolmas	kahekümne kolmanda	kahekümne kolmanda/t	kahekümne kolmanda/l
24.	kahekümne neljas	kahekümne neljanda	kahekümne neljanda/t	kahekümne neljanda/l
25.	kahekümne viies	kahekümne viienda	kahekümne viienda/t	kahekümne viienda/l
26.	kahekümne kuues	kahekümne kuuenda	kahekümne kuuenda/t	kahekümne kuuenda/l
27.	kahekümne seitsmes	kahekümne seitsmenda	kahekümne seitsmenda/t	kahekümne seitsmenda/l
28.	kahekümne kaheksas	kahekümne kaheksanda	kahekümne kaheksanda/t	kahekümne kaheksanda/l
29.	kahekümne üheksas	kahekümne üheksanda	kahekümne üheksanda/t	kahekümne üheksanda/l
30.	kolmekümnnes	kolmekümnenda	kolmekümnenda/t	kolmekümnenda/l
31.	kolmekümne esimene	kolmekümne esimese	kolmekümne esimes/t	kolmekümne esimese/l
42.	neljakümne teine	neljakümne teise	neljakümne teis/t	neljakümne teise/l
53.	viiekümne kolmas	viiekümne kolmanda	viiekümne kolmanda/t	viiekümne kolmanda/l
64.	kuuekümne neljas	kuuekümne neljanda	kuuekümne neljanda/t	kuuekümne neljanda/l
100.	sajas	sajanda	sajanda/t	sajanda/l
900.	üheksasajas	üheksasajanda	üheksasajanda/t	üheksasajanda/l
1000.	tuhandes	tuhandenda	tuhandenda/t	tuhandenda/l
1987.	tuhande üheksasaja kaheksakümne seitsmes	tuhande üheksasaja kaheksakümne seitsmenda	tuhande üheksasaja kaheksakümne seitsmenda/t	tuhande üheksasaja kaheksakümne seitsmenda/l
2000.	kahe tuhandes	kahe tuhandenda	kahe tuhandenda/t	kahe tuhandenda/l
2008.	kahe tuhande kaheksas	kahe tuhande kaheksanda	kahe tuhande kaheksanda/t	kahe tuhande kaheksanda/l

GRAMMATIKALISA 16

OMADUSSÕNADE KESKVÖRRE JA ÜLIVÖRRE

Inimeste, asjade ja nähtuste võrdlemiseks on võimalik kasutada omadussõnade võrdlusastmeid: keskvärret (nt *Auto on kiirem kui jalgratas*), ülivõrret (nt *Lennuk on kõige kiirem sõiduk*).

Omadussõnade keskvärde vorm moodustatakse järgmiselt: omadussõna omastav + *-m*.

Mõnedel sõnadel muutub omastava käände lõpus olev täishäälik seejuures *e*-ks.

Omadussõna ülivõrde moodustamiseks lisatakse omadussõna keskvärde vormi ette sõna *kõige*.

Nimetav (missugune?)	Omastav (missuguse?)	Omadussõna keskvärre	Omadussõna ülivõrre
kiire	kiire	kiirem	kõige kiirem
suur	suure	suurem	kõige suurem
ilus	ilusa	ilusam	kõige ilusam
pikk	pika	pike/m	kõige pikem
vana	vana	vane/m	kõige vanem
halb	halva	halve/m	kõige halvem
NB! hea	hea	parem	kõige parem
NB! lühike	lühikese	lühem	kõige lühem

Paljust omadussõnadest saab moodustada ka *i*-ülivõrde: keskvärde vormile ei lisata sõna *kõige*, vaid sõna lõppu *-m* ette lisatakse *-i*, nt *ilusam* → *ilusaim*. Osal sõnadest jääb eelnev täishäälik alles, nii et tekib kahe täishääliku ühend (*ilusaim*), osal mitte (*vanem* → *vanim*, *turvalisem* → *turvalisim*).

Omadussõna algvärre	Omadussõna keskvärre	Omadussõna <i>kõige</i> -ülivõrre	Omadussõna <i>i</i> -ülivõrre
huvitav	huvitavam	kõige huvitavam	huvitavaim
ilus	ilusam	kõige ilusam	ilusaim
kauge	kaugem	kõige kaugem	kaugeim
kerge	kergem	kõige kergem	kergeim
kiire	kiirem	kõige kiirem	kiireim
kuulus	kuulsam	kõige kuulsam	kuulsaim
kõrge	kõrgem	kõige kõrgem	kõrgeim
meeldiv	meeldivam	kõige meeldivam	meeldivaim
mugav	mugavam	kõige mugavam	mugavaim
odav	odavam	kõige odavam	odavaim
tore	toredam	kõige toredam	toredaim
vahva	vahvam	kõige vahvam	vahvaim
väike	väiksem	kõige väiksem	väikseim
üllatav	üllatavam	kõige üllatavam	üllatavaim
kallis	kallim	kõige kallim	NB! kalle/im
halb	halvem	kõige halvem	halvim
hea	parem	kõige parem	parim
lühike	lühem	kõige lühem	lühim
pikk	pikem	kõige pikem	pikim
suur	suurem	kõige suurem	suurim
vana	vanem	kõige vanem	vanim
turvaline	turvalisem	kõige turvalisem	turvalisim
romantiline	romantilisem	kõige romantilisem	romantilisim
sõbralik	sõbralikum	kõige sõbralikum	NB! sõbralikem
tervislik	tervislikum	kõige tervislikum	NB! tervislikem

Omadussõna võrdlusastmete käänamine

Omadussõna võrdlusastmed käänduvad kõigis käänetes nii ainsuses kui mitmuses, nt *Istusin ilusamasse autosse. Tegin oma auto ilusamaks.*

Kääne ja küsimus	Ainsus	Mitmus
Nimetav <i>missugune? missugused?</i>	ilusam	ilusama/d
Omastav <i>missuguse? missuguste?</i>	ilusama	ilusama/te
Osastav <i>missugust? missuguseid?</i>	Ilusama/t	ilusama/id
Sisseütlev <i>missugusesse? missugustesse?</i>	ilusama/sse	ilusama/te/sse
Seesütlev <i>missuguses? missugustes?</i>	ilusama/s	ilusama/te/s
Seestütlev <i>missugusest? missugustest?</i>	ilusama/st	ilusama/te/st
Alaleütlev <i>missugusele? missugustele?</i>	ilusama/le	ilusama/te/le
Alalütlev <i>missugusel? missugustel?</i>	ilusama/l	ilusama/te/l
Alaltütlev <i>missuguselt? missugustelt?</i>	ilusama/lt	ilusama/te/lt
Saav <i>missuguseks? missugusteks?</i>	ilusama/ks	ilusama/te/ks
Rajav <i>missuguseni? missugusteni?</i>	ilusama/ni	ilusama/te/ni
Olev <i>missugusena? missugustena?</i>	ilusama/na	ilusama/te/na
Ilmaütlev <i>missuguseta? missugusteta?</i>	ilusama/ta	ilusama/te/ta
Kaasaütlev <i>missugusega? missugustega?</i>	ilusama/ga	ilusama/te/ga

GRAMMATIKALISA 17

MÄÄRSÕNAD JA MÄÄRSÕNADE VÕRDLUSASTMED

Omadussõnast määrsõna moodustamine

Omadussõnast (vastab küsimusele *missugune?*, nt *kiire*) saab moodustada määrsõna (vastab küsimusele *kuidas?*, nt *kiiresti*). Selleks tuleb lisada omadussõna omastava käände vormile *-sti* või *-lt*.

Omadussõna	Omadussõna	Määrsõna <i>kuidas?</i>
Nimetav <i>missugune?</i>	Omastav <i>missuguse?</i>	
I		+ <i>sti</i>
tore	toreda	toredasti
kiire	kiire	kiiresti
ilus	ilusa	ilusasti (ilusti)
halb	halva	halvasti
hea	hea	NB! hästi
		+ <i>lt</i>
aeglane	aeglase	aeglaselt
suurepärane	suurepärase	suurepäraselt
omapärane	omapärase	omapäraselt
loominguline	loomingulise	loominguliselt
uhke	uhke	uhkelt
tõsine	tõsise	tõsiselt
vaikne	vaikse	vaikselt
huvitav	huvitava	huvitavalt
kurb	kurva	kurvalt
rõõmus	rõõmsa	rõõmsalt
korralik	korraliku	korralikult
imelik	imeliku	imelikult
lohakas	lohaka	lohakalt
vaimukas	vaimuka	vaimukalt

GRAMMATIKALISA

Määrsõna võrdlusastmed

Kui tahame tegevusi võrrelda, siis saame selleks kasutada määrsõnade võrdlusastmeid:

- keskvärret, nt *Ta jookseb kiiremini kui mina*;
- ülivõrret, nt *Siim jookseb kõige kiiremini*.

Määrsõna keskvärde moodustamiseks:

- asendame lõpu *-sti* lõpuga *-mini*, nt *kiire/sti* → *kiire/mini*;
- asendame lõpu *-lt* lõpuga *-malt*, nt *aeglase/lt* → *aeglase/malt*.

Ülivõrde moodustamiseks lisame keskvärde vormile sõna *kõige*, nt *kiiremini* → **kõige kiiremini**, *aeglasemalt* → **kõige aeglasemalt**.

Määrsõna kuidas?	Määrsõna keskvärre kuidas?	Määrsõna ülivõrre kuidas?
1.		
toredasti	toredamini	kõige toredamini
kiiresti	kiiremini	kõige kiiremini
ilusasti (ilusti)	ilusamini	kõige ilusamini
NB! halva/sti	halve/mini	kõige halve/mini
NB! hästi	NB! paremini	NB! kõige paremini
2.		
aeglaselt	aeglasemalt	kõige aeglasemalt
omapäraselt	omapärasemalt	kõige omapärasemalt
loominguliselt	loomingulisemalt	kõige loomingulisemalt
uhkelt	uhkemalt	kõige uhkemalt
tõsiselt	tõsisemalt	kõige tõsisemalt
vaiksel	vaiksemalt	kõige vaiksemalt
huvitavalt	huvitavamalt	kõige huvitavamalt
rõõmsalt	rõõsamalt	kõige rõõsamalt
korralikult	korralikumalt	kõige korralikumalt
imelikult	imelikumalt	kõige imelikumalt
lohakalt	lohakamalt	kõige lohakamalt
vaimukalt	vaimukamalt	kõige vaimukamalt
NB! kurvalt	kurve/malt	kõige kurvemalt

GRAMMATIKALISA 18

TEGUSÕNADE TÜÜPE

Eesti keelele on iseloomulik, et sõna eri vormides võivad toimuda häälikumuutused. Kõige sagedamini muutuvad häälikud *k, p, t* ja *g, b, d*.

Kui häälikumuutused toimuvad tegusõnades, siis on kaks võimalust:

- 1) ühesugune sõnakuju on *ma*-infinitiivis ja *da*-infinitiivis ning ainsuse esimese pöörde olevik erineb neist,
- 2) ühesugune sõnakuju on *ma*-infinitiivis ja ainsuse esimeses pöördes ning *da*-infinitiiv erineb neist.

Häälikumuutused tegusõnades

1.

<i>ma</i> -infinitiiv	<i>da</i> -infinitiiv	Ainsuse esimene pööre
1.		
kukkuma	kukkuda	kukun
leppima	leppida	lepin
2.		
rääkima	rääkida	räägin
loopima	loopida	loobin
veetma	veeta	veedan
3.		
pühkima	pühkida	pühin
mahtuma	mahtuda	mahun
tahtma	tahta	tahan
4.		
andma	anda	annan
murdma	murda	murrann
5.		
lugema	lugeda	loen
siduma	siduda	seon

2.

<i>ma</i> -infinitiiv	<i>da</i> -infinitiiv	Ainsuse esimene pööre
1.		
hakkama	hakata	hakkan
ruttama	rutata	ruttan
2.		
jätma	jätta	jätan
võtma	võtta	võtan
3.		
märkama	märgata	märkan
vaatama	vaadata	vaatan
4.		
viskama	visata	viskan
kohtama	kohata	kohtan
5.		
lendama	lennata	lendan
kordama	korjata	kordan

Veel tegusõnarühmi

<i>ma</i> -infinitiiv	<i>da</i> -infinitiiv	Ainsuse esimene pööre
1.		
vestlema	vestelda	vestlen
mõtlemata	mõtelda (mõelda)	mõtlen
ütlemata	ütelda (õelda)	ütlen
2.		
olema	olla	olen
tulema	tulla	tulen
panema	panna	panen
minema	minna	NB! lähen

<i>ma</i> -infinitiiv	<i>da</i> -infinitiiv	Ainsuse esimene pööre
3.		
müüma	müüa	müün
viima	viia	viin
4.		
sööma	süüa	söön
lööma	lüüa	löön
tooma	tuua	toon
jooma	juua	joon
loomata	luua	loon

GRAMMATIKALISA 19

MA- ja DA-INFINITIIV

Eesti keeles on igal tegusõnal kaks infinitiivi vormi, *ma*-infinitiiv, nt *maga/ma* ja *da*-infinitiiv, nt *maga/da*.

ma-infinitiivi lõpus on alati *-ma*.

da-infinitiivi lõpus on mõnedel sõnadel *-ta* (nt *hüpa/ta*), mõnedel sõnadel *-da* (nt *luge/da*) ja mõnedel sõnadel *-a* (nt *juu/a*).

ma-infinitiiv on sõnastikus esimene vorm ja *da*-infinitiiv teine vorm.

Kumba vormi kasutada, sõltub teistest sõnadest, millega koos infinitiiv esineb.

Sõnu, mis nõuavad *ma*-infinitiivi

Tegusõna	Näitelause
1. Liikumist väljendavad sõnad	
minema	Ma lähen ujuma .
tulema	Kas tuled minuga jalutama ?
sõitma	Suvel sõidan Haapsallu purjetama .
viima	Viisin sõbrad veekeskusesse ujuma .
tooma	Too oma sõber minu juurde telerit vaatama , kui tahad.
kutsuma	Kutsun kõiki enda juurde torti sööma .
saatma	Saatsin õe poodi torti ostma .
2. Kohustust väljendavad sõnad	
pidama	Ma pean eksamiks õppima .
kohustatud olema	Me oleme kohustatud eriala hästi selgeks õppima .
3. Alustamist väljendavad sõnad	
hakkama	Hakkame sööma!
4. Muud sõnad	
õppima	Ma õpin eesti keelt rääkima .
õpetama	Ta õpetas mind autot juhtima .
jääma	Ma jään veel töötama .
jätma	Ma jätan teid töötama ja lähen ise koju.
valmis olema	Kes on valmis vastama ?
harjunud olema	Ma olen harjunud vara tõusma .
nõus olema	Kas sa oled nõus minu kõrval istuma ?

Sõnu, mis nõuavad *da*-infinitiivi

Tegusõna	Näitelause
1. Soove ja tundeid väljendavad sõnad	
armastama	Ma armastan kanda ilusaid riideid.
soovima	Kes soovib kohvi juua ?
tahtma	Ma tahaksin head muusikat kuulata .
meeldima	Mulle meeldib kaua magada .
on tore	Sinuga on nii tore juttu ajada .
on raske	Mõne inimesega on raske suhelda .
on kerge	Mõne inimesega on väga kerge suhelda .
2. Võimalikkust väljendavad sõnad	
saama	Kes saab mind aidata ?
võima	Kas ma võin tulla ?
tohtima	Siin ei tohi suitsetada .
suutma	Ma suudan joosta kümme kilomeetrit.
oskama	Kas sa oskad hästi tantsida ?
jõudma	Ma ei jõua nii kiiresti joosta .
3. Vajalikkust ja kohustust väljendavad sõnad	
on vaja	Mul on vaja natuke puhata .
on kasulik	Kasulik on süüa kodumaist toitu.
tuleb	Nädalavahetusel tuleb puhata .

4. Kavatsust väljendavad sõnad

aitama	Aita mul referaati kirjutada .
laskma	Lase mul natuke rahulikult lugeda .
proovima	Proovi seda mängu mängida .
soovitama	Mul soovitati kanda heledaid riideid.
kavatsema	Ma kavatsen nädalavahetusel sõita Lätti.
püüdma	Ma püüan paremini õppida .
lubama	Kas sa lubad mul välja minna ?
viitsima	Mõnikord ma ei viitsi mitte midagi teha .
on aeg	On aeg lõpetada .
on aega	Kas sul on aega mind aidata ?
5. Muud sõnad	
..., et (eesmärgi väljendamine)	Ma lähen poodi, et osta puuvilju.
Küsisõnad (kavandavates küsimustes)	Miks seda teha ? Kuhu minna ?

GRAMMATIKALISA 20

LIHTMINEVIK

Eesti keeles on kolm minevikuaega: lihtminevik, täisminevik ja enneminevik.

Lihtminevikku kasutatakse siis, kui jutustatakse möödunud sündmustest, nt *Eile **käisin** ma kinos. Pärast **sõime** koos sõpradega **jäätist**.*

Lihtmineviku vormid jagunevad tunnuse järgi kaheks: *si*-minevik ja *i*-minevik.

SI-MINEVIK

Lihtmineviku jaatava vormi tunnuseks on üldjuhul *-si* (*-s*), nt *Ma vaatas**in** eile huvitavat filmi. Ka minu sõber vaatas seda filmi.*

si-mineviku jaatavad vormid moodustatakse *ma*-tegevusnimest, nt *vaata/ma* – *ma vaatas**in***, *sa vaatas**id*** jne.

Eitav vorm koosneb sõnast *ei* ja *nud*-kesksõnast, nt *Ma **ei** vaad**anud** seda filmi. Ka minu sõber **ei** vaad**anud** filmi.*

nud-kesksõna moodustatakse *da*-tegevusnimest, nt *vaada/ta* – *ei vaada**nud***.

<i>ma</i> -inf	<i>da</i> -inf	<i>mina</i>	<i>sina</i>	<i>tema</i>	<i>meie</i>	<i>teie</i>	<i>nemad</i>	<i>ei</i>
käi/ma	käi/a	kä isin	kä isid	kä is	kä isime	kä isite	kä isid	kä inud
ela/ma	ela/da	el asin	el asid	el as	el asime	el asite	el asid	el anud
oota/ma	oota/ta	oot asin	oot asid	oot as	oot asime	oot asite	oot asid	oot anud
hakka/ma	haka/ta	hakk asin	hakk asid	hakk as	hakk asime	hakk asite	hakk asid	hakk anud
jõud/ma	jõud/a	jõud sin	jõud sid	NB! jõud is	jõud sime	jõud site	jõud sid	jõud nud
taht/ma	taht/a	taht sin	taht sid	NB! taht is	taht sime	taht site	taht sid	taht nud
jät/ma	jätt/a	jät sin	jät sid	NB! jät tis	jät sime	jät site	jät sid	NB! jät nud

I-MINEVIK

Erandsõnade puhul on lihtmineviku jaatava vormi tunnuseks *-i*, nt *Ma **olin** eile terve päeva kodus.*

Eitava vormi lõpus on **-nud**.

GRAMMATIKALISA

ma-inf	da-inf	mina	sina	tema	meie	teie	nemad	ei
olema	olla	olin	olid	oli	olime	olite	olid	olnud
tulema	tulla	tulin	tulid	tuli	tulime	tulite	tulid	tulnud
panema	panna	panin	panid	pani	panime	panite	panid	pannud
pesema	pesta	pesin	pesid	pesi	pesime	pesite	pesid	pesnud
tegema	teha	tegin	tegid	tegi	tegime	tegite	tegid	teinud
nägema	näha	nägin	nägid	nägi	nägime	nägite	nägid	näinud

ma-inf	da-inf	mina	sina	tema	meie	teie	nemad	ei
jooma	juua	jõin	jõid	jõi	jõime	jõite	jõid	joonud
tooma	tuua	tõin	tõid	tõi	tõime	tõite	tõid	toonud
loomaa	luua	lõin	lõid	lõi	lõime	lõite	lõid	loonud
sööma	süüa	sõin	sõid	sõi	sõime	sõite	sõid	söönud
lööma	lüüa	lõin	lõid	lõi	lõime	lõite	lõid	löönud
saama	saada	sain	said	sai	saime	saite	said	saanud
jääma	jääda	jäin	jäid	jäi	jäime	jäite	jäid	jäänud

NB! Sõnal **pidama** on sõltuvalt tähendusest kahesugune lihtmineviku vorm. Kui **pidama** tähendab 'kohustatud olema', siis kasutatakse *i*-minevikku, nt *Ma pidin eile palju õppima*.

ma-inf	da-inf	mina	sina	tema	meie	teie	nemad	ei
pidama	pidada	pidin	pidid	pidi	pidime	pidite	pidid	pidanud

Kõigi teiste tähenduste puhul kasutatakse *si*-minevikku, nt *Ma pidasin eile sünnipäeva*. *Mida te silmas pidasite?*

ma-inf	da-inf	mina	sina	tema	meie	teie	nemad	ei
pidama	pidada	pidasin	pidasid	pidas	pidasime	pidasite	pidasid	pidanud

GRAMMATIKALISA 21

TÄISMINEVIK

Täisminevikku kasutame, kui teeme mineviku sündmustest kokkuvõtte (ja need sündmused võivad ka jätkuda), nt *Ma olen kolm korda Saaremaal käinud*. *Ma ei ole kunagi Hiiu maal käinud*.

Vastates täisminevikus esitatud küsimusele, on tavaline lühivastus nt *Olen küll* või *Ei ole*.

Täismineviku vorm moodustatakse järgmiselt: abisõna *olema* oleviku vormis + põhitegusõna *nud*-vorm (sama, mis lihtmineviku eitavas vormis).

Lauses võivad *olema* vorm ja põhisõna *nud*-vorm asetseda eraldi.

Ma olen langevarjuga hüpanud	Me oleme langevarjuga hüpanud
Sa oled langevarjuga hüpanud	Te olete langevarjuga hüpanud
Ta on langevarjuga hüpanud	Nad on langevarjuga hüpanud
Ma ei ole langevarjuga hüpanud	Me ei ole langevarjuga hüpanud
Sa ei ole langevarjuga hüpanud	Te ei ole langevarjuga hüpanud
Ta ei ole langevarjuga hüpanud	Nad ei ole langevarjuga hüpanud

GRAMMATIKALISA 22

ENNEMINEVIK

Ennemindevikku kasutame, kui räägime minevikus toimunud sündmustest ja teeme jutu sees kokkuvõtte veel varem toimunud, nt, *Äratuskell helises, kui ma **olin** viis tundi **maganud**.*

Ennemindeviku vorm moodustatakse järgmiselt: abisõna *olema* lihtminevikku vormis + põhitegusõna *nud*-vorm (sama, mis lihtminevikku eitavas vormis).

Lauses võivad *olema* vorm ja põhitegusõna *nud*-vorm asetseda eraldi.

Ma olin maganud	Me olime maganud	Ma ei olnud maganud	Me ei olnud maganud
Sa olid maganud	Te olite maganud	Sa ei olnud maganud	Te ei olnud maganud
Ta oli maganud	Nad olid maganud	Ta ei olnud maganud	Nad ei olnud maganud

GRAMMATIKALISA 23

KÄSKIV KÕNEVIIS

Käskiva kõneviisi ainsuse vormid moodustatakse kindla kõneviisi ainsuse esimesest pöördest, nt *juhata/n – juhata!*
Eitava vormi ette lisatakse *ära*, nt ***ära juhata!***

Käskiva kõneviisi mitmuse vormid moodustatakse üldjuhul *da*-infinitiivist.

Kui *da*-infinitiivi lõpus on *-da*, siis on käskiva kõneviisi mitmuse vormi lõpus *-ge*.

Kui *da*-infinitiivi lõpus on *-ta*, siis on käskiva kõneviisi mitmuse vormi lõpus *-ke*.

Eitava vormi ette lisatakse *ärge*, nt ***ärge juhatage!***

Ainsuse esimene pööre	Ainsuse jaatav vorm	Ainsuse eitav vorm	<i>da</i> -infiniit	Mitmuse jaatav vorm	Mitmuse eitav vorm
juhata/n	juhata	ära juhata	juhata/da	juhata ge	ärge juhata ge
mängi/n	mängi	ära mängi	mängi/da	mängi ge	ärge mängi ge
ulata/n	ulata	ära ulata	ulata/da	ulata ge	ärge ulata ge
vaata/n	vaata	ära vaata	vaata/ta	vaada ke	ärge vaada ke
oota/n	oota	ära oota	oota/ta	ooda ke	ärge ooda ke
näita/n	näita	ära näita	näida/ta	näida ke	ärge näida ke
sõida/n	sõida	ära sõida	sõit/a	NB! sõit ke	ärge sõit ke
anna/n	anna	ära anna	and/a	NB! and ke	ärge and ke
võta/n	võta	ära võta	võtt/a	NB! võt ke	ärge võt ke
jätta/n	jätta	ära jätta	jätt/a	NB! jät ke	ärge jät ke
Erandlikud tegusõnad					
tee/n	tee	ära tee	teh/a	teh ke	ärge teh ke
ole/n	ole	ära ole	oll/a	ol ge	ärge ol ge
tule/n	tule	ära tule	tull/a	tul ge	ärge tul ge
pane/n	pane	ära pane	pann/a	pang ge	ärge pang ge
too/n	too	ära too	tuu/a	toog ge	ärge toog ge
joo/n	joo	ära joo	juu/a	joog ge	ärge joog ge
söö/n	söö	ära söö	süü/a	söög ge	ärge söög ge
NB! lähe/n	mine	ära mine	minn/a	ming ge	ärge ming ge

GRAMMATIKALISA

NB! Ettevaatust ühendtegusõnadega, mille üheks osaks on sõna *ära*, nt *ära minema, ära viskama, ära sööma, ära jooma, ära kustutama* jmt. Sellised sõnad väljendavad tegevuse tulemuslikkust ja neid on eesti keeles päris palju. Niisiis ei väljenda järgmised käsud eitust:

Mine ära!
Viska see paber ära!
Söö see kook ära!

Joo see mahl ära!
Kustuta palun tuli ära!

Käskiva kõneviisi ainsuse eitava vormi puhul on lauses sel juhul kaks korda *ära*.

Ära mine **ära!**
Ära viska seda paberit **ära!**
Ära söö seda kooki **ära!**

Ära joo seda mahla **ära!**
Ära kustuta palun tuld **ära!**

GRAMMATIKALISA 24

TINGIVA KÕNEVIISI OLEVİK

Tingival kõneviisil on nii oleviku kui mineviku vormid.

Tingiva kõneviisi olevik

Tingiva kõneviisi oleviku vormid moodustatakse kindla kõneviisi oleviku vormidest, millele lisatakse tingiva kõneviisi tunnus *-ksi* või *-ks*.

Tingiva kõneviisi vormidel on kaks kuju: pikk ja lühike.

Olevik	ma	sa	ta	me	te	nad	ei
mängi/n	mängiksin mängiks	mängiksid mängiks	mängiks	mängiksime mängiks	mängiksite mängiks	mängiksid mängiks	mängiks
anna/n	annaksin annaks	annaksid annaks	annaks	annaksime annaks	annaksite annaks	annaksid annaks	annaks
sõida/n	sõidaksin sõidaks	sõidaksid sõidaks	sõidaks	sõidaksime sõidaks	sõidaksite sõidaks	sõidaksid sõidaks	sõidaks
too/n	tooksin tooks	tooksid tooks	tooks	tooksime tooks	tooksite tooks	tooksid tooks	tooks
ole/n	oleksin oleks	oleksid oleks	oleks	oleksime oleks	oleksite oleks	oleksid oleks	oleks

Tingiva kõneviisi olevikku kasutatakse:

- Oletuse, soovi või unistuse väljendamiseks, nt *Kui praegu oleks koolivaheaeg, siis ma puhkaksin. Võidaks ma ometi miljon krooni!*
- Viisaka soovi, palve või nõuande väljendamiseks, nt *Kas te teeksite akna lahti? Sa peaksid rohkem õppima.*
- Kellegi käsust või palvest rääkimisel, nt *Me palusime majandusjuhatajat, et ta lubaks meil saalis peo korraldada. Õpetaja ütles, et me istuksime oma kohtadele.*

GRAMMATIKALISA 25

TINGIVA KÕNEVIISI MINEVIK

Tingiva kõneviisi minevikuvorm moodustatakse järgmiselt: abisõna *olema* tingiva kõneviisi olevikus + põhitegusõna *nud*-vorm (sama, mis lihtmineviku eitav vorm).

ma oleks(in) teadnud	me oleks(ime) teadnud
sa oleks(id) teadnud	te oleks(ite) teadnud
ta oleks teadnud	nad oleks(id) teadnud

ma ei oleks teadnud	me ei oleks teadnud
sa ei oleks teadnud	te ei oleks teadnud
ta ei oleks teadnud	nad ei oleks teadnud

Tingiva kõneviisi minevikku kasutame, kui teeme oletusi või väljendame kahetsust möödunud sündmuste kohta, mida enam muuta ei saa, nt *Kui ma oleksin teadnud, et vihma hakkab sadama, siis ma ei oleks randa läinud.*

GRAMMATIKALISA 26

V-VORM JA NUD-VORM

v-vorm

v-vorm on oleviku vorm, mis kirjeldab tegevuse tegijat, nt *raamatut lugev inimene* = inimene, kes loeb raamatut.

v-vorm moodustatakse ma-tegevusnimest, nt *luge/ma* → *luge/v*

v-vorm käändub kõigis käänetes nii ainsuses kui mitmuses, nt *Ärge segage raamatut lugevat inimest.*

Kääne ja küsimus	Käändevorm ainsuses	Käändevorm mitmuses
Nimetav <i>missugune? missugused?</i>	lugev	lugeva/d
Omastav <i>missuguse? missuguste?</i>	lugeva	lugeva/te
Osastav <i>missugust? missuguseid?</i>	lugeva/t	lugeva/id
Sisseütlev <i>missugusesse? missugustesse?</i>	lugeva/sse	lugeva/te/sse
Seesütlev <i>missuguses? missugustes?</i>	lugeva/s	lugeva/te/s
Seestütlev <i>missugusest? missugustest?</i>	lugeva/st	lugeva/te/st
Alaleütlev <i>missugusele? missugustele?</i>	lugeva/le	lugeva/te/le
Alalütlev <i>missugusel? missugustel?</i>	lugeva/l	lugeva/te/l
Alaltütlev <i>missuguselt? missugustelt?</i>	lugeva/lt	lugeva/te/lt
Saav <i>missuguseks? missugusteks?</i>	lugeva/ks	lugeva/te/ks
Rajav <i>missuguseni? missugusteni?</i>	lugeva/ni	lugeva/te/ni
Olev <i>missugusena? missugustena?</i>	lugeva/na	lugeva/te/na
Ilmaütlev <i>missuguseta? missugusteta?</i>	lugeva/ta	lugeva/te/ta
Kaasaütlev <i>missugusega? missugustega?</i>	lugeva/ga	lugeva/te/ga

nud-vorm

nud-vorm on mineviku vorm, mis kirjeldab tegevuse tegijat, nt *raamatut lugenud inimene* = inimene, kes luges raamatut.

nud-vormi kasutatakse ka lihtmineviku eitavas vormis, täismineviku vormis, ennemineviku vormis ja tingiva kõneviisi mineviku vormis (vt grammatikalised 20, 21, 22 ja 25).

nud-vorm ei käändu, nt *Rääkisin seda raamatut lugenud inimesega.*

GRAMMATIKALISA 27

TAV-VORM JA TUD-VORM

tav-vorm

tav-vorm on oleviku vorm, mis kirjeldab tegevuse objekti, nt *loetav raamat* = raamat, mida loetakse.

tav-vorm moodustatakse tud-vormist, nt *loe/tud* → *loe/tav*; *laul/dud* → *laul/dav*

tav-vorm käändub kõigis käänetes nii ainsuses kui mitmuses, nt *Need raamatud on väga loetavad.*

Kääne ja küsimus	Ainsus	Mitmus
Nimetav <i>missugune? missugused?</i>	loetav	loetava/d
Omastav <i>missuguse? missuguste?</i>	loetava	loetava/te
Osastav <i>missugust? missuguseid?</i>	loetava/t	loetava/id
Sisseütlev <i>missugusesse? missugustesse?</i>	loetava/sse	loetava/te/sse
Seesütlev <i>missuguses? missugustes?</i>	loetava/s	loetava/te/s
Seestütlev <i>missugusest? missugustest?</i>	loetava/st	loetava/te/st
Alaleütlev <i>missugusele? missugustele?</i>	loetava/le	loetava/te/le

GRAMMATIKALISA

Kääne ja küsimus	Ainsus	Mitmus
Alalütlev <i>missugusel?</i> <i>missugustel?</i>	loetava/l	loetava/te/l
Alaltütlev <i>missuguselt?</i> <i>missugustelt?</i>	loetava/lt	loetava/te/lt
Saav <i>missuguseks?</i> <i>missugusteks?</i>	loetava/ks	loetava/te/ks
Rajav <i>missuguseni?</i> <i>missugusteni?</i>	loetava/ni	loetava/te/ni
Olev <i>missugusena?</i> <i>missugustena?</i>	loetava/na	loetava/te/na
Ilmaütlev <i>missuguseta?</i> <i>missugusteta?</i>	loetava/ta	loetava/te/ta
Kaasaütlev <i>missugusega?</i> <i>missugustega?</i>	loetava/ga	loetava/te/ga

tud-vorm

tud-vorm on mineviku vorm, mis kirjeldab tegevuse objekti, nt **loetud raamat** = raamat, mida loeti.

tud-vormi moodustamist vaata grammatikalisast 28.

tud-vorm ei käändu, nt Rääkisime **loetud raamatust**.

GRAMMATIKALISA 28

TUD-VORMI MOODUSTAMINE

tud-vormi lõpus võib olla *-tud* või *-dud*.

Kui sõnas esinevad häälikumuutused, siis moodustatakse tud-vorm nõrga sõnakujuga põhivormist (kas *da*-infinitiivist, nt *oodata* → **oodatud** või ainsuse esimesest pöördest, nt *räägin* → **räägitud**).

Häälikud nõrgenevad tavaliselt järgnevalt:

KK > K > G > Ø

PP > P > B > Ø

TT > T > D > Ø

Seega, kui sõna kolm põhivormi on *hüppama*, *hüpata*, *hüppan*, siis on nõrga kuju vorm *hüpata*. Kui sõna kolm põhivormi on *aga lugema*, *lugeda*, *loen*, siis on nõrga kuju vorm *loen*.

tud-vormi lõpus on -tud

ma-infinitiv	da-infinitiv	Oleviku esimene pööre	tud-vorm
1.			
ela/ma	ela/da	ela/n	ela/tud
mängi/ma	mängi/da	mängi/n	mängi/tud
kirjuta/ma	kirjuta/da	kirjuta/n	kirjuta/tud
ehita/ma	ehita/da	ehita/n	ehita/tud
2.			
hüppa/ma	hüpa/ta	hüppa/n	hüpa/tud
oota/ma	ooda/ta	oota/n	ooda/tud
leppima	leppi/da	lepi/n	lepi/tud
rääki/ma	rääki/da	räägi/n	räägi/tud
kudu/ma	kudu/da	koo/n	koo/tud
3.			
veet/ma	veet/a	veeda/n	NB! veede/tud
saat/ma	saat/a	saada/n	saade/tud
loot/ma	loot/a	looda/n	loode/tud
4.			
kat/ma	katt/a	kata/n	NB! kae/tud
jät/ma	jätt/a	jäta/n	NB! jae/tud

5.			
tund/ma	tund/a	tunne/n	NB! tun/tud
kand/ma	kand/a	kanna/n	kan/tud
6.			
seis/ma	seis/ta	seisa/n	seis/tud
7. Erandid			
tege/ma	teh/a	tee/n	teh/tud
näge/ma	näh/a	näe/n	näh/tud
pida/ma	pida/da	pea/n	pee/tud
veda/ma	veda/da	vea/n	vee/tud
aja/ma	aja/da	aja/n	ae/tud
lask/ma	las/ta	lase/n	las/tud
käski/ma	käski/da	käsi/n	käs/tud
jooks/ma	joos/ta	jookse/n	joos/tud

tud-vormi lõpus on -dud

ma-infinitiv	da-infinitiv	Oleviku esimene pööre	tud-vorm
1.			
kuul/ma	kuul/da	kuule/n	kuul/dud
naer/ma	naer/da	naera/n	naer/dud
2.			
õmble/ma	õmmel /da	õmble/n	õmmel/dud
mõtlet/ma	mõtlet /da (mõel) /da	mõtlet/n	mõtlet/dud (mõel/dud)
ütlet/ma	ütlet /da (öel) /da	ütlet/n	ütlet/dud (öel/dud)
3.			
ole/ma	oll/a	ole/n	ol/dud
tule/ma	tull/a	tule/n	tul/dud
pane/ma	pann/a	pane/n	pan/dud
4.			
too/ma	tuu/a	too/n	too/dud
joo/ma	juu/a	joo/n	joo/dud
söö/ma	süü/a	söö/n	söö/dud
müü/ma	müü/a	müü/n	müü/dud
vii/ma	vii/a	vii/n	vii/dud
käi/ma	käi/a	käi/n	käi/dud

GRAMMATIKALISA 29

UMBISIKULINE TEGUMOOD

Umbisikulist tegumoodi kasutame, kui lauses pole tegijat nimetatud, nt *Meie koolis õpetatakse paljusid erialasid.*

Olevik ja lihtminevik

Umbisikulise tegumoe oleviku jaatav vorm vastab küsimusele *mida tehakse?* ja eitav vorm küsimusele *mida ei tehta?*. Umbisikulise tegumoe lihtmineviku jaatav vorm vastab küsimusele *mida tehti?* ja eitav vorm küsimusele *mida ei tehtud?*.

GRAMMATIKALISA

Umbisikulise tegumoe vormid moodustatakse üldjuhul *tud*-vormist. Kui *tud*-vormi lõpus on *-tud*, siis on umbisikulise tegumoe vormi lõpus *-takse*, *-ta*, *-ti*, *-tud*.

Kui *tud*-vormi lõpus on *-dud*, siis on umbisikulise tegumoe vormi lõpus *-dakse*, *-da*, *-di*, *-dud*.

Erandsõnadel on oleviku jaatava vormi lõpus *-akse*.

<i>tud</i> -kesksõna	Mida tehakse?	Mida ei tehta?	Mida tehti?	Mida ei tehtud?
elatud	elatakse	ei elata	elati	ei elatud
mängitud	mängitakse	ei mängita	mängiti	ei mängitud
kirjutatud	kirjutatakse	ei kirjutata	kirjutati	ei kirjutatud
ehitatud	ehitatakse	ei ehitata	ehitati	ei ehitatud
hüpatud	hüpatakse	ei hüpata	hüpati	ei hüpatud
oodatud	oodatakse	ei oodata	oodati	ei oodatud
veedetud	veedetakse	ei veedeta	veedeti	ei veedetud
saadetud	saadetakse	ei saadeta	saadeti	ei saadetud
loodatud	loodatakse	ei loodeta	loodeti	ei loodatud
kaetud	kaetakse	ei kaeta	kaeti	ei kaetud
jäetud	jäetakse	ei jäeta	jäeti	ei jäetud
tuntud	tuntakse	ei tunta	tunti	ei tuntud
kantud	kantakse	ei kanta	kanti	ei kantud
peetud	peetakse	ei peeta	peeti	ei peetud
veetud	veetakse	ei veeta	veeti	ei veetud
kuuldud	kuuldakse	ei kuulda	kuuldi	ei kuuldud
naerdud	naerdakse	ei naerda	naerdi	ei naerdud
õmmeldud	õmmeldakse	ei õmmelda	õmmeldi	ei õmmeldud
Erandlikud tegusõnad				
tehtud	tehakse	ei tehta	tehti	ei tehtud
nähtud	nähakse	ei nähta	nähti	ei nähtud
oldud	ollakse	ei olda	oldi	ei oldud
tuldud	tullakse	ei tulda	tuldi	ei tuldud
pandud	pannakse	ei panda	pandi	ei pandud
toodud	tuuakse	ei tooda	toodi	ei toodud
joodud	juuakse	ei jooda	joodi	ei joodud
söödud	süüakse	ei sööda	söödi	ei söödud
müüdud	müüakse	ei müüda	müüdi	ei müüdud
viidud	viiakse	ei viida	viidi	ei viidud
mindud	minnakse	ei minda	mindi	ei mindud

Täisminevik

Umbisikulise tegumoe täismineviku vorm moodustatakse järgmiselt:

abitegusõna *olema* kindla kõneviisi oleviku vorm (*on* või *ei ole*) + *tud*-kesksõna, nt

on elatud, ei ole elatud

on lauldud, ei ole lauldud

on söödud, ei ole söödud

Enneminevik

Umbisikulise tegumoe ennemineviku vorm moodustatakse järgmiselt:

abitegusõna *olema* kindla kõneviisi lihtmineviku vorm (*oli* või *ei olnud*+ *tud*-kesksõna, nt

- oli elatud, ei olnud elatud
- oli lauldud, ei olnud lauldud
- oli söödud, ei olnud söödud

GRAMMATIKALISA 30

MINE-VORM

Kõigist tegusõnadest on võimalik moodustada *mine*-vorm (ehk teonimi).

mine-vorm moodustatakse *ma*-tegevusnimest, nt *hüppa/ma* – *hüppa/mine*.

mine-vorm on nimisõna ja käändub kõigis käänetes.

Kääne ja küsimus	<i>mine</i> -vorm	Näitelause
Nimetav <i>mis?</i>	hüppamine	Mulle meeldib langevarjuga hüppamine .
Omastav <i>mille?</i>	hüppamise	Langevarjuga hüppamise ajal oli mul hirm.
Osastav <i>mida?</i>	hüppamist	Ma armastan langevarjuga hüppamist .
Sisseütlev <i>millesse?</i>	hüppamisse	Ta suhtub langevarjuga hüppamisse ükskõikselt.
Seesütlev <i>milles?</i>	hüppamises	Ta ei näe langevarjuga hüppamises midagi erilist.
Seestütlev <i>millest?</i>	hüppamisest	Selles ajalehes kirjutatakse langevarjuga hüppamisest .
Alaleütlev <i>millele?</i>	hüppamisele	Mul kulub langevarjuga hüppamisele iga nädal mitu tundi.
Alalütlev <i>millel?</i>	hüppamisel	Langevarjuga hüppamisel on nii head kui halvad küljed.
Alaltütlev <i>millelt?</i>	hüppamiselt	Tabasin oma sõbranna langevarjuga hüppamiselt .
Saav <i>milleks?</i>	hüppamiseks	Langevarjuga hüppamiseks on vaja julgust.
Rajav <i>milleni?</i>	hüppamiseni	Treener ütles, et langevarjuga hüppamiseni läheb meil veel aega.
Olev <i>millena?</i>	hüppamisena	See spordiala paistab langevarjuga hüppamisena .
Ilmaütlev <i>milleta?</i>	hüppamiseta	Ma ei saa elada ilma langevarjuga hüppamiseta .
Kaasaütlev <i>millega?</i>	hüppamisega	Ma olen langevarjuga hüppamisega väga rahul.

GRAMMATIKALISA 31

MODAALVERBID SAAMA, VÕIMA, TOHTIMA, SUUTMA

Verb **saama** (*saan, saab*) tähendab, et midagi on võimalik teha, sest selleks on olemas vajalikud tingimused, nt *Ma saan kinno minna, sest mul on aega. Ma ei saa peole tulla, sest mul ei ole kingi.*

Verb **tohtima** (*tohin, tohib*) tähendab, et midagi on lubatud teha, nt *Siin tohib käia välisjalanõudega. Siin ei tohi suitsetada.*

Verbil **võima** (*võin, võib*) on mitu tähendust:

- 1) on *tohtima* sünonüüm, nt *Siin võib käia välisjalanõudega. Siin ei või suitsetada.*;
- 2) näitab, et tegevus on võimalik, sest tegija soovib seda teha, nt *Ma võin sind aidata.*;
- 3) näitab, et millegi juhtumine on tõenäoline, nt *Homme võib hakata vihma sadama.*

Verb **suutma** (*suudan, suudab*) tähendab, et tegijal on millegi tegemiseks jõudu (või tahtejõudu), nt *Ma suudan joosta kümme kilomeetrit järjest. Ma suudan olla terve päeva söömata.*

GRAMMATIKALISA 32

TEGEVUSE PÕHJUSTAMIST NÄITAVAD TEGUSÕNAD

Eesti keeles on palju sarnaseid tegusõnade paare, milles üks väljendab tegevust, mida keegi teeb ise, nt *Ma õpin eesti keelt* ja teine väljendab samalaadset tegevust, mida aga kutsub esile keegi teine, nt *Õpetaja õpetab mulle eesti keelt*. Teise rühma tegusõnad võib sel juhul ära tunda silbi *-ta* või *-da* või tähe *-t* järgi.

Teeb ise	Põhjustab teine tegija
Lilled kasvavad aias.	Aednik kasva/ta/b lilli.
Tund algab .	Õpetaja alus/ta/b tundi.
Töö löpeb .	Ma löpe/ta/n töö.
Haige joob vett.	Õde joo/da/b haigele vett.
Meie kool areneb .	Me aren/da/me oma kooli.

GRAMMATIKALISA 33

LIIKUMISVERBID

Sõna **minema** väljendab tavaliselt ühekordset liikumist rääkija asukohast eemale, nt *Ma lähen kooli*. Sõna *minema* nõuab küsimusi *kust?* ja/või *kuhu?*. NB! Sõna *minema* võib kasutada ka transpordivahendiga liikumise korral, nt *Ma lähen täna kooli autoga*.

Sõna **sõitma** väljendab liikumist transpordivahendiga, nt *Ma sõidan kodust kooli autoga*. Sõna *sõitma* nõuab küsimusi *kuhu?* ja/või *kust?*.

Sõna **käima** väljendab tavaliselt korduvat liikumist rääkijast eemale ja tagasi, nt *Ma käin koolis*. Sõna *käima* nõuab küsimust *kus?*. Sõna **käima** võib väljendada ka ühekordset liikumist rääkijast eemale ja tagasi, nt *Ma käisin poes ja ostsin süüa*.

NB! Sõna *käima* kasutatakse ka transpordivahendiga liikumise tähenduses (kui väljendatakse sõitu sihtpunkti ja tagasi), nt *Ma käisin puhkuse ajal Soomes*.

Sõna **tulema** väljendab ühekordset liikumist

- kuulaja suunas, nt *Ma tulen koju kell viis* öeldakse inimesele, kes ootab rääkijat kodus,
- rääkija suunas, nt *Millal sa koju tuled?*

Sõna **tulema** võib kasutada ka transpordivahendiga liikumise tähenduses, nt *Tulime Soomest tagasi laevaga*.

GRAMMATIKALISA 34

MAS-VORM, MAST-VORM, MATA-VORM

mas-vorm

mas-vorm moodustatakse järgmiselt: *ma*-infinitiiv + *-s*, nt *suusatama* + *-s* = *suusatamas*

mas-vorm kirjeldab tegevust, mis antud hetkel toimub või lähitulevikus toimub, nt

Ta on suusatamas = *ta suusatab praegu*.

Ma olen juba majast väljumast = *ma väljun kohe majast*.

Väga tihti esineb *mas-vorm* koos sõnaga *käima* ja väljendab siis mitmekordset tegevust, nt

Talvel käin mõnikord suusatamas.

Me armastame ujumas käia.

mast-vorm

mast-vorm moodustatakse järgmiselt: *ma*-infinitiiv + *-st*, nt *suusatama* + *-st* = *suusatamast*

mast-vormi kasutatakse

- et väljendada kuskilt tagasi tulemist, nt *Ta tuleb suusatamast kell kaks*.
- koos sõnadega *keelduma*, *keelama*, *takistama*, *hoiduma*, nt *Ta keeldub seda tegemast*.

mata-vorm

mata-vorm moodustatakse järgmiselt: *ma*-infinitiiv + *-ta, nt* *suusatama* + *-ta* = *suusatamata*

mata-vormi kasutatakse

- *tud*-kesksõna antonüümina, nt
loetud raamat – **lugemata** raamat; *raamat on loetud* – *raamat on lugemata*
- eituse väljendajana koos sõnadega *ilma, jätma, jääma, unustama, nt*
Ma ei saa elada ilma lugemata.
Ma jätsin kirja kirjutamata.

GRAMMATIKALISA 35

DES-VORM

des-vorm kirjeldab tavaliselt tegevust, mida tehakse mingi teise tegevusega samal ajal, nt *Telerit vaadates armastan ma kohvi juua. Kohvi juues armastan ma telerit vaadata.*

Mõned *des*-vormid on omandanud täiesti iseseisva tähenduse, nt *Minuga võrreldes oled sa väga töökas inimene. Ausalt öeldes ei tea ma isegi, mida tahan teha.*

des-vorm moodustatakse *da*-tegevusnimest.

Kui *da*-tegevusnime lõpus on *-da*, siis on *des*-vormi lõpus *-des*.

Kui *da*-tegevusnime lõpus on *-ta*, siis on *des*-vormi lõpus *-tes*.

Kui *da*-tegevusnime lõpus on *-a*, siis on *des*-vormi lõpus *-es*.

<i>da</i> -infinitiiv	<i>des</i> -vorm
lugeda	lugedes
rääkida	rääkides
öelda	öeldes
oodata	oodates
märgata	märgates

<i>da</i> -infinitiiv	<i>des</i> -vorm
süüa	süües
juua	juues
olla	olles
teha	tehes

GRAMMATIKALISA 36

VÕÖRNIMEDE KIRJUTAMINE

1. Võõrnimed kirjutatakse eesti keeles üldjuhul samamoodi nagu originaalis, nt *Jane Smith*.
2. Vene nimede kirjutamiseks ladina tähtedega on kasutusel mitmeid süsteeme. Eestis tuleb tegemist teha peamiselt nelja süsteemiga (esitatud internetilehekülje http://www.eki.ee/knab/tab_rula.htm alusel):
 - **eesti süsteem** (traditsiooniline vene nimede kirjutusviis Eestis, viimane versioon vastavalt valitsuse määrusele 1998. a);
 - **rahvusvaheline süsteem** (heaks kiidetud Nõukogude Liidu ettepanekul 1987. a kohanimede kirjutamiseks, kehtib ka tänapäeva Venemaal samas valdkonnas; Eestis soovitatud kasutada bibliokirjetes jm täpsust nõudvatel juhtudel. Vene nimega kodanik võib oma nime lasta fikseerida selle tähetabeli alusel);
 - **inglise süsteem** (praegu Venemaal kõige laiemalt kasutusel, sh uutes Vene välispassides);
 - **prantsuse süsteem** (kasutusel varem NL välispassides, hiljem Vene välispassides; selle järgi saadud nimekujusid kannab veel suur hulk Vene kodanikke Eestis).

Kõigis tabelites esitatakse ühtmoodi järgmisi tähti:

A	A	З	Z	M	M	P	R
Б	B	К	K	О	O	Т	T
В	V	Л	L	П	P	Ф	F
Д	D						

GRAMMATIKALISA

Erinevalt esitatakse järgmisi tähti ja täheühendeid:

Vene	Eesti süsteem	Rahvusvaheline süsteem	Inglise süsteem	Prantsuse süsteem
Г	G	G	G	G
	(g)	(g)	(g)	GU (e, u, b, э ees)
Багирев	Bagirev	Bagirev	Bagirev	Baguirev
Е	E	E	E	E
	JE (sõna algul, samuti vokaali, ъ ning ь-märgi järel)	(e)	YE (sõna algul, vokaali, ъ, ъ või ь järel)	(e)
Егор	Jegor	Egor	Yegor	Egor
Караев	Karajev	Karaev	Karayev	Karaev
Ё	JO	Ё	Ё	E
Москалёв	Moskaljov	Moskalëv	Moskalëv	Moskalev
	O (ж, ч, ш ja ч järel)	(ë)	YË (sõna algul, vokaali, ъ, ъ või ь järel)	(e)
Жёлтый	Žoltõi	Žëltyj	Zhëltyy	Jeltyi
Ёж	Jož	Ëž	Yëzh	Ej
Ж	Ž	Ž	ZH	J
Воронеж	Voronež	Voronež	Voronezh	Voronej
И	I	I	I	I
	J (sõna algul vokaali ees)	(i)	(i)	(i)
Иосиф	Jossif	Iosif	Iosif	Iossif
ий	i (kahe- ja enamasilbilise sõna lõpul)	(ij)	(iy)	i (nime lõpul)
Кленский	Klenski	Klenskij	Klenskiy	Klenski
Й	I	J	Y	I
Май	Mai	Maj	May	Mai
	J (sõna algul vokaali ees)	(j)	(y)	(i)
Йодное	Jodnoje	Jodnoe	Yodnoye	Iodnoe
кс	(ks)	(ks)	(ks)	x
Феликс	Feliks	Feliks	Feliks	Felix
Н	N	N	N	N
	(n)	(n)	(n)	NE (ин-лõpulistes perekonnanimes)
Минин	Minin	Minin	Minin	Minine
С	S	S	S	S
	SS (vokaalide vahel ja sõna lõpul vokaali järel (v. a liit-sõnalise järelkomponendi algul olev täht, mille võib asendada ühekordse vastega))	(s)	(s)	SS (vokaalide vahel)
Косиков	Kossikov	Kosikov	Kosikov	Kossikov

Новосельский	Novoselski	Novosel'skij	Novosel'skiy	Novosselski
Денис	Deniss	Denis	Denis	Denis
У	U	U	U	OU
Удугов	Udugov	Udugov	Udugov	Oudougov
Х	Н	Н	КН	КН
Харламов	Harlamov	Harlamov	Kharlamov	Kharlamov
	НН (<i>vokaalide vahel ja sõna lõpul vokaali järel (v. a liitsõnalise järelkomponendi algul olev täht, mille võib asendada ühekordse vastega)</i>)	(h)	(kh)	(kh)
Тихомиров	Tihhomirov	Tihomirov	Tikhomirov	Tikhomirov
Самоходов	Samohodov	Samohodov	Samokhodov	Samokhodov
Ц	ТС	С	ТС	ТС
Царица	Tsaritsa	Carica	Tsaritsa	Tsaritsa
Ч	ТŠ	Č	СН	ТСН
Чичагов	Tšitšagov	Čičagov	Chichagov	Tchitchagov
Ш	Š	Š	СН	СН
Шишов	Šišov	Šišov	Shishov	Chichov
Щ	ŠТŠ	ŠČ	СНСН	СНТСН
Щеглов	Štšeglov	Ščeglov	Shcheglov	Chtcheglov
Ъ	(jäab ära)	"	"	(jäab ära)
Разъездов	Razjezdov	Raz"ezdov	Raz"yezdov	Razezdov
Ы	Ŏ	Ÿ	Ÿ	Ÿ
Копылов	Kopŏlov	Kopylov	Kopylov	Kopylov
Ь	(jäab ära)	'	'	(jäab ära)
Игорь	Igor	Igor'	Igor'	Igor
	Ј (<i>u ees</i>)	(')	(')	І (<i>be-ga perekonnanimedes</i>)
Ильич	Iljitš	Il'ič	Il'ich	Ilitch
Васильев	Vassiljev	Vasil'ev	Vasil'yev	Vassiliev
Э	Е	È	Е	Е
Элистов	Elistov	Èlistov	Elistov	Elistov
Ю	ЈU	ЈU	ŸU	ІOU
Горюнов	Gorjunov	Gorjunov	Goryunov	Goriounov
Я	ЈA	ЈA	ŸA	ІA
Якимов	Jakimov	Jakimov	Yakimov	Iakimov
	А (<i>u järel eesnimedes (üksnes väljaspool dokumente ja teatmeteosed)</i>)	(ja)	(ya)	А (<i>u järel eesnimedes</i>)
Лидия	Lidija ~ *Lidia	Lidija	Lidiya	Lidia
Евгения	Jevgenija ~ *Jevgenia	Evgenija	Yevgeniya	Evguenia

Lisaks. Prantsuse transkriptsioonis antakse erandlikult edasi järgmisi eesnimesid: Александр = Alexander, Елизавета = Elisaveta, Ксения = Ksenia, Филипп = Philippe.

GRAMMATIKALISA 37

SIDENDID

Sidend	Näitelause
ja	Mul on palju sõpru ja ma arvan, et leian neid veelgi.
ning	Nädalavahetusel käin sõpradel külas ning mõnikord külastame ka mõnd klubi.
ega	Meie linnas pole korraldatud autovaba päeva ega ka ühtki muud taolist üritust.
või	Ma tahaksin proovida langevarjuga hüpata või õppida rulluiskudega sõitma.
aga	Ma õpin kutsekoolis, aga kavatsen pärast lõpetamist kõrgkoolis edasi õppida.
kuid	Eesti on väga ilus maa, kuid ma pole paljudes kaunites kohtades käinud.
vaid	Ma ei läinud reisile, vaid jäin koju.
et	Helistasin hädaabinumbrile, et teatada juhtunud õnnetusest.
kui	Arvutimänge mängin ma siis, kui olen töötegemisest väsinud.
sest	Suhtlen tihti oma kursusekaaslastega ka peale kooli, sest nad on nii toredad.
nagu	Ta nägi selline välja, nagu hakkaks kohe suusatama minema.
kuna	Ma sõidan palju jalgrattaga, kuna see on tervislik.
kuni	Ma harjutan rulluiskudega sõitmist, kuni selle selgeks saan.
kuigi	Õpin praegu kokaks, kuigi varem soovisin saada elektrikuks.
olgugi et	Tahan talvevaheajal sõita Otepäele, olgugi et ma ei oska hästi suusatada.
ehkki	Mul on palju sõpru, ehkki ma olen tagasihoidlik inimene.
juhul kui	Me sõidame nädalavahetusel suusatama, juhul kui on ilus talveilm.
järelikult	Mul on vaja endale auto osta, järelikult pean hakkama raha koguma.
muidu	Ma ei tohi tennis käimist lõpetada, muidu kaotan ruttu oma hea vormi.
see tähendab et	Ma õpin kutsekoolis, see tähendab et saan hea hariduse.
sest selle tulemusel	Ma olen kursusega rahul, sest selle tulemusel sooritasin eksami hästi.
sellele vaatamata et	Ma ei sooritanud eksamit, sellele vaatamata et käisin kursusel.

A

aadress, -i, -i, -e адрес
 aarde/kast, -i, -i, -e ящик с кладом, кубышка
 aarde/kütt, -küti, -kütti, -kütte кладоискатель
 aare, aarde, aaret, aardeid клад, сокровище
 aasta ringi круглый год
 abi, -, - помощь
 abi/sõna, -, -, -sõnu вспомогательное слово
 abitu, -, -t, -id беспомощный
 abi/vahend, -i, -it, -eid вспомогательное средство
 aeg-ajalt время от времени, иногда
 aine, -, -t, -id вещество
 ainsus, -e, -t единственное число (*грамм.*)
 ainuke(ne), -se, -st, -si единственный
 ainus, ainsa, ainsat, ainsaid единственный
 aja/kava, -, -, -sid график времени
 aja/lugu, -loo, -lugu история
 aja/sõna, -, -, -sõnu слово времени (*грамм.*)
 aja/teenija, -, -t, -id военнослужащий (срочной службы)
 aja/veetmis/koht, -koha, -kohta, -kohti место развлечения, место препровождения времени
 ala, -, -, -sid территория; сфера; (spordiala) вид спорта
 algaja, -, -t, -id начинающий, новичок
 alla jooni/ma, -da, -n alla, -takse alla подчеркивать
 alla kirjuta/ma, -da, -n alla, -takse alla *millele?* подписывать
 alla laadi/ma, -da, -n alla, -takse alla (Internetist) скачивать (из Интернета)
 alla minema, minna, lähen alla, minnakse alla *millest?* (trepist) спускаться (с лестницы)
 alla/hindlus, -e, -t, -i уценка
 allee, -, -d, -sid аллея
 alles hoidma, hoida, hoian alles, hoitakse alles сохранять
 all/kiri, -kirja, -kirja, -kirju подпись
 all/vee/laev, -a, -a, -u подводная лодка
 ameti/asutus, -e, -t, -i учреждение
 ametlik, -u, -ku, -ke официальный
 ametnik, -u, -ku, -ke служащий
 amfetamiin, -i, -i амфетамин
 ammu давно
 ande/kas, -ka, -kat, -kaid талантливый
 andmed, andmete, andmeid данные
 appi kutsu/ma, -da, -n appi, -takse appi звать на помощь
 arenda/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* развивать
 arene/ma, -da, -n, -takse развиваться
 aresti/maja, -, -, -maju арестантский дом
 armas, armsa, armsat/armast, armsaid милый, любимый
 armastus, -e, -t любовь
 armatuur/laud, -laua, -lauda, -laudu приборная панель
 armu/ma, -da, -n, -takse *kellesse? millesse?* влюбляться
 aru/saadav, -a, -at, -aid понятный, доступный
 arv, -u, -u, -e число, цифра
 arva/ma, -ta, -n, -takse *mida?* думать, полагать, считать
 arvamus, -e, -t, -i мнение
 arvatavasti видимо, наверно
 arvesta/ma, -da, -n, -takse *keda? mida? kellega? millega?* учитывать

arvu/kas, -ka, -kat, -kaid многочисленный
 arvuti, -, -t, arvuteid компьютер
 asend, -i, -it, -eid положение; поза
 asenda/ma, -da, -n, -takse заменять
 ase/sõna, -, -, -sõnu местоимение (*грамм.*)
 asi, asja, asja, asju дело
 asjalik, -u, -ku, -ke деловой
 asja/olu, -, -, -sid обстоятельство
 astu/ma, -da, -n, -takse (ülikooli) поступать (в университет)
 asu/koht, -koha, -kohta, -kohti месторасположение
 asu/ma, -da, -n, -takse находиться
 au/hind, -hinna, -hinda, -hindu приз
 au/märk, -märgi, -märki, -märke знак отличия
 austaja, -, -t, -id почитатель, поклонник
 austama, -da, -n, -takse уважать, почитать
 austav, -a, -at, -aid почетный, уважительный; (pöördumine) почетное обращение
 auto/võidu/sõit, -sõidu, -sõitu, -sõite автогонки
 avaldus, -e, -t, -i заявление

B

batuut, batuudi, batuuti, batuute батут
 blogi, -, -, -sid блоги
 butiik, butiigi, butiiki, butiike бутик (*маленький магазин эксклюзивных товаров*)

D

demonstratsioon/esinemi/ne, -se, -st, -si показательное выступление
 dokumentaal/ne, -se, -set документальный

E

eba/harilik, -u, -ku, -ke необыкновенный
 eba/huvitav, -a, -at, -aid неинтересный
 eba/kaine, -, t, -id нетрезвый
 eba/meeldiv, -a, -at, -aid неприятный
 eba/määra/ne, -se, -st, -seid неопределённый
 eba/oluli/ne, -se, -st, -si неважный
 eba/stabiil/ne, -se, -set, -seid нестабильный
 eba/tavali/ne, -se, -st, -si необычный
 edasi astu/ma, -da, -n edasi, -takse edasi проходить
 edasi lükkama, lükata, lükkan edasi, lükatakse edasi отложить
 edasi/jõudnu, -, -t, -id продвинутый, успевающий
 edasi/ne, -se, -st, -si дальнейший, последующий
 edaspidi в дальнейшем
 edasta/ma, -da, -n, -takse передавать
 ede/tabel, -i, -it, -eid таблица первенства, топ-лист, рейтинг
 edevus, -e, -t кокетливость
 eduka/s, -, -t, -id успешный
 eelis, -e, -t, -eid преимущество

eelista/ma, -da, -n, -takse *kedas? mida?; kellele? millele?* предпочитать
 eelkõige прежде всего
 eelmi/ne, -se, -st, -seid предыдущий
 eel/müük, -müügi, -müüki, -müüke предварительная
 продажа
 eelnevalt предварительно, заранее
 eel/registreerimi/ne, -se, -st, -si предварительная
 регистрация
 eemal далеко, в стороне
 eemal olema, olla, olen eemal, ollakse eemal *kellest? millest?* не присутствовать, быть вдали
 eemalda/ma, -da, -n, -takse удалять
 eemale tõmbama, tõmmata, tõmban eemale, tõmmataks
 eemale *kellest? millest?* оттягивать
 eemalt издали, со стороны
 ees seis/ma, -ta, seisan ees, seistakse ees стоять перед
кем? чем?; предстоять
 ees/kuju, -, -, -sid пример
 ees/märk, -märgi, -märki, -märke цель
 ees/pool впереди
 ehe, ehte, ehed, ehedid украшение
 ehitus/insener, -i, -i, -e инженер-строитель
 ehmu/ma, -da, -n, -takse испугаться
 eine, -, -t, -id завтрак, закуска
 eitav, -a, -at, -aid отрицательный
 eitus, -e, -t, -i отрицание
 eksi/ma, -da, -n, -takse ошибаться; заблудиться
 elav, -a, -at, -aid живой
 elevil оживлённый, возбуждённый
 emotikon, -i, -i, -e эмотикон (символ)
 enam (= rohkem) больше
 enamasti в большинстве
 enamik, -u, -ku большинство
 enamused, -e, -t большинство
 enda (pilt) мой, свой (портрет)
 energia/jook, -joogi, -jooki, -jooke энергетический
 напиток
 energia/kulu/kas, -ka, -kat, -kaid энергоёмкий
 enese/kindel, -kindla, -kindlat, -kindlaid самоуверенный
 enese/tapja, -, -t, -id самоубийца
 enese/tunne, -tunde, -tunnet, -tundeid самочувствие
 enne (= varem) раньше, прежде
 enne/minevik, -u, -ku давнопрошедшее время (*грамм.*)
 ennustaja, -, -t, -id предсказатель, пророк
 e-post, -i, -i электронная почта
 ere, -da, -dat, -daid яркий
 ergas, erksa, erksat/ergast, erksaid живой, бодрый
 erguta/ma, -da, -n, -takse *kedas? mida?* бодрить, подбад-
 ривать
 ergutav, -a, -at, -aid подбадривающий, возбуждающий
 erguti, -, -t, erguteid возбудитель, стимулятор
 eri/ala, -, -, -sid специальность
 erili/ne, -se, -st, -si особый
 erine/ma, -da, -n, -takse *kellest? millest?* отличаться
 erinev, -a, -at, -aid отличающийся, разный
 erinevus, -e, -t, -i различие, отличие
 eri/pakkumi/ne, -se, -st, -si специальное или особое
 предложение

eri/programm, -i, -i, -e специальная программа
 eriti особенно
 erutav, -a, -at, -aid возбуждающий
 ese, -me, -t, -meid предмет, вещь
 esialgu сначала, сперва
 esi/etendus, -e, -t, -i премьера
 esindaja, -, -t, -id представитель
 esineja, -, -t, -id исполнитель
 esine/ma, -da, -n, -takse выступить
 esinemis/koht, -koha, -kohta, -kohti место выступления
 esinemis/rada, -raja, -rada, -radasid дорожка выступле-
 ния
 esita/ma, -da, -n, -takse задавать (вопрос), исполнять
 (песню)
 esiteks сначала, вначале; во-первых
 esitus, -e, -t, -i выступление, исполнение, представ-
 ление
 esma/kord/ne, -se, -set, -seid первичный, первый
 esma/mulje, -, -t, -id первое впечатление
 etendus, -e, -t, -i представление
 ette kujuta/ma, -da, -n ette, -takse *ette keda? mida?* пред-
 ставлять
 ette luge/ma, -da, loen ette, loetakse ette зачитывать
 ette näitama, näidata, näitan ette, näidatakse ette предъ-
 являть, показывать
 ette planeeri/ma, -da, -n ette, -takse ette планировать
 ette valmista/ma, -da, -n ette, -takse ette подготавливать
 ette/panek, -u, -ut, -uid предложение
 ette/tellimi/ne, -se, -st, -si предварительный заказ
 ette/vaatlik, -u, -ku, -ke осторожный
 ette/valmistus, -e, -t, -i подготовка
 ette/võte, -võtte, -võtet, -võtteid предприятие

F

fikseeri/ma, -da, -n, -takse фиксировать
 filmi/lemmik, -u, -ut, -uid любимый киноактер
 flööt, flöödi, flööti, flööte флейта
 fraas, -i, -i, -e фраза
 fänn, -i, -i, -e любитель, болельщик
 fänni/atribuutika, -, -t атрибуты болельщиков

G

geo/peitus, -e, -t геопрятки (*игра*)
 GPS-seade, seadme, seadet, seadmeid GPS-устройство
 grilli/ma, -da, -n, -takse жарить на гриле

H

haistmi/ne, -se, -st обоняние
 haldjas, haldja, haldjat, haldjaid фея
 halvane/ma, -da, -b ухудшаться
 hammusta/ma, -da, -n, -takse *kedas? mida?* кусать
 hapuka/s, -, -t, -id кисловатый
 harju/ma, -da, -n, -takse *kellega? millega?* привыкать

harjumus, -e, -t, -i привычка
 harjuta/ma, -da, -n, -takse *mida?* тренироваться
 harjutus/rada, -raja, -rada, -radu тренировочная дорожка
 harrasta/ma, -da, -n, -takse *mida?* увлекаться, заниматься
 harrastus, -e, -t, -i увлечение, любимое занятие
 haru, -, -, -sid (puuharu, teeharu) ветвь (дерева, дороги)
 harulda/ne, -se, -st, -si редкий, редкостный
 harva изредка, иногда
 hea meel радость, удовольствие
 hea meelega с радостью, с удовольствием
 hea/tahtlikult доброжелательно
 heleda/päi/ne, -se, -st, -seid белокурый, светловолосый
 hell, -a, -a, -i ласковый, нежный
 hetk, -e, -e, -i момент, миг, мгновение
 hili/ne, -se, -st, -seid поздний, запоздалый
 hiljuti недавно
 hindama, hinnata, hindan, hinnatakse *keda? mida?* оценивать
 hing, -e, -e, -i дух, душа
 hingami/ne, -se, -st дыхание
 hinnang, -u, -ut, -uid оценка, отзыв
 hirmus, hirmsa, hirmsat, hirmsaid страшный
 hoiata/ma, -da, -n, -takse *keda?* предупреждать
 hoidma, hoida, hoian, hoitakse держать; беречь
 hoo/aeg, -aja, -aega, -aegu сезон
 hooldaja, -, -t, -id попечитель, опекун
 hooldus, -e, -t уход, (техническое) обслуживание
 hooletult небрежно
 hoolika/s, -, -t, -id прилежный, старательный
 hooli/ma, -da, -n, -takse *kellest? millest?* заботиться
 hoolitsetud (välimus) ухоженная (внешность)
 hoone, -, -t, -id здание
 hulgas среди
 hulgast из числа
 hulk количество, число
 hulka в число
 hulluks minema, minna, lähen hulluks, minnakse hulluks сходить с ума
 hundi/ratas, -ratta, -ratata, -rattaid колесо
 huule/pulk, -pulga, -pulka, -pulki помада
 huumori/meel, -e, -t чувство юмора
 huvi tundma, tunda, tunnen huvi, tuntakse huvi *kelle vastu? mille vastu?* интересоваться
 huvili/ne, -se, -st, -si любитель, любительница, (человек) интересующий *чем?*
 hõbeda/ne, -se, -st, -si серебристый, серебряный
 hõiva/ma, -ta, -n, -takse занимать, захватывать
 hõljuv, -a, -at, -aid витающий
 häbi, -, - стыд, позор
 häda, -, -, -sid беда, бедствие; (häda korral) при опасности
 häda/abi/number, -numbri, -numbrit, -numbreid номер (телефона) службы спасения
 häda/abi/telefon, -i, -i, -e телефон службы спасения
 hämar, -a, -at, -aid сумеречный, сумрачный
 härraste/maja, -, -, -maju господский дом, (помещицья) усадьба

hävita/ma, -da, -n, -takse уничтожать
 hääl, -e, -t, -i голос; (hääl on ära) голос пропал
 hääletaja, -, -t, -id (человек) голосующий (на шоссе)
 hääleta/ma, -da, -n, -takse голосовать (на шоссе)
 häälik, -u, -ut, -uid звук
 hüpe, hüppe, hüpet, hüppeid прыжок
 hüppe/laud, -laua, -lauda, -laudu мостик, трамплин
 hüvasti jätma, jätta, jätan hüvasti, jäetakse hüvasti *kellega? millega?* прощаться
 hüüd/lause, -, -t, -id лозунг, призыв, слоган

I

ID-kaart, kaardi, kaarti, kaarte ID-карточка
 igal pool везде, всюду
 igale poole всюду
 iganes: kus iganes где угодно
 iga/päeva/ne, -se, -st, -seid ежедневный, повседневный
 iga/sugu/ne, -se, -st, -seid всевозможный, всякий
 igav, -a, -at, -aid скучный
 igavus, -e, -t скука, тоска
 ial: mitte ial никогда
 ikka всегда, конечно, все-таки
 ikkagi все-таки, однако, а
 ilmselt видимо
 ilu/tulestik, -u, -ku фейерверк
 ime/armas, -armsa, -armast/-armsat, -armsaid очень милый
 ime/ilus, -a, -at, -aid прекрасный
 imelik, -u, -ku, -ke странный
 imesta/ma, -da, -n, -takse *mille üle?* удивляться
 imestunud удивленный
 imetle/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* восхищаться
 installi/ma, -da, -n, -takse устанавливать
 interneti/sõltla/ne, -se, -st, -si Интернет-зависимый
 interneti/ühendus, -e, -t, -i соединение с Интернет
 isegi даже
 ise/loom, -u, -u характер
 ise/loomusta/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* характеризовать
 ise/seisev, -seisva, -seisvat, -seisvaid самостоятельный, независимый
 isik, -u, -ut, -uid лицо, персона
 isiklikult лично, персонально
 isiku/andmed, -andmete, -andmeid личные данные
 isikuline asesõna, isikulise asesõna, isikulist asesõna, isikuliselt asesõnu личное местоимение (*грамм.*)
 isiku/tunnistus, -e, -t, -i удостоверение личности
 issand господь, боже мой
 istet võtma, võtta, võtan istet, võetakse istet присаживаться

J

jaana/lind, -linnu, -lindu, -linde страус
 jaatav, -a, -at, -aid (vorm) утвердительная (форма) (*грамм.*)
 jabur, -a, -at, -aid нелепый, дурацкий

jaga/ma, -da, -n, -takse (muljeid) делиться (впечатлениями)
 jaht, jahi, jahti, jahte (laev) яхта
 jahuta/ma, -da, -n, -takse охлаждать
 jaksa/ma, -ta, -n, -takse быть в силах
 jala/nõud, -nõude, -nõusid обувь
 jalg/palli/koondis, -e, -t, -i футбольная сборная
 jalg/palli/liit, -liidu, -liitu, -liite союз футболистов
 jama, -, -, -sid ерунда, чушь
 jama/ma, -da, -n, -takse нести вздор; возиться
 jm = ja muu и прочее
 jms = ja muu selline и тому подобное
 jmt = ja mõni teine и другие
 jooksul в течение
 joon, -e, -t, -i линия, черта
 joove, joobe, joovet, joobeid опьянение
 jope, -, -t, -sid куртка
 jube, -da, -dat, -daid ужасный
 juga, joa, juga, jugasid струя; водопад
 juhata/ma, -da, -n, -takse (teed) показать (дорогу)
 juhenda/ma, -da, -n, -takse keda? mida? руководить, инструктировать, наставлять
 juhis, -e, -t, -eid правило
 juhti/ma, -da, juhin, juhatakse keda? mida? управлять, руководить, направлять; водить
 juhtu/ma, -da, -b случаться
 juhus, -e, -t, -eid случай
 juhuslik, -u, -ku, -ke случайный
 julge, -, -t, -id смелый
 julge/ma, -da, -n, -takse сметь, осмеливаться
 julgestus/vöö, -vöö, -vööd, -vöösid страховочный пояс
 julgusta/ma, -da, -n, -takse keda? ободрять, подбадривать
 jurr, juri, jurri, jurre кусок, отрывок; (jupiti sõitma) ехать с перерывами
 just именно, точно
 juttu aja/ma, -da, -n juttu, aetakse juttu разговоривать
 jutuka/s, -, -t, -id разговорчивый
 juurde võtma, võtta, võtan juurde, võetakse juurde (kaalus) прибавлять (в весе)
 juures: kirjutamise juures при написании
 jõud, jõu, jõudu, jõude сила
 jõudma, jõuda, jõuan, jõutakse успевать, прибывать
 jõu/jook, -joogi, -jooki, -jooke напиток, придающий силу
 jõulud, jõulude, jõule рождество
 jõu/saal, -i, -e тренажерный зал
 jälg, jälje, jälge, jälgi след
 jälgi/ma, -da, -n, -takse keda? mida? (stiili) следовать стилю, придерживаться стиля
 jälita/ma, -da, -n, -takse keda? mida? преследовать
 jäme, -da, -dat, -daid (konts) толстый, широкий (каблук)
 järel: nelja aasta järel через четыре года
 järel(e) jooksmata, joosta, jookseb järel(e), joostakse järel(e) бежать за кем? кем?; тянуться
 järel(e) veda/ma, -da, vean järel(e), veetakse järel(e) (kotte) вести, таскать (мешки за собой)
 järele jätma, jätta, jätan järele, jäetakse järele оставлять, прекращать; (jätke järele) прекратите

järele minema, minna, lähen järele, minnakse järele millele? кellele? идти за чем, кем
 järele vaatama, vaadata, vaatan järele, vaadatakse järele (по)смотреть
 järele/pärimi/ne, -se, -st, -si запрос
 järel/maks, -u, -u, -e платеж в рассрочку
 järgi: juhise järgi по инструкции
 järgnev, -a, -at, -aid последующий
 järgnevus, -e, -t, -i последовательность
 järje/kord, -korra, -korda, -kordi порядок, очередь
 järje/kord/ne, -se, -set, -seid очередной
 järjest подряд
 järsku вдруг
 jätk, -u, -u, -e (dialoogi) продолжение (диалога)
 jätku/ma, -ta, -n, -takse mida? продолжать
 jätku/ma, -da, -b хватать, продолжаться
 jätma, jätta, jätan, jäetakse kuhu? оставлять
 jää/ma, -da, -n, -dakse kuhu? оставаться
 jäänused, jäänuste, jäänuseid остатки
 jüri/päev, -a, -a, -i Юрьев день

K

kaalu/jäätis, -e, -t, -eid развесное мороженое
 kaalu/ma, -da, -n, -takse весить
 kaasa arva/ma, -ta, -n kaasa, -takse kaasa (kaasa arvatud) включать (включая, в том числе)
 kaasa ela/ma, -da, -n kaasa, -takse kaasa kellele? millele? сопереживать
 kaasa lööma, lüüa, löön kaasa, lüüakse kaasa milles? участвовать
 kaasa tegema, teha, teen kaasa, tehakse kaasa участвовать, заниматься
 kaasa võtma, võtta, võtan kaasa, võetakse kaasa брать с собой
 kaasas с собой
 kaasas olema, olla, olen kaasas, ollakse kaasas иметь с собой
 kaasla/ne, -se, -st, -si спутник, спутница, товарищ
 kaas/sõitja, -, -t, -id спутник, спутница
 kadesta/ma, -da, -n, -takse keda? mida? завидовать
 kadu/ma, -da, kaon, kaotakse теряться, пропадать
 kaebus, -e, -t, -i жалоба
 kael, -a, -a, -u шея
 kaevandus, -e, -t, -i шахта
 kaevik, -u, -ut, -uid окоп
 kahjulik, -u, -ku, -ke вредный
 kahjusta/ma, -da, -n, -takse keda? mida? вредить
 kahtla/ne, -se, -st, -si сомнительный, подозрительный
 kahtlema, kahelda, kahtlen, kaheldakse kelles? milles? сомневаться
 kahtlemata несомненно
 kahtlus, -e, -t, -i сомнение, подозрение
 kahtlusta/ma, -da, -n, -takse keda? подозревать
 kahtlustavalt подозрительно, подозревающе
 kaine, -, -t, -id трезвый
 kaitse/vorm, -i, -i, -e защитная форма
 kaitse/väela/ne, -se, -st, -si военнотрудовой оборонительных войск

- kaitse/vägi, -väe, -väge, -vägesid оборонительные войска
- kaits/ma, -ta, kaitsen, kaitstakse *keda? mida?* защищать
- kaklema, kakelda, kaklen, kakeldakse *kellega?* драться
- kallal: projekti kallal над проектом
- kandideeri/ma, -da, -n, -takse баллотироваться
- kange, -, -t, -id (mängur) сильный (игрок); (kael) свело шею
- kannata/ma, -da, -n, -takse *mida?* испытывать, страдать
- kannatanu, -, -t, -id пострадавший
- kannatlik, -u, -ku, -ke терпеливый
- kant, kandi, kanti, kante сторона, местность
- karuuts, -i, -i, -e капюшон
- karastus/jook, -jooigi, -jooki, -jooke прохладительный напиток
- karistus, -e, -t, -i наказание
- karja/poiss, -poisi, -poissi, -poisse подпасок
- karjata/ma, -da, -n, -takse вскрикивать
- karju/ma, -da, -n, -takse кричать
- karm, -i, -i, -e жесткий, строгий
- kartma, karta, kardan, kardetakse бояться
- kartuli-tangu/puder, -putru, -putrusid картофельное пюре с крупой
- kasiino, -, -t, -sid казино
- kasu, -, -, -sid польза
- kasulik, -u, -ku, -ke полезный
- kasutaja/nimi, -nime, -nime, -nimesid имя пользователя
- kasuta/ma, -da, -n, -takse *mida?* использовать, пользоваться
- kate, katte, katet, katteid покрытие
- katkesta/ma, -da, -n, -takse прерывать
- katki minema, minna, läheb katki разбиваться
- katki näri/ma, -da, -n katki, -takse katki разгрызать
- katsu/ma, -da, -n, -takse трогать
- kattu/ma, -da, -n, -takse совпадать, покрываться; (küsimused kattuvad) вопросы повторяются
- katus, -e, -t, -eid крыша
- kaua долго
- kaubandus/keskus, -e, -t, -i торговый центр
- kauge, -, -t, -id дальний, далекий
- kaunis, kauni, kaunist, kauneid прекрасный
- kaunistus, -e, -t, -i украшение, убранство
- каупа: liitrite каупа литрами
- kava, -, -, -sid замысел, программа
- kavaleride/maja, -, -, -maju (mõisas) дом кавалеров
- kavatse/ma, -da, -n, -takse намереваться
- keegi, kellegi, kedagi кто-то; (mitte keegi) никто
- keela/ma, -ta, -n, -takse *keda?* запрещать
- keeldu/ma, -da, -n, -takse *millest?* отказаться
- keele/kesk/kond, -konna, -konda, -kondi языковая среда
- keera/ma, -ta, -n, -takse поворачивать
- keha/osa, -, -, -sid части дела
- kehti/ma, -da, -b действовать, быть в силе
- kelle juures? у кого?
- kena, -, -, -sid красивый, симпатичный
- kerp, keri, kerpi, kerpe палка, клюка, клюшка
- kergesti легко
- kesk/aeg, -aja, -aega средневековые
- kesk/aeg/ne, -se, -set, -seid средневековый
- keskeri (haridus) среднее специальное (образование)
- kesk/kond, -konna, -konda, -kondi среда, окружение
- kesk/konna/sõbralik, -u, -ku, -ke экологический, безопасный для окружающей среды
- kestma, kesta, kestab продолжаться
- kestus, -e, -t, -i продолжительность, длительность
- kett, keti, ketti, kette цепь
- kett/jutustus, -e, -t, -i рассказ по цепочке
- kihuta/ma, -da, -n, -takse мчаться
- kiireim, -a, -at, -aid самый быстрый, быстрееший
- kiirusta/ma, -da, -n, -takse *keda?* торопиться, спешить
- kiitma, kiita, kiidan, kiidetakse *keda? mida?* хвалить
- kiiver, kiivri, kiivrit, kiivreid шлем
- kile/kott, -koti, -kotti, -kotte пластикатовый пакет
- kindel, kindla, kindlat, kindlaid твердый, прочный, уверенный
- kindlaks tegema, teha, teen kindlaks, tehakse kindlaks определять
- kindlasti непременно
- kindlus, -e, -t, -i крепость
- kindlustatud (majanduslikult) обеспеченный
- kindral, -i, -it, -eid генерал
- kinni hoidma, hoida, hoian kinni, hoitakse kinni *kellest? millest?* держаться
- kinni jää/ma, -da, -n kinni, -dakse kinni (lifti) *kuhu?* застревать (в лифте)
- kinni panema, panna, panen kinni, pannakse kinni закрывать
- kinni pidama, pidada, pean kinni, peetakse kinni (ajakavast) соблюдать (график времени), придерживаться (графика времени)
- kinni püüdma, püüda, püüan kinni, püütakse kinni поймать
- kinnita/ma, -da, -n, -takse (riide külge nõõrpoeltega) прикрепить, закреплять
- kinnitamata (turvavööd) непристегнутый (ремень безопасности)
- kippuma, kippuda, kipun, kiputakse *mida tegema?* иметь склонность *что делать?*
- kirja panema, panna, panen kirja, pannakse kirja записывать
- kirja/sõber, -sõbra, -sõpra, -sõpru друг по переписке
- kirja/vahe/märk, -märgi, -märki, -märke знак препинания
- kirja/vahetus, -e, -t, -i переписка
- kirjelda/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* описывать
- kiusatus, -e, -t, -i искушение
- klappi/ma, -da, klapin, klapitakse *kellega?* ладить
- kleep/lint, -lindi, -linti, -linte клейкая лента
- klikki/ma, -da, klikin, klikitakse нажимать на мышку
- klooster, kloostri, kloostrit, kloostreid монастырь
- kobras, kopra, kobrast, kopraid бобр
- kodakondsus, -e, -t гражданство
- kodakondsus- ja migratsiooni/amet, -i, -it, -eid департамент гражданства и миграции
- kodu/leht, -lehe, -lehte, -lehti сайт
- kogemus, -e, -t, -i опыт
- kogunud опытный

kogu (aasta) целый (год)
 kogu, -, -, -sid (pimedas) фигура (в темноте)
 kogu/hulk, -hulga, -hulka, -hulki все
 kogu/ma, -da, -n, -takse собирать; (raha) копить
 kogunemis/koht, -koha, -kohta, -kohti место сбора
 kogu/pere/film, -i, -i, -e семейный фильм
 kogus, -e, -t, -eid количество
 kohale на место
 kohale jõudma, jõuda, jõuan kohale, jõutakse kohale прибывать
 kohalik, -u, -ku, -ke местный
 kohareal на месте
 kohati местами
 kohta: *kelle kohta? mille kohta?* о ком, о чем?
 kohtama, kohata, kohtan, kohatakse *keda?* встречать
 kohtami/ne, -se, -st, -si свидание
 kohtu/ma, -da, -n, -takse *kellega?* встречаться
 kohver, kohvri, kohvrit, kohvleid чемодан
 kokku jää/ma, -da, -n kokku, -dakse kokku *kellega?* оставаться вместе
 kokku koli/ma, -da, -n kokku, -takse kokku *kellega?* поселяться вместе
 kokku käima, käia, käib kokku (lego) собирать (лего)
 kokku leppi/ma, -da, lepin kokku, lepitakse kokku *kellega? milles?* договариваться
 kokku saa/ma, -da, -n kokku, -dakse kokku *kellega?* встречаться
 kokku sattu/ma, -da, sat(t)un kokku, sat(t)utakse kokku *kellega?* (случайно) встречаться
 kokku sobi/ma, -da, -n kokku, -takse kokku *kellega? millega?* подходить
 kokku võtma, võtta, võtan kokku, võetakse kokku (end) собираться
 kokku/lepe, -lepe, -lepet, -lepeid договоренность
 kokku/võte, -võtte, -võtet, -võtteid резюме, итог, заключение
 kokkuvõttes в итоге
 kola, -, - хлам
 kola/ma, -da, -n, -takse бродить, гулять
 kole, -da, -dat, -daid страшный
 koli/ma, -da, -n, -takse переселяться, переезжать
 kolme/käiguli/ne, -se, -st, -si (lõuna) обед из трех блюд
 kolme/tärni/hotell, -i, -i, -e трёхзвёздная гостиница
 komme, kombe, kommet, kombeid обычай
 komöödia, -, -t, -id комедия
 kontakt/andmed, -andmete, -andmeid контактные данные
 konts, -a, -a, -i каблук
 koobas, коора, koobast, коорайд пещера
 kood, -i, -i, -e код
 kooli/kaasla/ne, -se, -st, -si школьный товарищ
 koondis, -e, -t, -i сборная команда
 koordinaat, koordinaadi, koordinaati, koordinaate координата
 koormus, -e, -t, -i нагрузка
 koosne/ma, -da, -b *kellest? millest?* состоять
 koosta/ma, -da, -n, -takse составлять
 koos/töö, -töö, -tööd, -töid сотрудничество

korda minema, minna касаться; (läheb / ei lähe mulle korda) касается / не касается меня
 kordamis/küsimus, -e, -t, -i вопрос для повторения
 korduv, -a, -at, -aid повторный, вторичный
 korduvalt многократно
 korral: probleemide korral в случае возникновения проблем
 korraldaja, -, -t, -id организатор
 korralda/ma, -da, -n, -takse устраивать, организовывать
 korralik, -u, -ku, -ke аккуратный, порядочный
 korras в порядке
 kortsus помятый
 kraadi/klaas, -i, -i, -e градусник
 kraav, -i, -i, -e канава
 kriips, -u, -u, -e черта, линия
 kringel, kringli, kringlit, kringleid крендель
 kuhugi куда-нибудь; (mitte kuhugi) никуда
 kuid но, а, однако
 kuidas kunagi когда как
 kuigi хотя, несмотря на что?
 kuivatav, -a, -at, -aid высушивающий
 kuju, -, -, -sid форма, скульптура, статуя, образ; фигура
 kujunda/ma, -da, -n, -takse оформлять
 kujuta/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* изображать
 kuker/pall, -i, -i, -e кувырок
 kukku/ma, -da, kukun, kukutakse падать
 kulu, -, -, -sid расход
 kulu/ma, -da, -b (aega) занимать, уходить, требоваться (времени)
 kumb, kumma, kumba который или какой (из двух)
 kumbki, kummagi, kumbagi (jaatuse puhul) и тот и другой, оба; (eituse puhul) ни тот ни другой, ни один из двух
 kumm, -i, -i, -e (ratas) шина
 kummikud, kummikute, kummikuid резиновые сапоги
 kuna (= sest et) так как, потому что
 kunagi когда-нибудь; (mitte kunagi) никогда
 kunagi/ne, -se, -st, -si бывший, прежний
 kuninganna, -, -t, -sid королева, царица
 kunstniku/hing, -e, -e, -i душа художника
 kurb, kurva, kurba, kurbi печальный, грустный
 kurgu/valu, -, - боль в горле
 kuri/tegu, -teo, -tegu, -tegu sid преступление
 kurvasta/ma, -da, -n, -takse *keda?* огорчать
 kuskil где-то, где-нибудь; (mitte kuskil) нигде
 kuskile куда-то, куда-нибудь; (mitte kuskile) никуда
 kuskilt откуда-то, откуда-нибудь; (mitte kuskilt) ниоткуда
 kustuta/ma, -da, -n, -takse (lampi) выключать, тушить, гасить (лампу); (meile) стирать (и-мейл)
 kustutus/tekk, -teki, -tekki, -tekke одеяло для тушения пожара
 kutse, -, -t, -id приглашение
 kutse/haridus/keskus, -e, -t, -i центр профессионального образования
 kutse/kool, -i, -i, -e профессионально-техническое училище
 kutsu/ma, -da, -n, -takse звать, приглашать

kuul/ma, -da, -en, -dakse слышать
 kuulmi/ne, -se, -st слух
 kuulu/ma, -da, -n, -takse *mille juurde? kuhu?* (žanri)
 относиться, принадлежать (к жанру)
 kuulus, kuulsa, kuulsat, kuulsaid известный
 kuulutus, -e, -t, -i объявление
 kõhklema, kõhelda, kõhklen, kõheldakse *milles?* коле-
 баться, сомневаться
 kõigerealt прежде всего
 kõik, kõige, kõike всё
 kõik, kõigi, kõiki все
 kõik/võimalik, -u, -ku, -ke всевозможный
 kõla/ma, -da, -b раздаваться, звучать
 kõlar, -i, -it, -eid звуковая колонка
 kõndi/ma, -da, kõnnin, kõnnitakse ходить
 kõne, -, -t, -sid речь
 kõne/keel, -e, -t разговорная речь
 kõrts, -i, -i, -e трактир, кабак
 kõrva/klapid, -klappide, -klappe наушники
 kõrvale kaldu/ma, -da, -n kõrvale, -takse kõrvale *millest?*
 отклоняться
 kõrva/rõngad, -rõngaste, -rõngaid серги, клипсы
 kõrveta/ma, -da, -n, -takse жечь, обжигаться
 kõva, -, -, -sid твёрдый, прочный, жесткий, сильный,
 строгий, громкий
 kõva/ketas, -ketta, -ketast, -kettaid жесткий диск
 käepärast olema, olla, on käepärast быть под рукой,
 наготове
 käes/olev, -a, -at, -aid настоящий, данный
 käest laskma, lasta, lasen käest, lastakse käest упускать
 kähku быстро, проворно
 käik, käigu, käiku, käike ход; (kaevanduse käik) шах-
 тенный ход; (ratta käik) передача скоростей вело-
 сипеда; (sündmuste käik) ход событий; (töö käik) ход
 работы
 käitu/ma, -da, -n, -takse вести себя
 käänd, kännu, käнду, kände пень
 käsitle/ma, -da, -n, -takse *mida?* рассматривать
 käsk, käsu, käsku, käske приказ
 käskiv kõneviisi, käskiva kõneviisi, käskivat kõneviisi
 повелительное наклонение (*грамм.*)
 käsн, -a, -a, -asid губка
 kätte saa/ma, -da, -n kätte, -dakse kätte получать, доста-
 вать
 kääbus/kana, -, -, -kanu карликовая курица
 kääbus/kits, -e, -e, -i карликовый козлик
 kääbus/lammas, -lamba, -lammast, -lambaid карликовая
 овца
 käände/lõpp, -lõpu, -lõrpu, -lõrpe падежное окончание
 kääнду/ma, -da, -b склоняться (*грамм.*)
 kääne, käände, käänet, käändeid падеж
 käärid, kääride, kääre ножницы
 küla, -, -, -sid деревня, село
 küla/kost, -i, -i гостинец
 külalis/etendus, -e, -t, -si гастроли
 külas käima, käia, käin külas, käiakse külas ходить в
 гости
 külasta/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* посещать, наве-
 щать

külastus, -e, -t, -i посещение
 külastus/keskus, -e, -t, -i гостевой центр
 külг, külje, külge, külgi бок; сторона
 külili на бок, на боку
 küllalt (tähtis) достаточно, довольно
 külmetumi/ne, -se, -st простуда
 küsi/lause, -, -t, -id вопросительное предложение
 küsimustik, -u, -ku, -ke вопросник
 küsi/sõna, -, -, -sõnu вопросительное слово (*грамм.*)
 kütte/puud, -puude, -puid дрова
 küülik, -u, -ut, -uid кролик
 küünal, küünla, küünalt, küünalaid свеча

L

laba/ne, -se, -st, -seid пошлый, банальный, простой
 ladu, lao, ladu, ladusid склад
 laen, -u, -u, -e заём, ссуда
 laena/ma, -ta, -n, -takse брать напрокат; (raha) брать *или*
 давать в долг (деньги)
 laenutus, -e, -t, -i прокат
 lahe, -da, -dat, -daid просторный; легкий, приятный;
 крутой
 lahenda/ma, -da, -n, -takse решать
 lahku/ma, -da, -n, -takse уходить
 lahti keera/ma, -ta, -n lahti, -takse lahti развертывать,
 отвертывать
 lahti murdma, murda, murrn lahti, murtakse lahti
 взламывать
 lahti olema, olla, on lahti раскрыт, открыт; (midagi
 hullu on lahti) что-то неприятное случилось
 lahti/oleku/aeg, -aja, -aega, -aegu время работы
 laiali aja/ma, -da, -n laiali, aetakse laiali разгонять
 laiali laota/ma, -da, -n laiali, -takse laiali разложить
 langeta/ma, -da, -n, -takse (otsust) принимать решение
 lange/vari, -varju, -varju, -varje парашют
 lapi/tekk, -teki, -tekki, -tekke одеяло из лоскутов
 lapse/põlv, -e, -e детство
 laskma, lasta, lasen, lastakse *mida teha?* позволять, пус-
 кать, давать *что делать?*; (laske teel tõmmata) дайте
 чаю завариться; (laske ära arvata) дайте отгадать
 laulu/jupp, -juri, -jurpi, -jurre отрывок из песни
 lause, -, -t, -id предложение
 lause/algus, -e, -t, -i начало предложения
 lausu/ma, -da, -n, -takse говорить
 legend, -i, -i, -e легенда
 lego, -, -t, -sid лего (игрушки, конструктор)
 lehvita/ma, -da, -n, -takse махать
 leidma, leida, leian, leitakse находить
 leiuta/ma, -da, -n, -takse изобретать
 leke, lekke, leket, lekkeid утечка
 leota/ma, -da, -n, -takse мочить, размачивать
 leppima, leppida, lepin, lepitakse *kellega? millega?*
 мириться
 levi/klassika, -, -t поп-классика
 levi/ma, -da, -b распространяться
 levinud распространенный
 ligi pääse/ma, -da, -n ligi, -takse ligi *millele?* иметь допуск
 ligi/pääsetav, -a, -at, -aid доступный

liht/minevik, -u, -ku простое прошедшее время (*грамм.*)
 liibuv, -a, -at, -aid облегающий
 liige, liikme, liiget, liikmeid член
 liiguta/ma, -da, -n, -takse двигать
 liiklus, -e, -t движение
 liiklus/ummik, -u, -ut, -uid пробка
 liiklus/õnnetus, -e, -t, -i дорожное происшествие
 liikuma, liikuda, liigun, liigutakse двигаться
 liikumis/kiirus, -e, -t, -i скорость движения
 liikumis/puue, -puude, -puuet, -puudeid физический
 недостаток, ограниченные возможности движения
 liitma, liita, liidan, liidetakse соединять, объединять
 liit/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu сложное слово
 likku jätma, jätta, jätan likku, jäetakse likku размачи-
 ваться
 lille/peenar, -peenra, -peenart, -peenraid цветочная
 клумба
 lille/seade, -seade, -seadet, -seadeid икебана
 linna/pea, -pea, -pead, -päid мэ́р (города)
 linnus, -e, -t, -eid городище
 lips, -u, -u, -e галстук
 lisaks дополнительно
 lisa/küsimus, -e, -t, -i дополнительный вопрос
 lisa/ma, -da, -n, -takse добавлять
 liu/väli, -välja, -välja, -välju каток
 loeng, -u, -ut, -uid лекция
 loetelu, -, -, -sid перечень
 logi/raamat, -u, -ut, -uid журнал
 loha/kas, -ka, -kat, -kaid небрежный
 lokkis кудрявый, курчавый
 loobu/ma, -da, -n, -takse *millest?* отказываться, бросать
 loodus/kaitse/ala, -, -, -sid заповедник
 loodus/kaunis, -kauni, -kaunist, -kauneid живописный
 looduslik, -u, -ku, -ke природный, естественный
 loom, -a, -a, -i животное
 looma, luua, loon, luuakse создавать, творить
 loominguli/ne, -se, -st, -si творческий
 loomulikult естественно, нормально
 loos, -i, -i, -e жребий
 loosi/ma, -da, -n, -takse решать жеребьёвкой
 loosimi/ne, -se, -st, -si жеребьёвка
 lootma, loota, loodan, loodetakse *kellele? millele?*
 надеяться
 luba/ma, -da, -n, -takse разрешать
 lugu, loo, lugu, lugusid история, рассказ
 lugupeetud уважаемый
 lukku käima, käia, käib lukku запира́ться
 lume/laud, -laua, -lauda, -laudu горный сноуборд
 lume/laudur, -i, -it, -eid сноубордист
 lumivalgeke, -se, -st, -si снегурочка
 luuletus, -e, -t, -i стихотворение
 lõhn, -a, -a, -u запах, аромат
 lõhna/küünal, -küünla, -küünalt, -küünalaid ароматическая
 свеча
 lõhna/õli, -, -, -sid духи
 lõke, lõkke, lõket, lõkkeid костёр
 lõplik, -u, -ku, -ke окончательный
 lõpp, lõpu, lõppi, lõppe (*sõnalõpp*) окончание (*грамм.*)
 lõõtsa/mees, -mehe, -meest, -mehi гармонист

läbi kukku/ma, -da, kukun läbi, kukutakse läbi провали-
 ваться
 läbi otsi/ma, -da, -n läbi, -takse läbi обыскивать
 läbi saa/ma, -da, -n läbi, -dakse läbi *kellega?* ладить
 läbi tulema, tulla, tulen läbi, tullakse läbi заходить
 läbi võtma, võtta, võtan läbi, võetakse läbi (*õppematerjali*)
 проходить (учебный материал)
 läbi/laske/võime, -, -t, -id пропускная способность
 läbi/ma, -da, -n, -takse (*autoga*) проезжать; (*mäeahelik*
läbib) пересекать
 läbi/mõõt, -mõõdu, -mõõtu, -mõõte диаметр
 läbi/paistev, -paistva, -paistvat, -paistvaid прозрачный
 lähemalt ближе, подробнее
 lähiajal в ближайшее время
 lähtu/ma, -da, -n, -takse *millest?* исходить из чего?
 läikiv, -a, -at, -aid блестящий
 lämbu/ma, -da, -n, -takse задыхаться
 lühend, -i, -it, -eid сокращение
 lühidalt кратко, вкратце
 lühi/kirjeldus, -e, -t, -i краткое описание
 lühi/kokku/võte, -võtte, -võtet, -võtteid краткое изложе-
 ние
 lühi/tutvustus, -e, -t, -i краткое ознакомление
 lünk, lünga, lünka, lünki пропуск, пробел

M

maa-alu/ne, -se, -st, -seid подземный
 maa/ilm, -a, -a, -u мир, свет, земной шар
 maailma/kuulus, -kuulsa, -kuulsat, -kuulsaid всемирно
 известный
 maailma/meistri/võistlused, -võistluste, -võistlusi чем-
 пионат мира
 maa/kera, -, - земной шар, Земля
 maa/kond, -konna, -konda, -kondi уезд
 maalili/ne, -se, -st, -si живописный
 maan/tee, -tee, -teed, -teid шоссе
 maastik, -u, -ku, -ke ландшафт, пейзаж, местность
 madal, -a, -at, -aid низкий
 madratsi/kate, -katte, -katet, -katteid матрасник
 madu, mao, madu, madusid змея
 magistri/õpingud, -õpingute, -õpinguid магистратура
 maha istu/ma, -da, -n maha, -takse maha присаживаться,
 садиться; сесть на пол *или* на землю
 maha jätma, jätta, jätan maha, jäetakse maha бросать,
 покидать
 maha jää/ma, -da, -n maha, -dakse maha отставать
 maha kirjuta/ma, -da, -n maha, -takse maha списывать
 maha maga/ma, -da, -n maha, -takse maha проспать,
 упускать
 maha minema, minna, lähen maha, minnakse maha
 выходить
 maha mängi/ma, -da, -n maha, -takse maha проигры-
 вать
 maha müüma, müüa, müün maha, müüakse maha про-
 давать
 maha pesema, pesta, pesen maha, pestakse maha смы-
 вать

- maha voola/ma, -ta, -b maha стекать
 maha võtma, võtta, võtan maha, võetakse maha (kaalus)
 убавлять (в весе); (täpid) удалять (точки)
 maht, mahu, mahtu объём
 mahtu/ma, -da, mahun, mahutakse помещаться
 mahuka/s, -, -t, -id вместительный
 maini/ma, -da, -n, -takse упоминать, сказать
 maitseka/s, -, -t, -id со вкусом, элегантный
 majandus/juhataja, -, -t, -id заведующий хозяйственной
 частью
 majanduslik, -u, -ku, -ke экономический, хозяйствен-
 ный
 maja/pidami/ne, -se, -st, -si хозяйствование, хозяйство
 majesteetlik, -u, -ku, -ke величавый, величественный
 maksumus, -e, -t стоимость
 malev, -a, -at, -aid дружина
 manus, -e, -t, -eid приложение
 mardi/ema, -, -, -sid Мартынова мать
 mardi/isa, -, -, -sid Мартынов отец
 mardi/loom, -a, -a, -i Мартынов животный
 mardi/päev, -a, -a, -i Мартынов день
 mardi/sant, -sandi, -santi, -sante мартыновский ряже-
 ный
 mask, -i, -i, -e маска
 maskeeru/ma, -da, -n, -takse маскироваться
 matka/keskus, -e, -t, -i туристический центр
 matka/ma, -ta, -n, -takse путешествовать, ходить в
 поход
 matka/rada, -raja, -rada, -radu туристская тропа
 meelde jätma, jätta, jätan meelde, jäetakse meelde
 запоминать
 meelde jää/ma, -da, -n meelde, -dakse meelde запоми-
 наться
 meelde tulema, tulla, tuleb meelde вспоминаться
 meele/lahutus/koht, -koha, -kohta, -kohti место развле-
 чений
 meele/lahutuslik, -u, -ku, -ke развлекательный
 meele/lahutus/üritus, -e, -t, -i развлекательное меро-
 приятие
 meele/olu, -, - настроение
 meeles pidama, pidada, pean meeles, peetakse meeles
 помнить
 meeles/pea, -pea, -pead, -päid памятка
 meeletu, -, -t, -id безумный, бешеный; (meeletu rahva-
 hulk) уйма народу
 meelt lahuta/ma, -da, -n meelt, -takse meelt развле-
 каться
 meenu/ma, -da, -n, -takse вспоминаться
 meenuta/ma, -da, -n, -takse вспоминать
 mees/kond, -konna, -konda, -kondi команда
 memoriaal, -i, -i, -e мемориал
 mere/hall, -i, -i, -e сизо-голубой; (hüljes) тюлень
 mere/vaade, -vaate, -vaadet, -vaateid вид на море
 mere/õhk, -õhu, -õhku морской воздух
 meri/siga, -sea, -siga, -sigu морская свинка
 metsa/vend, -venna, -venda, -vendi лесной брат
 mets/kond, -konna, -konda, -kondi лесничество
 mikro/laine/ahi, -ahju, -ahju, -ahjusid микроволновая
 печь
 militaar/kola, -, - армейский хлам
 millest? о чём?
 minek, -u, -ut, -uid отправление
 minema, minna, lähen, minnakse идти
 minema viskama, visata, viskan minema, visatakse minema
 выбрасывать
 minevik, -u, -ku прошедшее, прошлое; прошедшее
 время
 mingi, -, -t, mingeid какой-то, какой-нибудь, какой-
 либо
 mini/looma/talu, -, -, -sid хутор-парк мини-животных
 mini/poni, -, -, -sid мини-пони
 mini/siga, -sea, -siga, -sigu мини-свинья
 mini/veis, -e, -t, -eid мини-корова
 miski что-то, что-нибудь, что-либо; (mitte miski) ничто
 mitmekesi вместе, сообща
 mitme/kihili/ne, -se, -st, -si многослойный
 mitme/kord/ne, -se, -set, -seid многократный
 mitmus, -e, -t множественное число (*грамм.*)
 mitte keegi, mitte kellegi, mitte kedagi никто, ничей,
 никого
 mitte kunagi никогда
 mitte ükski, mitte ühegi, mitte ühtegi ни один
 mitte/ametlik, -u, -ku, -ke неофициальный
 mitte-eestla/ne, -se, -st, -si неэстонец
 mitu, mitme, mitut, mitmeid несколько
 mobla, -, -t, -sid (*kõnekeel*) мобильник
 moodusta/ma, -da, -n, -takse составлять, образовывать
 moonuta/ma, -da, -n, -takse искажать
 mops, -i, -i, -e (*kõnekeel*) мобильник
 muidu: muidu on kõik hästi в общем всё хорошо
 mujal в другом месте
 mujale в другое место
 mulje, -, -t, -id впечатление
 multika/s, -, -t, -id (multifilm) мультфильм
 mure, -, -t, -sid горе, забота, проблема
 murelik, -u, -ku, -ke озабоченный
 mures olema, olla, olen mures, ollakse mures беспо-
 коиться
 muret tegema, teha, teen muret, tehakse muret беспо-
 коить, тревожить
 muretse/ma, -da, -n, -takse *kelle pärast? mille pärast?*
 беспокоиться, заботиться; (riideid) доставать, при-
 обретать (одежду)
 mustand, -i, -it, -eid черновик
 must-toone/kurg, -kure, -kurge, -kurgi чёрный аист
 muu, muu, muud, muid иное, прочее
 muudatus, -e, -t, -i изменение, перемена
 muuseas кстати, впрочем; между прочим
 muutma, muuta, muudan, muudetakse изменять;
 (muudab viisakamaks) делать более вежливым
 muutu/ma, -da, -n, -takse изменяться, становиться
 mõis, -a, -at, -aid мыза, имение
 mõistata/ma, -da, -n, -takse отгадывать
 mõistus, -e, -t ум, разум
 mõju/ma, -da, -n, -takse *kellele? millele?* влиять, воз-
 действовать
 mõlemad, mõlemate, mõlemaid оба, обе
 mõni, mõne, mõnd несколько; некий, некоторый

mõni/kord иногда
 mõnus, -a, -at, -aid приятный, удобный, уютный
 mõnusalt приятно, удобно, уютно
 mõtlematult необдуманно
 mõtteka/s, -, -t, -id разумный, осмысленный
 mõttetu, -, -t, -id бессмысленный
 mõtte/töö, -töö, -tööd, -töid процесс мышления
 mõõt, mõõdu, mõõtu, mõõte размер, мерка
 mõõtma, mõõta, mõõdan, mõõdetakse мерить
 mäe/ahelik, -u, -ku, -ke горная цепь
 mäleta/ma, -da, -n, -takse помнить
 mälu, -, - память
 mälu/pulk, -pulga, -pulka, -pulki флеш, флешка
 mängu/film, -i, -i, -e художественный фильм
 mängu/kaasla/ne, -se, -st, -si товарищ по игре
 mängur, -i, -it, -eid игрок
 märkama, märgata, märkan, märgatakse замечать
 märk/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu предметное слово
 märuli/film, -i, -i, -e боевик
 määr/ma, -ta, -n, -takse определять; (geenidega määratud) обусловлены генами или заложено в генах
 määr/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu наречие
 mööda по (чему), мимо (чего)
 mööda/minev, -a, -at, -aid преходящий, проходящий
 möödu/ma, -da, -n, -takse проходить
 müra, -, - шум
 mürgi/ne, -se, -st, -seid ядовитый
 müügi/esindaja, -, -t, -id торговый представитель
 müür, -i, -i, -e стена

N

naabri/valve, -, -t, -id соседский надзор
 naeratus, -e, -t, -i улыбка
 naer/ma, -da, naeran, naerdakse смеяться
 nagu как, словно
 nakata/ma, -da, -n, -takse заражать
 nali, nalja, nalja, nalju шутка
 nalja tegema, teha, teen nalja, tehakse nalja шутить
 naljaka/s, -, -t, -id смешной, шуточный
 napilt скудно, мало
 nari, -, -, -sid нары, полка
 nauti/ma, -da, naudin, nauditakse mida? наслаждаться
 nihuke, -se, -st, -si (kõnekeel) такой, таков
 niidi/rull, -i, -i, -e катушка ниток
 niimoodi так, таким образом
 niinimetatud так называемый
 niisama так, просто так
 niisutav, -a, -at, -aid увлажняющий
 nimel: korraldajate nimel от имени организаторов
 nimeta/ma, -da, -n, -takse называть
 nimetatud названный
 nimetav, -a, -at, -aid именительный падеж (грамм.)
 nimetus, -e, -t, -i название
 nipp, nipi, nippi, nippe трюк, хитрость
 nunna/klooster, -kloostri, -kloostrit, -kloostreid женский монастырь
 nõia/kivi, -, -, -kive колдовской камень

nõlv, -a, -a, -u склон, откос
 nõrk, nõrga, nõrka, nõrku слабый
 nõrkus, -e, -t, -i kelle vastu? слабость к чему?
 nõu, -, - (nõuanne) совет
 nõu andma, anda, annan nõu, antakse nõu kellele? советовать
 nõus olema, olla, olen nõus, ollakse nõus соглашаться
 nädala/vahetus, -e, -t, -i выходные, конец недели
 nägemine, -se, -st зрение
 näide, näite, näidet, näiteid пример
 näite/lause, -, -t, -id пример предложения
 näitleja, -, -t, -id актёр
 närvis olema, olla, olen närvis, ollakse närvis нервничать, волноваться
 nõõp/nõel, -a, -a, -u булавка
 nüüd теперь, сейчас

O

oht, ohu, ohtu, ohte опасность
 ohtlik, -u, -ku, -ke опасный
 ohutu, -, -t, -id безопасный
 ohvitser, -i, -i, -e офицер
 oksenda/ma, -da, -n, -takse рвать
 olek, -u, -ut, -uid вид, состояние, пребывание
 olend, -i, -it, -eid существо
 olene/ma, -da, -b kellest? millest? зависеть
 oletus, -e, -t, -i предположение
 olgu пусть, давай (согласие)
 olgugi хотя, хоть
 olu/kord, -korra, -korda, -kordi состояние, положение
 oluli/ne, -se, -st, -si важный, существенный
 omadus, -e, -t, -i качество
 omadus/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu имя прилагательное (грамм.)
 omanik, -u, -ku, -ke собственник, владелец
 oma/nimeli/ne, -se, -st, -si своего имени
 oma/pead самовольно, без разрешения; без при-
 смотра
 oma/pära/ne, -se, -st, -seid своеобразный
 omastav, -a, -at генитив (грамм.)
 oma/vahel между собой
 oma/vanu/ne, -se, -st, -seid одного возраста, сверстник
 ootamatu, -, -t, -id неожиданный
 ootamatult неожиданно
 osa, -, -, -sid часть, доля
 osa võtma, võtta, võtan osa, võetakse osa millest? принимать участие
 osaleja, -, -t, -id участник
 osale/ma, -da, -n, -takse milles? участвовать
 osalenu, -, -t, -id участвующий
 osali/ne, -se, -st, -si участник; (info) частичная информация
 osaliselt частично
 osastav, -a, -at партитив (грамм.)
 osav, -a, -at, -aid ловкий, умелый
 osavus, -e, -t, -i ловкость, умелость, сноровка
 osa/võtu/tasu, -, -, -sid плата за участие

oskama, osata, oskan, osatakse уметь
 oskus, -e, -t, -i умение
 ots конец, кончик
 otsas: puu otsas на дереве; puu otsast с дерева
 otse/ne, -se, -st, -seid прямой
 otseselt прямо
 otsi/ma, -da, -n, -takse искать
 otsus, -e, -t, -eid решение
 otsusta/ma, -da, -n, -takse решать

P

raabu/lind, -linnu, -lindu, -linde павлин
 rael, -a, -a, -u лента
 pahaks minema, minna, läheb pahaks испортиться;
 (süda läks pahaks) стало тошнить
 pahanda/ma, -da, -n, -takse возмущать, возмущаться
 paigalda/ma, -da, -n, -takse устанавливать
 paiguta/ma, -da, -n, -takse (sõnad) расположить (слова)
 paik, paiga, paika, paiku место
 paika pidama, pidada, peab paika являться состоятель-
 ным
 paiku: kella viie paiku около пяти часов
 painduv, -a, -at, -aid гибкий
 paint/ball, -i, -i, -e пейнтбол
 pakku/ma, -da, pakun, rakutakse предлагать
 paks, -u, -u, -e толстый
 palav, -a, -at, -aid жаркий, горячий
 palavik, -u, -ku жар, температура
 palderjan, -i, -i валерьянка
 palmi/maja, -, -, -maju пальмовый дом
 palve, -, -t, -id просьба
 ranga/haldur, -i, -it, -eid банковский служащий
 ranga/üle/kanne, -kande, -kannet, -kandeid банковский
 перевод
 rani/paik, -raiga, -raika, -raiku кладовка
 rann/rannik, -u, -ut, -uid скалистый берег
 rann, -i, -i, -e сковорода
 parajasti как раз, именно в данный момент
 paras, paraja, parajat, parajaid подходящий, умеренный
 paras/jagu как раз, в данный момент; достаточно
 parool, -i, -i, -e пароль
 bataljon, -i, -i, -e батальон
 peaaegu почти, около
 pea/asi, -asja, -asja, -asju главное, основное (дело)
 pea/korraldaja, -, -t, -id главный организатор
 peale laota/ma, -da, -n peale, -takse peale настлать
 peale võtma, võtta, võtan peale, võetakse peale (autole)
 подбирать (попутчика), брать на машину
 peal/kiri, -kirja, -kirja, -kirju заголовок
 pealt nägema, näha, näen pealt, nähakse pealt быть
 очевидцем
 pealt vaatama, vaadata, vaatan pealt, vaadatakse pealt
 наблюдать
 peami/ne, -se, -st, -si главный, основной
 peamiselt главным образом, в основном
 peata/ma, -da, -n, -takse останавливать, задерживать
 peatu/ma, -da, -n, -takse останавливаться

peen, -e, -t, -i мелкий
 peenar, peenra, peenart, peenraid грядка
 peenike, -se, -st, -si мелкий, тонкий
 peitma, peita, peidan, peidetakse прятать
 peksma, peksta, peksan, pekstakse бить
 pensioni/eali/ne, -se, -st, -si пенсионного возраста
 perekonna/seis, -u, -u семейное положение
 pere/liige, -liikme, -liiget, -liikmeid член семьи
 pesitse/ma, -da, -n, -takse гнездиться
 petis, -e, -t, -eid мошенник, обманщик
 pidama, pidada, pean, peetakse (sobivaks) считать
 подходящим; (dieeti) соблюдать диету
 pidevalt непрерывно, постоянно
 pidu pidama, pidada, pean pidu, peetakse pidu празд-
 новать, гулять, веселиться
 pidulik, -u, -ku, -ke праздничный, торжественный
 pigem скорее, вернее; охотнее
 pihusta/ma, -da, -n, -takse распылять
 piiramata (kiirus) неограниченная (скорость)
 piiratud (kiirus) ограниченная (скорость)
 piiri/punkt, -i, -i, -e пограничный (контрольно-пропуск-
 ной) пункт
 piisavalt достаточно
 piiskopi/linnus, -e, -t, -eid епископское городище
 pika/ajali/ne, -se, -st, -si долговременный
 pikapeale со временем
 pikim, -a, -at, -aid длиннейший
 pikisilmi с нетерпением
 piknik, -u, -ku, -ke пикник
 pildista/ma, -da, -n, -takse фотографировать
 pilk, pilgu, pilku, pilke взгляд
 pill, -i, -i, -e (muusikariist) инструмент (музыкальный)
 pilv, -e, -e, -i облако, туча
 pime, -da, -dat, -daid тёмный; слепой
 pind, pinna, pinda, pindu поверхность, почва
 pinna/reostus, -e, -t загрязнение почвы
 pisut немного
 plaani/ma, -da, -n, -takse планировать, задумывать
 plahvata/ma, -da, -n, -takse взрываться
 plahvatus, -e, -t, -i взрыв
 pole (= ei ole) нет, не существует
 politsei/jaos/kond, -konna, -konda, -kondi полицейский
 участок
 poole: inimese poole в сторону человека, к человеку
 poolest: tuntud millegi poolest известен чем?
 pool/teist, pooleteise, poolteist полтора
 pori/laud, -laua, -lauda, -laudu грязевой щиток
 portaal, -i, -i, -e портал
 poster, -i, -it, -eid постер, плакат
 pretensioon, -i, -i, -e претензия
 profiil, -i, -i, -e (blogis) профиль
 proovile panema, panna, panen proovile, pannakse proo-
 vile испытывать, подвергать испытанию
 pruuki/ma, -da, pruugib (= tarvitsema) стоять, иметь
 смысл; (ei pruugi aidata) может не помогать
 pruut, pruudi, pruuti, pruute невеста
 pseudo/probleem, -i, -i, -e псевдопроблема
 puhke/ma, -da, -b (tulekahju) вспыхнуть (пожар)
 puhtand, -i, -it, -eid беловик, чистовик

puhul по случаю
 pulber/kustuti, -, -t, -kustuteid порошковый огнетушитель
 pulss, pulsi, pulssi, pulsse пульс
 punker, punkri, punkrit, punkreid бункер
 puri/laud, -laua, -lauda, -laudu виндсёрфинг
 pursk/kaev, -u, -u, -e фонтан
 purusta/ma, -da, -n, -takse разбивать, разламывать
 puss, -i, -i, -e нож, резак
 puudu olema, olla, on puudu отсутствовать
 puudu/ma, -da, -n, -takse отсутствовать
 puudus, -e, -t, -i отсутствие, недостаток
 puudev, -a, -at, -aid отсутствующий
 puu/riit, -riida, -riita, -riitu поленица
 põder, põdra, põtra, põtru лось, олень
 põhili/ne, -se, -st, -si основной, главный
 põhiliselt в основном, главным образом
 põhi/mõte, -mõtte, -mõtet, -mõtteid принцип
 põhimõtteliselt принципиально, в принципе
 põhi/osa, -, -, -sid основная или главная часть
 põhi/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu основное или главное слово (грамм.)
 põhi/tegevus, -e, -t, -i основная или главная деятельность
 põhi/vorm, -i, -i, -e основная или главная форма (грамм.)
 põhjal: vestluse põhjal на основании беседы
 põhjenda/ma, -da, -n, -takse обосновывать
 põhjendus, -e, -t, -i обоснование
 põhjus, -e, -t, -i причина
 põhjusta/ma, -da, -n, -takse причинять
 põik, põigu, põiku (tänav) переулочек
 põle/ma, -da, -b (kulu) гореть
 põlema panema, panna, panen põlema, pannakse põlema (maja) поджигать (дом)
 põlemis/gaas, -i, -i, -e выделяемый при горении газ
 põlis/puu, -puu, -puud, -puud вековое дерево
 põlve/trauma, -, -t, -sid повреждение колена
 põnev, -a, -at, -aid увлекательный
 põnevik, -u, -ku, -ke триллер
 pähe võtma, võtta, võtan pähe, võetakse pähe брать в голову, придумать
 päka/pikk, -piku, -pikku, -pikke гном
 pärast (ühe kuu pärast) спустя или через (месяц)
 päris: päris sageli довольно часто
 pärit olema, olla, olen pärit, ollakse pärit быть родом откуда?
 pärit/olu, -, -, -sid происхождение
 pärl, -i, -i, -e жемчуг
 pääse/ma, -da, -n, -takse (huvitavatesse kohtadesse) добираться (до интересных мест)
 pääste/korraldaja, -, -t, -id организатор спасения
 pääste/vest, -i, -i, -e спасательный жилет
 päästja, -, -t, -id спасатель
 päästma, päästa, päästan, päästetakse спасти
 põõning, -u, -ut, -uid чердак
 pööra/ma, -ta, -n, -takse (tähelepanu) обращать (внимание)
 pööra/ne, -se, -st, -seid бешеный

pöörduma, -da, -n, -takse kelle poole? обращаться
 pöördumi/ne, -se, -st, -si обращение
 püha, -, -, -sid праздник
 püsi/klient, -kliendi, -klienti, -kliente постоянный клиент
 püsiv, -a, -at, -aid постоянный
 püüdma, püüda, püüan, püütakse стараться

R

raam, -i, -i, -e рама
 raamid, raamide, raame (prillidel) оправа
 raba, -, -, -sid болота
 rabele/ma, -da, -n, -takse метаться, рваться
 rahul olema, olla, olen rahul, ollakse rahul kellega? millega? удовлетворяться, быть довольным
 rahule jää/ma, -da, -n rahule, -dakse rahule kellega? millega? оставаться довольным, довольствоваться, успокаиваться
 rahulik, -u, -ku, -ke мирный, спокойный
 rahulikkus, -e, -t спокойствие
 rahulikuks jää/ma, -da, -n rahulikuks, -dakse rahulikuks оставаться спокойным
 rahusta/ma, -da, -n, -takse успокаивать
 rahusti, -, -t, rahusteid успокоительное средство
 rahva/hulk, -hulga, -hulka, -hulki масса народа, толпа
 rahvas, rahva, rahvast, rahvaid народ
 rahva/teater, -teatri, -teatrit, -teatreid народный театр
 rahvus, -e, -t, -i национальность; нация
 rahvus/vaheli/ne, -se, -st, -si международный
 rakenda/ma, -da, -n, -takse (süsteemi) внедрять или применять (систему)
 range, -, -t, -id строгий
 rang/luu/murd, -murru, -murdu, -murde перелом ключицы
 raskus, -e, -t, -i трудность, тяжесть, сложность
 ratsuta/ma, -da, -n, -takse ездить или ехать верхом
 ratta/pood, -poe, -poodi, -poode велосипедный магазин, веломагазин
 raud/ahi, -ahju, -ahju, -ahjusid железная печь
 raudselt: nautisin – raudselt! наслаждался – железно!; (raudselt lemmik) несомненно или бесспорно любимый; (raudselt lähen) обязательно пойду
 raud/tee/muuseum, -i, -it, -eid железнодорожный музей
 reageeri/ma, -da, -n, -takse millele? реагировать
 reasta/ma, -da, -n, -takse располагать по порядку
 redel, -i, -it, -eid лестница
 reegel, reegli, reeglit, reegleid правило
 refr = refrään, -i, -i, -e припев
 reibas, reipa, reibast, reipaid бодрый
 reisi/pakett, -paketi, -paketti, -pakette туристический пакет
 rekka/mees, -mehe, -meest, -mehi водитель большегруза
 relv, -a, -a, -i оружие, ружье
 reosta/ma, -da, -n, -takse загрязнять
 reostus, -e, -t загрязнение
 režissöör, -i, -i, -e режиссёр
 retk, -e, -e, -i путешествие, поход, поездка

rida, rea, rida, ridu (kirjas) строка, строчка (в письме)
 riie, riide, riiet, riideid ткань, материал
 riietus, -e, -t одежда
 riigi/lõiv, -u, -u, -e государственная пошлина
 riigi/pea, -pea, -pead, -päid глава государства
 riigi/visiit, -visiidi, -visiiti, -visiite государственный визит
 riiklik, -u, -ku, -ke государственный
 rikki minema, minna, läheb rikki ломаться, портиться
 rikku/ma, -da, rikun, rikutakse портить, нарушать
 rikutud испорченный
 ringi kõndima, kõndida, kõnnin ringi, kõnnitakse ringi
 бродить, прогуливаться
 ringi käima, käia, (pea) käib ringi кружиться (голова
 кружится)
 rippu/ma, -da, ripun, riputakse висеть
 risti/ma, -da, -n, -takse (rebaseid) посвящать в студенты
 rist/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu кроссворд
 rivi, -, -, -sid (autode) вереница (машин)
 rivi/laul, -u, -u, -e строевая песня
 rogain, -i, -i, -e рогайн (*многочасовое ориентирование
 на местности*)
 rohi, rohu, rohtu, rohtusid (ravim) лекарство
 rolli/kaart, -kaardi, -kaarti, -kaarte ролевая карточка
 rolli/mäng, -u, -u, -e ролевая игра
 roni/ma, -da, -n, -takse лазить, лезть
 rooli/seade, -seadme, -seadet, -seadmeid рулевое
 устройство
 rooste, -, -t ржавчина
 ropenda/ma, -da, -n, -takse сквернословить
 rott, roti, rotti, rotte крыса
 rullikud, rullikute, rullikuid ролики
 rulli/ma, -da, -n, -takse катить
 rull/uisud, -uiskude, -uiske роликовые коньки
 rull/uisutaja, -, -t, -id роллер
 ruut, ruudu, ruutu, ruute квадрат, клетка
 rõhuta/ma, -da, -n, -takse *mida?* подчёркивать
 rõivad, rõivaste, rõivaid одежда
 rämps/post, -i, -i спам (*массовая рассылка подозри-
 тельных сообщений по Интернету*)
 rändama, rännata, rändan, rännatakse странствовать,
 путешествовать
 rände/tee, -tee, -teed, -teid миграционный путь
 rühm, -a, -a, -i группа
 rühma/töö, -, -d, -töid работа в группах
 rühmita/ma, -da, -n, -takse группировать
 ründama, rünnata, ründan, rünnatakse *keda? mida?*
 атаковать, нападать

S

saabu/ma, -da, -n, -takse прибывать
 saade, saate, saadet, saateid передача
 saa/ma, -da, -n, -dakse получать; мочь
 saatel в сопровождении
 saatja, -, -t, -id (toonekurel) передатчик
 saat/kond, -konna, -konda, -kondi посольство
 saatma, saata, saadan, saadetakse проводить, сопрово-
 ждать; посылать

saatus, -e, -t, -i судьба
 saavuta/ma, -da, -n, -takse (kontakti) добиваться (кон-
 такта)
 safari, -, -t, -eid сафари
 sageli часто
 salaja/ne, -se, -st, -si тайный, секретный
 sala/pära/ne, -se, -st, -seid таинственный
 sale, -da, -dat, -daid стройный
 salvesta/ma, -da, -n, -takse записывать
 sama, -, -, samu тот самый, один и тот же
 samas в то же время, там же
 sama/sugu/ne, -se, -st, -seid такой же, одинаковый
 sama/vanu/ne, -se, -st, -seid того же возраста
 samm, -u, -u, -e шаг
 sari, sarja, sarja, sarju серия
 sarna/ne, -se, -st, -seid похожий
 satelliit, satelliidi, satelliiti, satelliite спутник
 sattu/ma, -da, sat(t)un, sat(t)utakse попадать
 seade, -, -t, -id постановка; (lilleseade) икебана
 seade, seadme, seadet, seadmeid установка, устройство
 seas в числе, в среде
 seast из числа
 seebika/s, -, -t, -id (*kõnekeel*) сериал
 seejärel затем, потом
 seekord в этот раз
 seene/korv, -i, -i, -e корзина грибов *или* с грибами *или*
 для грибов
 seene/roog, -roa, -rooga, -roogi блюдо из грибов
 sees: hinna sees включено в цену
 seetõttu поэтому, потому
 segadus, -e, -t, -i беспорядок, путаница; замеша-
 тельство
 segadusse sattuma, -da, sat(t)un segadusse, sat(t)utakse
 segadusse попасть впросак, оказаться в затрудни-
 тельном положении, быть в замешательстве
 sega/ma, -da, -n, -takse мешать, беспокоить
 segamini в беспорядке
 segi aja/ma, -da, -n segi, aetakse segi путать
 segi pööra/ma, -ta, -n segi, -takse segi (tuba) перевернуть
 (комнату)
 seiklus, -e, -t, -i приключение
 seiklus/matk, -matka, -matka, -matku приключенческий
 поход *или* тур
 seiklus/park, -pargi, -parki, -parke приключенческий
 (аттракционный) парк
 seiklus/rada, -raja, -rada, -radu приключенческий
 маршрут
 seisu/koht, -koha, -kohta, -kohti точка зрения, позиция
 seisund, -i, -it, -eid состояние
 seisu/pilet, -i, -it, -eid стоячий билет
 sekka в число, в среду
 seleta/ma, -da, -n, -takse объяснять
 seletus, -e, -t, -i объяснение
 seletus/kiri, -kirja, -kirja, -kirju объяснительная записка
 selga panema, panna, panen selga, pannakse selga
 одеть
 selgeks saa/ma, -da, -n selgeks, -dakse selgeks выучить
 selgita/ma, -da, -n, -takse объяснять, разъяснять
 selg/roo/vigastus, -e, -t, -i повреждение позвоночника

selgu/ma, -da, -b выясняться, обнаруживаться
 selili лёжа на спине
 selts/kond, -konna, -konda, -kondi компания
 senimaani до сих пор
 seni/olematu, -, -t, -id небывалый
 seostu/ma, -da, -b связываться, ассоциироваться
 seotud olema, olla, olen seotud, ollakse seotud быть
 связан
 sepi/koda, -koja, -koda, -kodasid кузница
 server, -i, -it, -eid сервер
 side, -me, -t, -meid (riikide vahel) контакт или связь
 (между государствами)
 side/sõna, -, -, -sõnu союз (грамм.)
 side/vahend, -i, -it, -eid средство связи
 sihuke, -se, -st, -si (kõnekeel) этакый
 siimaani до сих пор
 siiani до сих пор, до сего времени
 siiski всё-таки, однако
 sild, silla, silda, sildu, мост
 silma paistma, paista, paistan silma, paistetakse silma
 бросаться в глаза
 silma pilguta/ma, -da, -n silma, -takse silma моргать
 глазами
 silmas pidama, pidada, pean silmas, peetakse silmas
 иметь в виду
 silt, sildi, silti, silte вывеска, этикетка
 sisalik, -u, -ku, -ke ящерица
 sisene/ma, -da, -n, -takse входить
 sisesta/ma, -da, -n, -takse вводить
 sisse astu/ma, -da, -n sisse, -takse sisse входить
 sisse hingama, -ta, -n sisse, -takse sisse вдыхать
 sisse laskma, lasta, lasen sisse, lastakse sisse впускать
 sisse murdma, murda, murran sisse, murtakse sisse
 взламывать
 sisse pressi/ma, -da, -n sisse, -takse sisse (tramm) втиски-
 ваться (в трамвай)
 sisse tulema, tulla, tulen sisse, tullakse sisse входить
 sisse/juhatus, -e, -t, -i введение, вступление
 sisse/kanne, -kande, -kannet, -kandeid запись
 sisu, -, -, -sid содержание
 sisustus, -e, -t, -i обстановка, оборудование
 skeem, -i, -i, -e схема
 skeptili/ne, -se, -st, -si скептический
 släng, -i, -i, -e сленг, аргю
 sobi/ma, -da, -n, -takse годиться, подходить
 sobiv, -a, -at, -aid подходящий, уместный
 solva/ma, -ta, -n, -takse keda? обижать
 solvu/ma, -da, -n, -takse обижаться
 soo, -, -d, soid болота
 sood/ne, -sa, -sat, -said благоприятный; льготный
 soodus/aeg, -aja, -aega благоприятное или льготное
 время
 soodus/pilet, -i, -it, -eid льготный билет
 soodustus, -e, -t, -i льгота
 soo/kaasla/ne, -se, -st, -si однополюс
 soorita/ma, -da, -n, -takse (eksameid) сдавать (экза-
 мены)
 soovita/ma, -da, -n, -takse keda? mida? советовать, ре-
 комендовать

soovitatav, -a, -at, -aid рекомендуемый
 soovitus, -e, -t, -i рекомендация
 sosista/ma, -da, -n, -takse шептать
 spagaat, spagaadi, spagaati, spagaate шпагат
 spinning, -u, -ut, -uid спиннинг (стационарный вело-
 тренажер)
 spordi/ala, -, -, -sid вид спорта
 sporti tegema, teha, teen sporti, tehakse sporti зани-
 маться спортом
 sugu, soo, sugu, sugusid пол; род
 sugugi (eitusega) совсем не, вовсе не
 sugula/ne, -se, -st, -si родственник
 suhe, suhte, suhet, suhteid соотношение; отношения
 suhtes в отношении, относительно
 suhtlema, suhelda, suhtlen, suheldakse общаться
 suhtlus/keel, -e, -t, -i язык общения
 suhtlus/vahend, -i, -it, -eid средство общения или ком-
 муникации
 suhtu/ma, -da, -n, -takse kellesse? millesse? относиться
 suitsu/saun, -a, -a, -u чёрная баня
 suju/ma, -da, -b налаживаться
 sula/raha, -, - наличные (деньги)
 sulg, sule, sulge, sulgi перо
 sundi/ma, -da, -n, -takse sunnin, sunnitakse принуждать
 supel/maja, -, -, -maju купальня
 suplema, supelda, suplen, supeldakse купаться
 sushi, -, -t суши (блюдо)
 suudlema, suudelda, suudlen, suudeldakse целовать,
 целоваться
 suuli/ne, -se, -st, -si устный
 suund, suuna, suunda, suundi направление
 suundu/ma, -da, -n, -takse направляться, отправляться
 suurenda/ma, -da, -n, -takse увеличивать, расширять
 suurene/ma, -da, -b, -takse увеличиваться
 suure/pära/ne, -se, -st, -seid замечательный
 suurim, -a, -at, -aid самый большой
 suusad, suuskade, suuski лыжи
 suutma, suuta, suudan, suudetakse мочь, быть в силах
 или способным, уметь
 sõda, sõja, sõda, sõdu война
 sõdur, -i, -it, -eid солдат
 sõiduk, -i, -it, -eid транспортное средство
 sõidu/rida, -rea, -rida, -ridu полоса движения
 sõidu/vahend, -i, -it, -eid транспортное средство
 sõima/ma, -ta, -n, -takse keda? бранить, ругать, ругаться
 sõja/väe/baas, -i, -i, -e военная база
 sõlmi/ma, -da, -n, -takse (kokkulepet) заключать (согла-
 шение)
 sõltu/ma, -da, -n, -takse kellest? millest? зависеть
 sõltumatu, -, -t, -id независимый, самостоятельный
 sõna/järg, -järje, -järge порядок слов
 sõnaka/s, -, -t, -id разговорчивый
 sõna/lõpp, -lõpu, -lõppi, -lõppe окончание слова
 sõna/ma, -da, -n, -takse сказать, говорить
 sõnastik, -u, -ku, -ke словарь
 sõna/tüüp, -tüübi, -tüüpi, -tüüpe тип слов
 sõna/vorm, -i, -i, -e словесная форма, форма слова
 sõnul по словам
 sõnum, -i, -it, -eid весть, сообщение

särav, -a, -at, -aid (muusikal) блестящий (мюзикл)
 särsaka/s, -, -t, -id энергичный, бойкий
 sää, -e, -t, -i нога, голень
 sääsk, sääse, sääske, sääski комар
 sügiseti осенью, по осени
 süles на руках, на коленях
 sündmus, -e, -t, -i событие, происшествие
 sündmus/koht, -koha, -kohta, -kohti место происшеств-
 вия
 süst, -i, -i, -e укол
 sütti/ma, -da, -n, -takse загораться, разжигаться
 süüa tegema, teha, teen süüa, tehakse süüa готовить
 süüta/ma, -da, -n, -takse зажигать, разжигать

T

taas/kasutus/keskus, -e, -t, -i центр вторичного исполь-
 зования
 taasta/ma, -da, -n, -takse восстанавливать
 taba/ma, -da, -n, -takse заставить
 tablett, tableti, tabletti, tablette таблетка
 taevas, taeva, taevast небо
 tagasi tulema, tulla, tulen tagasi, tullakse tagasi возвра-
 щаться
 tagasta/ma, -da, -n, -takse возвращать
 taga/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu послелог (грамм.)
 tagurpidi задом наперед; наоборот
 taim, -e, -e, -i растение
 takistus, -e, -t, -i препятствие
 tald, talla, talda, taldu (kingatald) подошва
 tall, -i, -i, -e конюшня
 talu, -, -, -sid хутор
 talu/ma, -da, -n, -takse keda? mida? переносить, терпеть
 talu/rahvas, -rahva, -rahvast крестьяне, крестьянство
 talvitus/ala, -, -, -sid место зимовки
 tank, -i, -i, -e танк
 tankla, -, -t, -id бензозаправочная станция
 taoli/ne, -se, -st, -si похожий
 taotle/ma, -da, -n, -takse ходатайствовать
 tarvis olema, olla, on tarvis быть нужным, требоваться
 tarvita/ma, -da, -n, -takse mida? употреблять
 tasa/kaal, -u, -u равновесие
 tase, -me, -t, -meid уровень
 tasuli/ne, -se, -st, -si платный
 tasu/ma, -da, -n, -takse платить, уплачивать
 tasuta бесплатный
 tasuv, -a, -at, -aid доходный, выгодной
 tausta/info, -, -t бэк-информация, более обширная
 информация
 taust/süsteem, -i, -i, -e система отсчёта
 tavali/ne, -se, -st, -si обыкновенный
 teada saa/ma, -da, -n teada, -dakse teada узнавать
 teadlikkus, -e, -t сознательность
 teaduslik, -u, -ku, -ke учёный
 teadvus, -e, -t сознание
 teata/ma, -da, -n, -takse сообщать
 teavita/ma, -da, -n, -takse keda? millest? информировать
 teede/võrk, võrgu, võrku, võrke дорожная сеть

tee/kond, -konna, -konda, -kondi путешествие, поездка,
 путь
 teel: interneti teel по Интернету; (loosi teel) по жере-
 бьёвке или путём жеребьёвки
 teenus, -e, -t, -eid услуга
 tee/viit, -viida, viita, -viitasid дорожный указатель
 tegele/ma, -da, -n, -takse millega? заниматься, увле-
 каться
 tegelikult на самом деле, действительно, фактически
 tegevus, -e, -t, -i деятельность, занятие
 tegija, -, -t, -id субъект действия (грамм.)
 tegu/sõna, -sõna, -sõna, -sõnu глагол
 tehis/järv, -e, -e, -i искусственное озеро
 tehis/mägi, -mäe, -mäge, -mägesid искусственная гора
 tei/ne, -se, -st, -si второй; другой
 teineteist друг друга
 teiseks во-вторых
 teisiti по-другому, иначе
 teistviisi по-другому, иначе
 tekita/ma, -da, -n, -takse (traumat) причинять (травму)
 tekk, teki, tekki, tekke одеяло
 tekki/ma, -da, tek(k)ib возникать
 telk, telgi, telki, telke палатка
 telki/ma, -da, telgi/n, telgi/takse ставить палатку, жить в
 палатке
 telk/laager, -laagri, -laagrit, -laagreid палаточный лагерь
 tellis, -e, -t, -eid кирпич
 terve, -, -t, -id целый, весь, полностью; (inimene on
 terve) человек здоров
 tervise/häire, -, -t, -id расстройство здоровья
 tervislik, -u, -ku, -ke здоровый, полезный для здоровья
 tervitus/tseremoonia, -, -t, -id приветственная церемо-
 ния
 tihe, -da, -dat, -daid (programm) напряжённая (про-
 грамма); (side) тесная (связь)
 tiik, tiigi, tiiki, tiike пруд
 tiim, -i, -i, -e команда, рабочая группа
 tingimus, -e, -t, -i условие
 tingiv kõneviis сослагательное наклонение (грамм.)
 tipp, tipu, tippi, tippe вершина, пик
 tipp/sportla/ne, -se, -st, -si рекордсмен
 tipp/sündmus, -e, -t, -i важнейшее событие
 tiramisu, -, -t тирамису (десерт)
 tiritamm, -e, -e стойка на голове
 toetaja, -, -t, -id сторонник
 toeta/ma, -da, -n, -takse keda? mida? поддерживать
 toetu/ma, -da, -n, -takse опираться
 toetus, -e, -t, -i поддержка
 tohti/ma, -da, tohin, tohitakse сметь
 tohutult очень много
 toiduained, -ainete, -aineid пищевые продукты
 toimeta/ma, -da, -n, -takse (rahulikult) делать, заниматься
 (спокойно)
 toimu/ma, -da, -b состояться, происходить
 toitlustus, -e, -t питание
 tolm, -u, -u пыль
 tolmu/imeja, -, -t, -id пылесос
 toode, toote, toodet, tooteid изделие, продукт
 toonekurg, -kure, -kurge, -kurgi аист

tore, -da, -dat, -daid прекрасный
 torn, -i, -i, -e башня
 tossud, tossude, tosses кроссовки
 trehva/ma, -ta, -n, -takse *keda? kellega? (kõnekeel)* встре-
 чаться
 trenni tegema, teha, teen trenni, tehakse trenni трени-
 роваться
 trenni/kaasla/ne, -se, -st, -si товарищ по тренировке
 trepi/koda, -koja, -koda, -kodasid лестничная клетка,
 подъезд
 trepp, trepi, treppi, treppe лестница
 triiki/ma, -da, triigin, triigitakse гладить
 triik/raud, -raua, -rauda, -raudu уют
 triip, triibu, triipu, triipe полоса
 triiki/ratas, -ratta, -ratas, -rattaid трюковый велосипед
 triikk, triiki, triikki, triikke трюк
 troll, -i, -i, -e троллейбус
 tross, -i, -i, -e трос
 trügi/ma, -da, -n, -takse толкаться
 trükki/ma, -da, trükkin, trükkitakse печатать
 tudeng, -i, -it, -eid студент, студентка
 tugev, -a, -at, -aid твёрдый, прочный, сильный
 tuha/mägi, -mäe, -mäge, -mägesid террикон
 tuim, -a, -a, -i бесчувственный
 tule/kahju, -, -t, -sid пожар
 tule/kustutus/vahend, -i, -it, -eid огнетушитель
 tule/masin, -a, -at, -aid зажигалка
 tulemus, -e, -t, -i результат
 tule/möll, -u, -u бушующий огонь
 tule/tõrje/võistlus, -e, -t, -i соревнования пожарных
 команд
 tulevik, -u, -ku будущее
 tuli, tule, tuld, tulesid огонь; (elekter) свет
 tulista/ma, -da, -n, -takse стрелять
 tundmatu, -, -t, -id неизвестный
 tundu/ma, -da, -b казаться
 tunduvalt значительно
 tungivalt настоятельно
 tunne, tunde, tunnet, tundeid чувство
 tunnel, -i, -it, -eid туннель
 tunnistus, -e, -t, -i удостоверение, свидетельство; (pen-
 sionitunnistus) пенсионное удостоверение
 tunnus, -e, -t, -eid признак
 tuntud известный
 turi/seis, -u, -u стойка на лопатках
 turni/ma, -da, -n, -takse (katustel) лазить (по крышам)
 turvali/ne, -se, -st, -si безопасный
 turvalisus, -e, -t безопасность
 turva/mees, -mehe, -meest, -mehi охранник
 turva/vöö, -vöö, -vööd, -vöid ремень безопасности
 tutvav, -a, -at, -aid знакомый
 tutvuma/ma, -da, -n, -takse *kellega? millega?* знакомиться
 tutvusta/ma, -da, -n, -takse *keda, mida kellele?* знакомить
 tutvustus, -e, -t ознакомление
 tuule/lipp, -lipu, -lipu, -lippe флюгер
 tõeli/ne, -se, -st, -seid настоящий
 tõend, -i, -it, -eid справка
 tõendav, -a, -at, -aid удостоверяющий
 tõenäoli/ne, -se, -st, -si вероятный

tõenäoliselt вероятно
 tõesti действительно, впрямь
 tõhus, -a, -at, -aid эффективный, действенный
 tõhusalt эффективно, действенно
 tõhusta/ma, -da, -n, -takse *mida?* повышать действен-
 ность
 tõlge, tõlke, tõlget, tõlkeid перевод
 tõlki/ma, -da, tõlgin, tõlgitakse переводить
 tõmbama, tõmmata, tõmban, tõmmatakse тянуть, дёр-
 гать; (tee tõmbab) чай заваривается; (tuul tõmbab)
 сквозит
 tõmb/lukk, -luku, -lukku, -lukke молния
 tõsi/ne, -se, -st, -seid серьёзный; (muusika) симфони-
 ческая музыка
 tõttu из-за чего?
 tähele panema, panna, panen tähele, pannakse tähele
keda? mida? замечать, обращать внимание
 tähelepanu, -, - внимание
 tähelepanu ärata/ma, -da, -n tähelepanu, -takse tähele-
 panu привлекать внимание, обращать внимание на
 себя
 tähenda/ma, -da, -n, -takse *mida?* означать
 tähendus, -e, -t, -i значение
 tähestik, -u, -ku, -ke алфавит
 täht/haaval по буквам
 tähtis, tähtsa, tähtsat, tähtsaid важный
 täielik, -u, -ku, -ke полный, целый
 täielikult вполне, целиком
 täienda/ma, -da, -n, -takse дополнять
 täiesti совсем, совершенно
 täis/kasvanu, -, -t, -id взрослый
 täis/lause, -, -t, -id полное предложение
 täis/minevik, -u, -ku перфект (*грамм.*)
 täis/pilet, -i, -it, -eid полный билет
 täitma, täita, täidan, täidetakse (ankeeti) заполнять
 (анкету)
 täitsa (hea) вполне (хороший)
 täna/ne, -se, -st, -seid сегодняшний
 täpi/täht, -tähe, -tähte, -tähti буква с точкой или точками
 täp/ne, -se, -set, -seid точный
 täpp, täpi, täppi, täppe крапина, точка, пятно
 täpselt точно
 täpselt точнее
 täpsustav, -a, -at, -aid уточняющий
 töi/ne, -se, -st, -seid деловой
 töö/kaasla/ne, -se, -st, -si коллега, товарищ по работе
 töö/korras исправный
 tüdinud olema, olla, olen tüdinud, ollakse tüdinud *kellest?*
millest? надоедать, (мне) надоело
 tühik, -u, -ut, -uid пробел, пропуск
 tühjenda/ma, -da, -n, -takse опустошать
 tükk, tüki, tükki, түкке штука
 tüli tegema, teha, teen tüli, tehakse tüli *kellele?* мешать
 tülli minema, minna, lähen tülli, minnakse tülli *kellega?*
 сориться
 tüütu, -, -t, -id надоедливый

U

udu, -, - туман
 uhke, -, -t, -id гордый; пышный
 uisud, uiskude, uiske коньки
 uisutaja, -, -t, -id конькобежец
 ulatu/ma, -da, -n, -takse *milleni?* достигать, протягиваться
 ulme/film, -i, -i, -e фантастика
 ultra/jooks, -u, -u бег на сверхдлинные дистанции
 umb/isikuline tegumood страдательный залог (*грамм.*)
 umb/kaud/ne, -se, -set, -seid приблизительный
 ummik, -u, -ut, -uid пробка, тупик
 uni/ne, -se, -st, -seid сонный
 unista/ma, -da, -n, -takse *kellest? millest?* мечтать
 unusta/ma, -da, -n, -takse забывать
 uppu/ma, -da, upun, uputakse тонуть
 usalda/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* доверять
 usaldus/telefon, -i, -i, -e телефон доверия
 usaldus/väär/ne, -se, -set, -seid благонадежный, достоверный
 uskumatu, -, -t, -id невероятный
 uudis/himulik, -u, -ku, -ke любопытный
 uuesti снова
 uuri/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* изучать, исследовать
 uurimis/projekt, -i, -i, -e объект изучения
 uuring, -u, -ut, -uid исследование

V

vaarika/värvi малиновый
 vaatamata несмотря
 vaatamis/väärsus, -e, -t, -i достопримечательность
 vaate/pilt, -pildi, -pilti, -pilte зрелище
 vabaõhu/kontsert, -kontserdi, -kontserti, -kontserte концерт под открытым небом
 vaevaga с трудом, еле
 vahe, -, -t, -sid разница
 vahe/aeg, -aja, -aega, -aegu перерыв
 vahel иногда
 vahemik, -u, -ku, -ke интервал
 vahend, -i, -it, -eid средство
 vahepeal между тем
 vahe/peatatus, -e, -t, -i промежуточная остановка
 vaheta/ma, -da, -n, -takse менять
 vahetevahel время от времени
 vahetu, -, -t, -id непосредственный
 vahetus, -e, -t, -i смена, обмен
 vahi/pataljon, -i, -i, -e вахтенный батальон
 vahva, -, -t, -id великолепный; храбрый
 vaid а, но; только, лишь
 vaidlema, vaielda, vaidlen, vaieldakse *kellega? mille üle?* спорить
 vaiki/ma, -da, -n, -takse молчать
 vaik/ne, -se, -set, -seid тихий, спокойный
 vaim/ne, -se, -set, -seid умственный
 vaimu/kas, -ka, -kat, -kaid остроумный

vajalik, -u, -ku, -ke нужный
 vaja/ma, -da, -n, -takse *keda? mida?* нуждаться
 vaja/minev, -a, -at, -aid необходимый, нужный
 vajuta/ma, -da, -n, -takse давить, нажимать
 vala/ma, -da, -n, -takse лить
 vald, valla, valda, valdu волость
 valdama, vallata, valdan, vallatakse *mida?* владеть
 valdav, -a, -at преобладающий; (enamused) преобладающее большинство
 vale, -, -t, -sid ложь
 valgus/alli/kas, -ka, -kat, -kaid источник света
 valik, -u, -ut, -uid выбор, отбор
 vali/ma, -da, -n, -takse избирать, выбирать
 valimised, valimiste, valimisi выборы
 valju/häälselt громогласно
 vallali/ne, -se, -st, -si холостой, незамужняя
 valmistu/ma, -da, -n, -takse *milleks?* готовиться
 valu, -, -, -sid боль
 valve, -, -t, -id охрана, дежурство
 vanane/ma, -da, -n, -takse стареть
 vapp, vapi, vappi, varpe герб
 varustavalt потрясающе
 varakult заблаговременно
 varas, varga, varast, vargaid вор
 varemed, varemete, varemeid развалины, руины
 varing, -u, -ut, -uid обрушение, обвал
 varju/nimi, -nime, -nime, -nimesid псевдоним
 varu/koopia, -, -t, -id запасная копия
 varu/riided, -riiete, -riideid запасная или резервная одежда
 varusta/ma, -da, -n, -takse (saatjaga) сопровождать; прикреплять передатчик
 varustus, -e, -t снаряжение
 vastas/mees/kond, -konna, -konda, -kondi команда противника
 vastav, -a, -at, -aid соответствующий; (tõend) соответствующая справка
 vastavalt *millele?* согласно чему?
 vastu panema, panna, panen vastu, pannakse vastu *millele?* противостоять
 vastu pidama, pidada, pean vastu, peetakse vastu выдержать
 vastu tulema, tulla, tulen vastu, tullakse vastu *kellele?* встречать
 vastu võtma, võtta, võtan vastu, võetakse vastu принимать
 vastu/pidav, -a, -at, -aid прочный
 vastupidi наоборот
 vastutus/tundeli/ne, -se, -st, -si ответственный
 vastutus/tundetü, -, -t, -id безответственный
 vastutus/tunne, -tunde, -tunnet чувство ответственности
 vastu/võtt, -võtu, -võttu, -võtte приём
 veda/ma, -da, vean, veetakse возить, везти; (rongis) возить, везти (в поезде); (*kellel veab*) кому везёт
 vedele/ma, -da, -n, -takse валяться
 vee/hoidla, -, -t, -id водохранилище
 vee/keskus, -e, -t, -i водный парк
 veenma, veenda, veenan, veendakse убеждать

vee/reostus, -e, -t, -i загрязнение вод
 veereta/ma, -da, -n, -takse катать
 veetma, veeta, veedan, veedetakse проводить
 vee/tünn, -i, -i, -e бочка с водой
 vehklema, vehelda, vehklen, veheldakse фехтовать
 veini/kelder, -keldri, -keldrit, -keldreid винный погреб
 vene õige/usk, -usu, -usku русская православная вера
 veo/kõis, -kõie, -kõit, -kõisi канат
 vere/proov, -i, -i, -e анализ крови
 vesi/voodi, -voodi, -voodit, -voodeid водяной матрас
 vestlema, vestelda, vestlen, vesteldakse *kellega? millest?*
 беседовать
 vestlus, -e, -t, -i беседа
 vidin, -a, -at, -aid безделушка
 vigasta/ma, -da, -n, -takse повреждать
 vigastatu, -, -t, -id пострадавший, повреждённый
 vigastus, -e, -t, -i повреждение
 vihasta/ma, -da, -n, -takse злить, сердить
 vihma/kindel, -kindla, -kindlat, -kindlaid водонепрони-
 цаемый
 viibi/ma, -da, -n, -takse находиться, пребывать
 viimati последний раз
 viina/köök, -köögi, -kööki, -kööke винокурня
 viirus, -e, -t, -eid вирус
 viiruse/tõrje/programm, -i, -i, -e антивирусная про-
 грамма
 viis, -i, -i, -e мелодия; способ
 viisa/kas, -ka, -kat, -kaid вежливый
 viisakus/väljend, -i, -it, -eid выражение вежливости
 viitsi/ma, -da, -n, -takse иметь охоту *что-то делать?*
 (ma ei viitsi) мне не хочется
 vms = või muu selline и тому подобное
 vorm, -i, -i, -e форма
 vormi/riided, -riiete, -riideid форменная одежда
 vormista/ma, -da, -n, -takse оформлять
 või/ma, -da, -n, -dakse мочь, быть в силах
 võimalda/ma, -da, -n, -takse давать возможность
 võimalik, -u, -ku, -ke возможный
 võimalikkus, -e, -t возможность
 võimalikult по возможности
 võimalus, -e, -t, -i возможность, шанс
 võimas, võimsa, võimast/võimsat, võimsaid мощный,
 могучий
 võimatu, -, -t, -id невозможный
 võist/kond, -konna, -konda, -kondi команда
 võistlema, võistelda, võistlen, võisteldakse соревно-
 ваться
 võistlus, -e, -t, -i соревнование
 võistlus/tantsija, -, -t, -id участник или участница (парт-
 нёры) в спортивных соревнованиях по бальным
 танцам
 võitma, võita, võidan, võidetakse побеждать, выигры-
 вать
 võlu, -, -, -sid очарование
 võrdlema, võrrelda, võrdlen, võrreldakse *kedas? midas? kel-
 lega? millega?* сравнивать
 võrdlus/aste, -astme, -astet, -astmeid степень сравнения
 (грамм.)
 võrdne, -se, -set, -seid равный

võrgu/ketas, -ketta, -ketast, -kettaid сетевой (жёсткий)
 диск
 võrgu/pidu, -peo, -pidu, -pidusid сетевой праздник,
 ланпати
 võrk, võrgu, võrku, võrke сеть
 võrk/pall, -i, -i волейбол
 võtte, võtte, võtet, võtteid (filmi) съёмка
 võtme/hoidja, -, -t, -id брелок
 võtte/päev, -a, -a, -i съёмочный день
 võõras, võõra, võõrast, võõraid посторонний, чужой
 võõr/keel/ne, -se, -set, -seid на иностранном языке
 vähemalt по меньшей мере
 vähenda/ma, -da, -n, -takse уменьшать, умялять, убав-
 лять
 vähene/ma, -da, -b, -takse уменьшаться
 vähe/tõenäoli/ne, -se, -st, -si маловероятный
 väide, väite, väidet, väiteid утверждение
 väike/traktor, -i, -it, -eid малый трактор
 väikseim, -a, -at, -aid наименьший
 väitma, väita, väidan, väidetakse утверждать
 välgu/mihkel, -mihkli, -mihklit, -mihkleid зажигалка
 välimus, -e, -t внешность
 välis/maa, -maa, -maad, -maid заграница
 välis/maala/ne, -se, -st, -si иностранец
 välis/uks, -ukse, -ust, -uksi наружная дверь
 välja andma, anda, annan välja, antakse välja выдавать;
 издавать
 välja arvatud за исключением, кроме (*кого, чего*)
 välja jätma, jätta, jätan välja, jäetakse välja исключать
 välja lange/ma, -da, -n välja, -takse välja выбывать
 välja lõikama, lõigata, lõikan välja, lõigatakse välja вы-
 резать
 välja minema, minna, lähen välja, minnakse välja вы-
 ходить
 välja mõtlema, mõelda, mõtlen välja, mõeldakse välja
 выдумывать, придумывать
 välja müüma, müüa, müün välja, müüakse välja рас-
 продавать
 välja nägema, näha, näen välja, nähakse välja выглядеть
 välja pääse/ma, -da, -n välja, -takse välja выходить
 välja selgita/ma, -da, -n välja, -takse välja выяснять
 välja sõitma, sõita, sõidan välja, sõidetakse välja выехать;
 (*teelt*) съехать с дороги
 välja tegema, teha, teen välja, tehakse välja угощать
 välja tooma, tuua, toon välja, tuuakse välja (*plusse*)
 выявлять (плюсы)
 välja tõmbama, tõmmata, tõmban välja, tõmmatakse välja
 (*kapist*) вытаскивать (из шкафа)
 välja uuri/ma, -da, -n välja, -takse välja выяснять
 välja võtma, võtta, võtan välja, võetakse välja вынимать
 välja väana/ma, -ta, -n välja, -takse välja выжимать
 välja üüri/ma, -da, -n välja, -takse välja сдавать в аренду
 välja/mõeldis, -e, -t, -i выдумка
 väljas/pool вне
 väljend, -i, -it, -eid выражение
 väljenda/ma, -da, -n, -takse выражать
 välti/ma, -da, väldin, välditakse избегать
 värise/ma, -da, -n, -takse дрожать
 värvi/kuul, -i, -i, -e шарик с краской

värvi/pihusti, -pihusti, -pihustit, -pihusteid краскораспы-
литель
värvi/pimedus, -e, -t цветная слепота
väsinud усталый
väärtuslik, -u, -ku, -ke ценный

Õ

õhk, õhu, õhku воздух
õhtu/ne, -se, -st, -seid вечерний
õhuke, -se, -st, -si тонкий
õhu/reostus, -e, -t загрязнение воздуха
õhu/saaste, -, -t загрязнение воздуха
õige, -, -t, -id правильный
õigus, -e, -t, -i право
õnnetu, -, -t, -id несчастный
õnnetus, -e, -t, -i несчастье
õnnetus/juhtum, -i, -it, -eid несчастный случай
õri/tuba, -toa, -tuba, -tubasid мастер-класс
õppe/asutus, -e, -t, -i учебное заведение
õppe/jõud, -jõu, -jõudu, -jõude преподаватель
õudus/film, -i, -i, -e фильм ужасов

Ä

äge, -da, -dat, -daid (film) (*kõnekeel*) захватывающий,
прикольный (фильм)
äkki внезапно, вдруг; (*võib-olla*) может быть
ämblik, -u, -ku, -ke паук
äpardus, -e, -t, -i неудача
ära arva/ma, -ta, -n ära, -takse ära угадывать
ära eksi/ma, -da, -n ära, -takse ära заблуждаться
ära kaduma, kaduda, kaon ära, kaotakse ära потеряться
ära kinkima, kinkida, kingin ära, kingitakse ära дарить
ära kulu/ma, -da, -b ära (aja kohta) уходить; (*terve päev
kulub ära*) целый день уйдёт
ära minema, minna, lähen ära, minnakse ära уходить
ära panema, panna, panen ära, pannakse ära отложить
ära tundma, tunda, tunnen ära, tuntakse ära узнавать
ära viskama, visata, viskan ära, visatakse ära выбрасы-
вать
ärata/ma, -da, -n, -takse (*tähelepanu*) привлекать (вни-
мание)
äratus/kell, -a, -a, -i будильник
ärevil в возбуждённом или тревожном состоянии
ärkvel olema, olla, olen ärkvel, ollakse ärkvel бодрст-
вовать

Ö

öi/ne, -se, -st, -seid ночной
ööbi/ma, -da, -n, -takse ночевать
ööbimis/koht, -koha, -kohta, -kohti место ночёвки
öö/maja, -, -, -sid ночлег

Ü

üha: üha uuesti всё снова и снова
ühe/kord/ne, -se, -set, -seid (*tegevus*) однократное
(действие)
ühenda/ma, -da, -n, -takse объединять
ühendus, -e, -t, -si общество; связь, контакт
ühendust võtma võtta, võtan ühendust, võetakse ühen-
dust *kellega?* связываться
ühend/verb, -i, -i, -e составной глагол (*грамм.*)
ühe/päeva/ne, -se, -st, -seid однодневный
ühe/taolisu, -e, -t сходство
ühi/ne, -se, -st, -seid общий
ühis/elamu, -, -t, -id общежитие
üksik, -u, -ut, -uid одинокий, отдельный
üksikasjalikult детально
ükski ни один
ükskõik всё равно
üksteist друг друга
üla/keha, -keha, -keha, -kehi тело (до пояса)
üla/nurk, -nurga, -nurka, -nurki верхний угол
üldiselt в общем
üldse вообще
üle (= rohkem) свыше, больше
üle: üle Eesti по всей Эстонии
üle hindama, hinnata, hindan üle, hinnatakse üle пере-
оценивать
üle kontrolli/ma, -da, -n üle, -takse üle перепроверять
üle pinguta/ma, -da, -n üle, -takse üle перенапрягаться
üle/jäänud остальной, оставшийся, прочий
üle/liig/ne, -se, -set, -seid лишний
üle/loomulik, -u, -ku, -ke неестественный
üle/maailm/ne, -se, -set, -seid всемирный, мировой
ülemine, -e, -st, -si верхний
ülemus, -e, -t, -i начальник
üleni сплошь, целиком, полностью
üles kirjuta/ma, -da, -n üles, -takse üles записывать
üles leidma, leida, leian üles, leitakse üles находить
üles märkima, märkida, märgin üles, märgitakse üles
записывать
üles otsi/ma, -da, -n üles, -takse üles отыскивать
üles panema, panna, panen üles, pannakse üles (*kuulutust*)
вывешивать (объявление)
üles tulema, tulla, tulen üles, tullakse üles (*trepist*) подни-
маться (по лестнице)
üles ärkama, ärgata, ärkan üles, ärgatakse üles просы-
паться
üle/sõit, -sõidu, -sõitu, -sõite переезд
ületa/ma, -da, -n, -takse преодолевать
üle/vaade, -vaate, -vaadet, -vaateid обзор
üleval olema, olla, olen üleval, ollakse üleval бодрство-
вать
üli/harva очень редко
üli/hea, -hea, -head, -häid очень хороший, прекрасный
üli/inime/ne, -se, -st, -si сверхчеловек
üli/jahmunud в высшей степени ошеломлённый
üli/kiire, -, -t, -id сверхскоростной
üli/lõbus, -a, -at, -aid очень весёлый
ülimalt в высшей степени

SÕNASTIK

üli/pikamaa/jooks, -u, -u бег на сверхдлинные дистанции
üli/rahul очень доволен
üli/suur, -e, -t, -i громадный, огромный
üli/võrre, -võrde, -võrret превосходная степень (*грамм.*)
üli/õpila/ne, -se, -st, -si студент, студентка
üliõpilas/organisatsioon, -i, -i, -e студенческая организация
üllatav, -a, -at, -aid удивительный, неожиданный
üllatunud удивлённый
üllatus, -e, -t, -i сюрприз
ümbertjutusta/ma, -da, -n ümber, -takse ümber пересказывать
ümbertkirjuta/ma, -da, -n ümber, -takse ümber переписывать
ümbertlukkama, lükata, lükkan ümber, lükatakse ümber опрокидывать; опровергать
ümbertminema, minna, läheb ümber (paat) переворачиваться
ümberttegema, teha, teen ümber, tehakse ümber перedelывать
ümbertveenma, veenda, veenan ümber, veendakse ümber убеждать
ümbritseja, -, -t, -id окружающий
ümbuskond/kond, -konna, -konda окружение, окрестность, среда
ümmargu/ne, -se, -st, -si круглый
üritama, -da, -n, -takse стараться, пробовать
üritus, -e, -t, -i мероприятие
üsna: üsna harva довольно редко
üüri/korter, -i, -it, -eid наёмная квартира